

Hoe veilig is Rijswijk?

Veiligheidsmonitor gemeente Rijswijk 2023

Juni 2024

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/135

Datum

Juni 2024

Opdrachtgever

Gemeente Rijswijk

Auteurs

Wieneke Ruysenaars
Wouter Andringa (red.)

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	11
1.1 Over de Veiligheidsmonitor	11
1.2 Steekproef en respons	11
1.3 Vragenlijst	12
1.4 Analyse	13
1.5 Presentatie van cijfers	13
1.6 Rapportage van trends	14
1.7 Leeswijzer	15
2 Leefbaarheid woonbuurt	17
2.1 Fysieke voorzieningen	17
2.2 Sociale cohesie	21
2.3 Oordeel over de woonbuurt	27
2.4 Functioneren gemeente	29
2.5 Kwaliteit woningen	34
2.6 Rol burger	35
3 Overlast in de buurt	37
3.1 Totale overlast	37
3.2 Fysieke verloedering	37
3.3 Sociale overlast	41
3.4 Verkeersoverlast	46
3.5 Milieuoverlast	48
3.6 Aanpak van buurtproblemen	50
3.7 Buurtbemiddeling en woonoverlast	51
4 Veiligheidsbeleving	58
4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt	58
4.2 Veiligheidsbeleving algemeen	65
4.3 Verwachte kans op slachtofferschap	66
4.4 Discriminatie	68
4.5 Weerbaarheid	71
5 Slachtofferschap traditionele criminaliteit	75
5.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit	75
5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten	77
5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten	80
5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten	83

6	Slachtofferschap online criminaliteit	86
6.1	Slachtofferschap online criminaliteit	86
6.2	Slachtofferschap online oplichting of fraude	89
6.3	Hacken	90
6.4	Online bedreiging of intimidatie	91
7	Preventie	93
7.1	Preventief gedrag	93
7.2	Preventieve maatregelen in en om de woning	96
7.3	Online preventie	99
7.4	Buurtpreventie	102
8	Burgers en politie	105
8.1	Contacten burgers met politie	105
8.2	Controle door de politie	108
8.3	Functioneren politie in de buurt	109
8.4	Functioneren politie in het algemeen	112
9	Bijlage - Trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor	115
9.1	Landelijke trends in de Veiligheidsmonitor	115
9.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	120

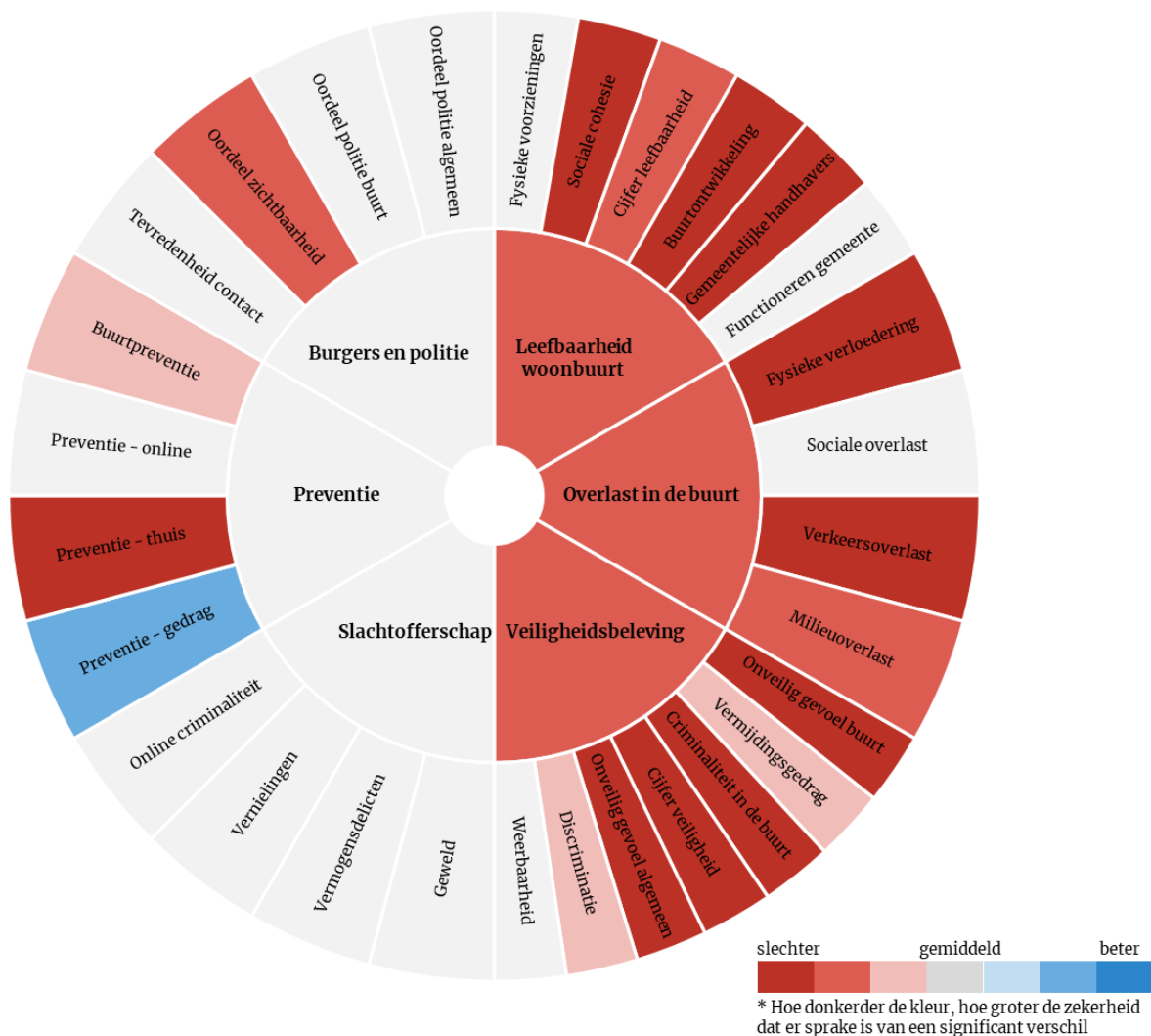

Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Rijswijk 2023 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving per veiligheidsthema en daarna door in te zoomen op wijken en benchmarks.

Op drie van de zes thema's in deze rapportage van de Veiligheidsmonitor scoort Rijswijk negatiever dan het gemiddelde van het district Westland-Delft. Dit geldt voor de leefbaarheid van de woonbuurt, overlast in de buurt en de veiligheidsbeleving van inwoners. Er is één subthema waarbij Rijswijk het wel beter doet dan gemiddeld in het district, en dat is dat Rijswijk enaren relatief vaak zelf preventieve (gedrags-)maatregelen nemen om zichzelf en hun bezittingen te beschermen tegen criminaliteit zoals diefstal.

Figuur 0.1 - Leefbaarheid en veiligheid in Rijswijk t.o.v. district Westland - Delft

Leefbaarheid woonomgeving: de inwoners van Rijswijk beoordelen hun woonbuurt met een gemiddeld rapportcijfer van 7,5.

De meeste inwoners in Rijswijk zijn tevreden over de fysieke voorzieningen in de buurt, waaronder de straatverlichting, het onderhoud van de plantsoenen en parken en de speelplekken voor kinderen. De totale tevredenheid over de fysieke voorzieningen, uitgedrukt in een schaalscore (0-10) bedraagt 6,7. Ongeveer twee op de drie inwoners van Rijswijk vinden dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. Daarentegen zegt slechts een derde van de inwoners veel contact met andere bewoners te hebben. Ruim de helft van de inwoners is tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt en voelt zich er thuis. De schaalscore voor sociale cohesie (0-10) in Rijswijk bedraagt 6,1.

Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners van Rijswijk hun woonbuurt geven bedraagt 7,5. Terwijl de meeste bewoners vinden dat de leefbaarheid in de woonbuurt in het afgelopen jaar gelijk is gebleven, vindt een kwart van de bewoners dat deze is achteruitgegaan. Acht procent ziet juist een vooruitgang. Over het functioneren van de eigen gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid is 42 procent van de bewoners (zeer) tevreden. Terwijl twee derde van de inwoners aangeeft zelden of nooit een gemeentelijke handhaver in de buurt te zien, vindt 29 procent dat de handhavers een positieve bijdrage leveren aan de veiligheid op straat.

Overlast in de buurt: bijna de helft van de inwoners ervaart zelf veel overlast op één of meer terreinen. De top 3 van buurtproblemen die inwoners als eerste aangepakt zou willen zien zijn: te hard rijden, parkeerproblemen en rommel op straat.

Van de diverse soorten overlast in Rijswijk komt verkeersoverlast het meeste voor, gevolgd door fysieke verloedering. Als het gaat om verkeersoverlast, zorgt te hard rijden voor de meeste hinder. Op het gebied van fysieke verloedering hebben de inwoners het meeste last van hondenpoep, maar het probleem van rommel op straat zien de bewoners ook graag aangepakt worden. Rondhangende jongeren zorgen voor de meeste sociale overlast, terwijl geluidsoverlast de meeste hinder veroorzaakt van de diverse vormen van milieuoverlast.

Veiligheidsbeleving: het gemiddelde rapportcijfer voor de veiligheid in de eigen woonbuurt bedraagt 7,3.

Acht van de tien inwoners van Rijswijk voelen zich veilig in de eigen buurt. Bijna twee op de vijf (18%) voelt er zich wel eens onveilig. Dit aandeel is kleiner dan het deel dat zich *in het algemeen* wel eens onveilig voelt (41%). In Rijswijk vindt 9 procent van de inwoners dat er veel criminaliteit in de buurt is. Terwijl minstens de helft van de inwoners aangeeft dat de criminaliteit in de buurt het afgelopen jaar gelijk is gebleven, ziet 18 procent een toename. Drie procent ervaart een afname van de buurtcriminaliteit.

Bijna een vijfde van de inwoners acht de kans groot om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van oplichting via internet en bijna een tiende van de inwoners schat in dat de kans op woninginbraak groot is (8%).

Vijftien procent van de bewoners van Rijswijk heeft zich de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd gevoeld. De meest voorkomende situatie waarin dit gebeurde is op straat. De schaalscore (0-10) voor persoonlijke weerbaarheid in Rijswijk bedraagt 6,2. Hoewel ruim twee derde van de inwoners zichzelf goed in staat acht om grenzen aan te geven, durft slechts een op de drie inwoners onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag.

Slachtofferschap: ruim een op de vijf inwoners werd slachtoffer van traditionele criminaliteit. Vermogensdelicten speelden daarbij een betrekkelijk grote rol.

In Rijswijk werd 22 procent van de inwoners in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van een of meer vormen van traditionele criminaliteit. Vermogensdelicten kwamen daarbij het meest voor. Inwoners die het slachtoffer werden van cybercrime (15%) kregen in de meeste gevallen te maken met online oplichting/ fraude of hacken.

Preventie: driekwart van de inwoners neemt waardevolle spullen altijd mee uit de auto. Zes op de tien inwoners zet de fiets in een bewaakte stalling.

Voor maatregelen *in- en rondom de woning* treffen inwoners van Rijswijk gemiddeld 1,5 van maximaal zes maatregelen. Het plaatsen van extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren komt daarbij het vaakst voor. Voor *online preventie* bedraagt de somscore 2,6, ook van maximaal zes maatregelen. In dit verband wordt met name gekozen voor sterke wachtwoorden. Bij een kwart van de inwoners is men zelf, of iemand anders uit het huishouden aangemeld bij burgernet. Door een vijfde van de bewoners wordt zelf of door iemand anders in het huishouden actief aan de buurtpreventie-app deelgenomen.

Contact burgers en politie: in Rijswijk is 37 procent van de inwoners tevreden over het functioneren van de politie in de buurt. Over de zichtbaarheid van de lokale politie is 30 procent goed te spreken.

In Rijswijk had 28 procent van de inwoners in de afgelopen twaalf maanden contact met de politie. In de meeste gevallen ging het om de politie in de buurt. Bijna driekwart (71%) van degenen die contact hebben gehad met de politie is (zeer) tevreden over het laatste contact. Van de inwoners die een oordeel hebben over het functioneren van de politie in de buurt, vindt bijna de helft dat de politie de burgers in de buurt bescherming biedt (47%). Tegelijk is 43 procent van mening dat de politie weinig contact heeft met bewoners. Een kleiner deel vindt dat problemen in de buurt goed worden aangepakt door de politie (24%) en dat de politie goed samenwerkt met bewoners uit de buurt (22%).

Wijken vergeleken

Wijken vergeleken: Rijswijk lijkt behoorlijk gepolariseerd ten aanzien van het thema leefbaarheid. Ook verschilt de veiligheidsbeleving aanzienlijk tussen de wijken onderling. Vijf wijken scoren betrekkelijk vaak *hoger* dan gemiddeld op de genoemde thema's, terwijl vier andere wijken zich juist relatief vaak *onder* het gemeentelijke gemiddelde bevinden.

Op de thema's leefbaarheid en veiligheid scoort met name de wijk **Sion/ Pasgeld e.o.** *beter* dan gemiddeld in Rijswijk. Op meerdere vlakken is de beoordeling significant hoger, waaronder de rapportcijfers voor leefbaarheid en veiligheid in de woonbuurt en de schaalscore voor sociale cohesie. Diverse vormen van overlast komen er minder vaak voor en een betrekkelijk klein deel van de bewoners ervaart veel criminaliteit of voelt zich wel eens onveilig in de buurt.

Daarnaast onderscheiden ook de wijken **Overvoorde / Strijp e.o.**, **Cromvliet / Leeuwendaal**, **Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.** en **Kraayenburg / Vrijenban** zich betrekkelijk vaak op een *positieve manier*. In Cromvliet/ Leeuwendaal is dit terug te zien in onder meer een hoog rapportcijfer voor de leefbaarheid in de woonbuurt. Ook ervaart men er minder vaak dan gemiddeld in Rijswijk een achteruitgang van de buurt. Daarnaast heeft men in deze wijk, net als in Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o., Kraayenburg / Vrijenban en Hoornwijck / Broekpolder* een relatief hoge schaalscore voor sociale cohesie.

Met name in de wijken **Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.** en **Muziekbuurt / Wilhelminapark** zijn de resultaten rondom leefbaarheid en veiligheid *minder positief* dan gemiddeld in Rijswijk. In beide wijken is zowel het rapportcijfer voor de leefbaarheid als het rapportcijfer voor de veiligheid van de woonbuurt significant lager. In beide wijken zien inwoners bovendien betrekkelijk vaak een achteruitgang van de buurt en ook is de schaalscore voor sociale cohesie er relatief laag. Op het gebied van overlast speelt fysieke verloedering in deze wijken een grotere rol dan gemiddeld in Rijswijk. In Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. hebben bewoners daarnaast ook vaker dan gemiddeld milieuoverlast.

Ook de wijken **Julianapark / te Werve e.o.** en **Stervoorde / Eikelenburg e.o.** scoren op diverse vlakken *beneden gemiddeld*. In Julianapark / te Werve e.o. komt dit met name tot uiting in een lagere sociale cohesie en in Stervoorde / Eikelenburg doordat bewoners betrekkelijk vaak een achteruitgang zien van de buurt.

* De resultaten van Hoornwijck / Broekpolder zijn indicatief als gevolg van een beperkte steekproefomvang.

Rijswijk vergeleken

Benchmark: de fysieke kwaliteit van de woonomgeving wordt in Rijswijk significant hoger beoordeeld dan landelijk en in de politie-eenheid Den Haag. Op het gebied van sociale cohesie scoort Rijswijk echter lager dan de referentiegebieden. Ook wordt de veiligheid in de eigen woonbuurt minder goed beoordeeld dan landelijk en in district Westland-Delft.

Over de fysieke kwaliteit van de woonomgeving is men in Rijswijk positiever dan landelijk en in de politie-eenheid Den Haag. Dit is onder meer het gevolg van een hogere tevredenheid over het onderhoud van de woonomgeving. De sociale cohesie in Rijswijk is echter lager dan in de referentiegebieden. Dit komt onder andere omdat de inwoners hun buurtgenoten minder goed kennen en minder bereidheid van buurtgenoten ervaren om elkaar te helpen. Ook is men minder tevreden over de bevolkingssamenstelling.

Bijna twee op de vijf inwoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit is vaker het geval dan in de referentiegebieden. In Rijswijk werd een groter deel van de inwoners in de afgelopen twaalf maanden ook daadwerkelijk slachtoffer van traditionele criminaliteit dan landelijk. Het totaalbeeld van inwoners van Rijswijk over de ontwikkeling van de woonbuurt en de ontwikkeling van de criminaliteit in de woonbuurt is duidelijk negatiever dan in de referentiegebieden.

De eigen inschatting van inwoners over hun persoonlijke weerbaarheid is lager dan landelijk en in de politie-eenheid Den Haag. Hoewel men in Rijswijk in vergelijkbare mate als in de referentiegebieden over een buurtpreventie-app beschikt, neemt men daar minder vaak actief aan deel dan landelijk en in Westland-Delft. Daarnaast heeft men zich ook minder vaak aangesloten bij burgernet dan gemiddeld in Nederland. Wel is er in Rijswijk vaker dan landelijk en in de politie-eenheid Den Haag een buurt- of burgerwacht aanwezig.

De tevredenheid over het functioneren van de eigen gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in Rijswijk lager dan in de politie-eenheid Den Haag. Ditzelfde geldt voor de zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt. De zichtbaarheid van de handhavers wordt daarentegen beter beoordeeld dan landelijk. De tevredenheid over het functioneren van gemeentelijke handhavers is in Rijswijk lager dan in politie-eenheid Den Haag en in district Westland-Delft.

Inleiding

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2023 heeft Rijswijk meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (par 1.1), de steekproef en respons (par 1.2), de vragenlijst (par 1.3), de weging en analyse (par 1.4), de presentatie van cijfers (par 1.5), de rapportage van trends (par 1.6) en de leeswijzer (par 1.8).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Ipsos I&O. Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij Ipsos I&O, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 5.438 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Rijswijk. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Rijswijk informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeente- en wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2023 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

---

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

In totaal hebben 2.046 van de 5.438 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 37,6 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2023 bedraagt 33,1 procent. Er hebben 206 inwoners van Rijswijk deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Rijswijk komt daarmee uit op 2.252. In de separate bijlage tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken. Tabel 1.1 toont de respons per wijk.

Tabel 1.1 - Respons per wijk

Wijknaam	Respons	Responspercentage (Ipsos I&O)
Cromvliet / Leeuwendaal	268	42,0%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt / Welgelegen / Rembrandtkwartier / Havenkwartier	234	36,7%
Hoornwijck / Broekpolder	34	47,2%
Julianapark / Huis te Lande / te Werve	259	37,7%
Plaspoelpolder	76	28,0%
Stationskwartier / Spoorzicht / Kleurenbuurt / Artiëstenbuurt	244	34,5%
Muziekboulevard / Wilhelminapark	262	33,0%
Overvoorde / Strijp / Presidentenbuurt / Ministersbuurt	257	41,5%
Stervoorde / Eikelenburg / Hoekpolder	212	36,9%
Sion / Elsenburg / Pasgeld / Haantje /	280	42,0%
Kraayenburg / Vrijenban	126	39,9%
Rijswijk	2.252	37,6%

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 11 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Daarnaast heeft Rijswijk gebruikgemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Rijswijk.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor:

- Leefbaarheid woonbuurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politiecontact
- Oordeel functioneren politie in de buurt

- Oordeel functioneren politie algemeen
- Oordeel functioneren gemeente
- Controle door de politie
- Preventie
- Discriminatie
- Buurtbemiddeling en woonoverlast
- Achtergrondkenmerken

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Rijswijk.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruikgemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Rijswijk zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in district Westland-Delft, de politie-eenheid Den Haag en de landelijke cijfers over 2023 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 1.2 - Geografische indeling gemeente Rijswijk

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Rijswijk	Westland-Delft	Haaglanden	Den Haag

Verschillen tussen de resultaten van de referentiegebieden en van de gemeente Rijswijk, en tussen de resultaten van de wijken en het gemiddelde van de gemeente Rijswijk, worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

Ook verschillen tussen de uitkomsten van de gemeente Rijswijk en de wijken worden alleen beschreven als deze significant zijn.

Bij enkele resultaten in het rapport kan het voorkomen dat er vermeld wordt dat deze *indicatief* zijn. Er zijn dan minder dan 50 waarnemingen om dit resultaat op te baseren, omdat de bijbehorende vraag slechts aan een gedeelte van de respondenten is gesteld. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'tevredenheid over contact met de politie', die vragen zijn alleen aan inwoners gesteld die in het afgelopen jaar daadwerkelijk contact met de politie hebben gehad. In dit soort gevallen wil *indicatief* zeggen dat dit specifieke resultaat niet als representatief kan worden beschouwd voor de hele populatie.

1.6 Rapportage van trends

Afgelopen jaar heeft Rijswijk voor de derde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Bij de editie van 2021 was er sprake van een methodebreuk in de uitvoering van de Veiligheidsmonitor.² Hierdoor zijn de uitkomsten van 2023 niet vergelijkbaar met de metingen tussen 2012 en 2019, tenzij er gebruik wordt gemaakt van zogenoemde omrekenfactoren (of correctiefactoren) van het CBS. De omrekenfactoren zijn gebaseerd op model-schattingen en hebben daarom een bepaalde mate van onzekerheid. Dit betekent dat de betrouwbaarheidsmarge van cijfers die worden gecorrigeerd groter zijn dan de betrouwbaarheidsmarges van de ongecorrigeerde cijfers.

Voor een selectie van 19 indicatoren op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, slachtofferschap en tevredenheid over de politie zijn zulke factoren beschikbaar op gemeenteniveau. Dit rapport doet verslag van de trends op deze indicatoren tussen 2012 en 2023. Ook kan de lezer bij iedere indicator de uitkomsten van de gemeente vergelijken met die van de referentiegebieden. Voor de gemeente Rijswijk zijn de referentiegebieden die in deze rapportage worden meegenomen district Westland-Delft, politie-eenheid Den Haag en Nederland. Bij het aanwijzen van de ontwikkelingen tot 2023 worden per gebiedsniveau de volgende vuistregels gehanteerd:

- De gemeente: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 3 procentpunt of groter is (bij percentages) en 0,3 punt of groter (bij gemiddelden).
- Regio's zoals het basisteam, het district en de politie-eenheid: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 2 procentpunt (bij percentages) of 0,2 punt (bij gemiddelden) of groter is.
- Nederland: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 1 procentpunt of groter is (bij percentages) en 0,1 punt of groter (bij gemiddelden).

---

² De dataverzameling is veranderd van een combinatie van online of schriftelijk afname van de vragenlijst naar uitsluitend online afnemen. Daarnaast is het telefonisch motiveren van respondenten afgeschaft. Verder zijn er aanzienlijke wijzigingen in de vragenlijst doorgevoerd.

De aanwezigheid van een ontwikkeling (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken achter het meetjaar in de tabel:

Er is sprake van een **positieve** ontwikkeling tussen twee opeenvolgende meetjaren.

Er is sprake van een **negatieve** ontwikkeling tussen twee opeenvolgende meetjaren.

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen 2015 en 2023, is er geen teken weergegeven.

1.7 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast en veiligheidsbeleving. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en online criminaliteit. Hoofdstuk 7 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 8 behandelt de tevredenheid over de politie. Hoofdstuk 9 gaat dieper in op de resultaten van de vrije ruimte. In hoofdstuk 10 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en patronen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand ('tabellenboek') met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Rijswijk, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

Leefbaarheid woonbuurt

2 Leefbaarheid woonbuurt

Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Rijswijk. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Rijswijk centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de inwoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid en over zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers.

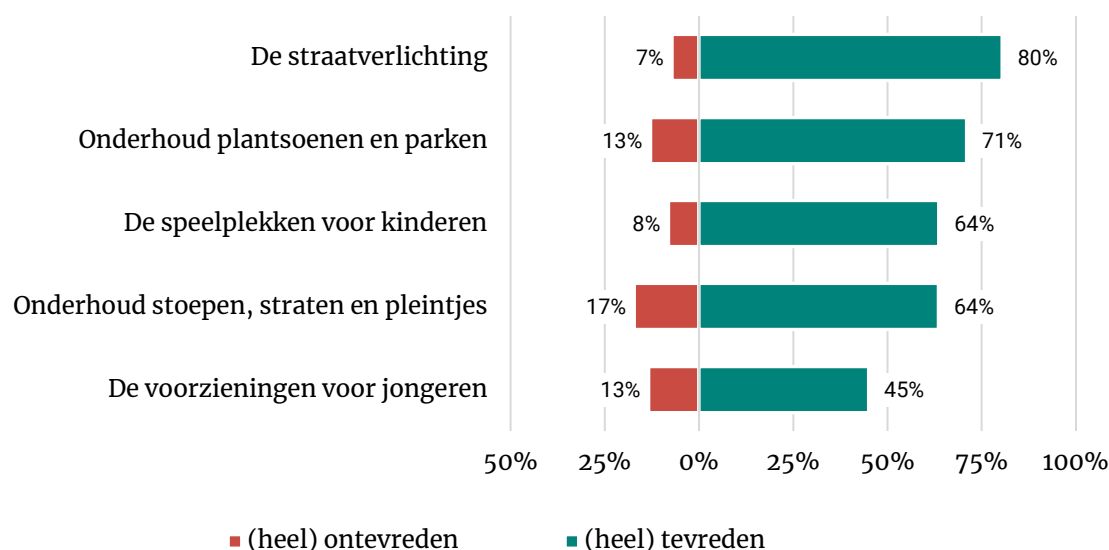
2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is gevraagd hoe tevreden zij zijn over vijf voorzieningen in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Tabel 2.1).

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Figuur 2.1 – Tevredenheid fysieke voorzieningen

Een ruime meerderheid van de inwoners van Rijswijk is tevreden over de straatverlichting en het onderhoud van de plantsoenen en parken. Ook worden de speelplekken voor kinderen en het onderhoud van stoepen en straatjes overwegend goed beoordeeld. De voorzieningen voor jongeren in de buurt, zoals sportveldjes of een buurthuis worden iets minder goed beoordeeld.

Hierover is minder dan de helft van de inwoners tevreden. Circa 4 op de 10 inwoners zijn echter niet tevreden en niet ontevreden over de voorzieningen voor jongeren, of hebben er geen oordeel over.

De schaalscore van Rijswijk voor de fysieke kwaliteit van de woonomgeving bedraagt 6,7 en is gelijk aan die van district Westland-Delft. De score is echter significant hoger dan gemiddeld in Nederland (6,5) en in de politie-eenheid Den Haag (6,6). De hogere score ten opzichte van Nederland komt door de hogere tevredenheid over zowel het onderhoud van plantsoenen en parken als het onderhoud van stoepen en straten. Ook de speelplekken voor kinderen worden in Rijswijk beter beoordeeld dan landelijk. De hogere score ten opzichte van politie-eenheid Den Haag is het gevolg van een hogere tevredenheid over het onderhoud van stoepen en straten.

Tabel 2.1 toont de ontwikkeling van de schaalscore voor fysieke kwaliteit in Rijswijk, vanaf 2012 tot 2023. Tussen 2012 en 2017 nam de schaalscore voor de fysieke voorzieningen in Rijswijk af van 6,9 naar 6,6, en is vervolgens tussen 2017 en 2023 vrijwel niet veranderd. Landelijk is de schaalscore tussen 2017 en 2023 gestegen van 6,4 naar 6,5.

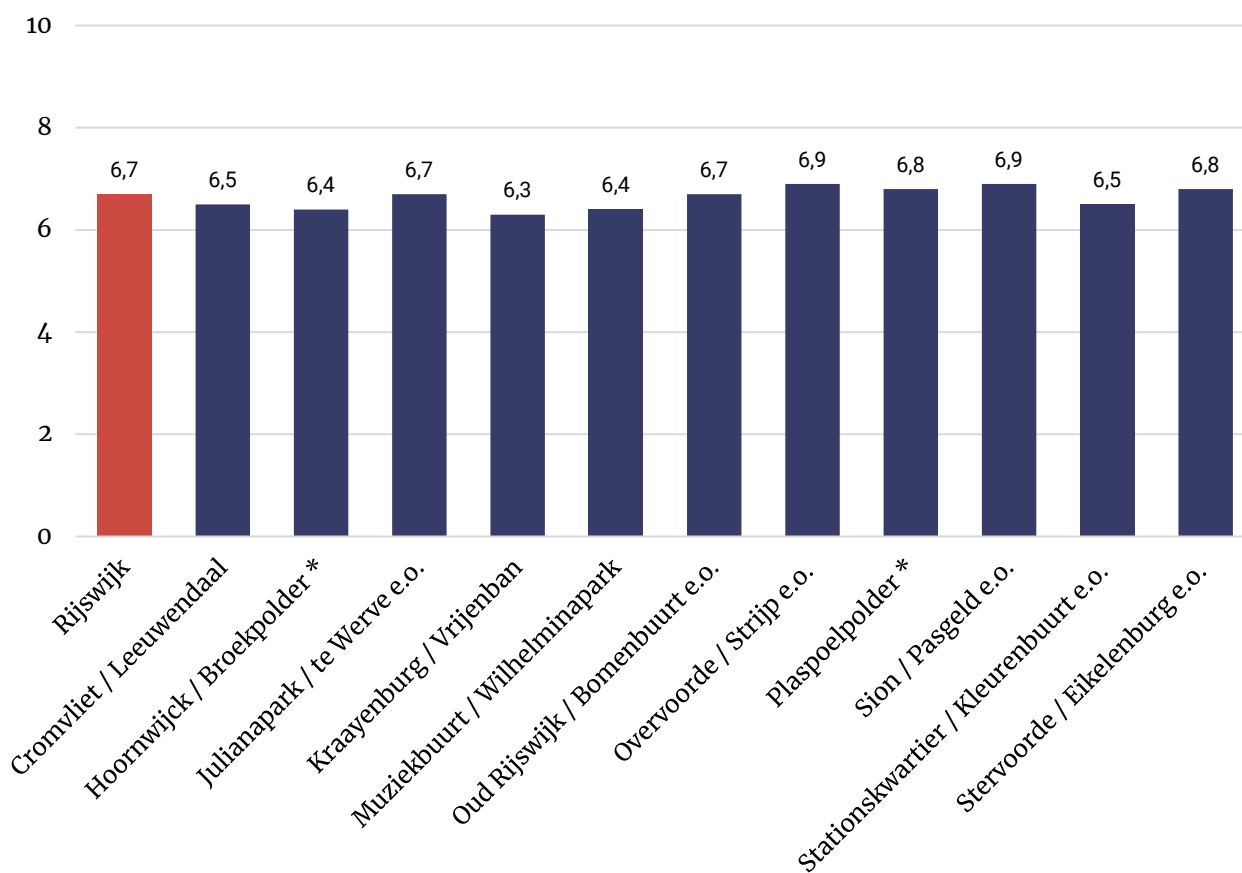
Tabel 2.1 - Schaalscores fysieke voorzieningen over de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	6,9	▼	6,6		6,7
DI Westland-Delft	6,8		6,8		6,7
PE Den Haag	6,6		6,7		6,6
Nederland	6,4		6,4	▲	6,5

64% van de inwoners is tevreden over de speelplekken voor kinderen.
De tevredenheid over deze voorzieningen is hoger dan landelijk.

Figuur 2.2 - Schaalscores fysieke kwaliteit per wijk

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In twee wijken is de schaalscore voor de fysieke kwaliteit van de woonomgeving significant *hoger* dan gemiddeld in Rijswijk. Dit zijn de wijken Overvoorde / Strijp e.o. en Sion / Pasgeld e.o. In vier wijken is de schaalscore significant *lager* dan in de gemeente, te weten: Cromvliet / Leeuwendaal, Kraayenburg / Vrijenban, Muziekbuur / Wilhelminapark en Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.

De hogere scores voor de fysieke kwaliteit in Overvoorde / Strijp e.o. en Sion / Pasgeld e.o. zijn o.a. het gevolg van hogere waardering voor de speelplekken voor kinderen in deze wijken. In Overvoorde / Strijp e.o. zijn inwoners daarnaast ook over voorzieningen voor jongeren positiever dan gemiddeld en in Sion / Pasgeld e.o. over het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes.

De lagere scores in Kraayenburg / Vrijenban en Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. zijn het gevolg van lagere tevredenheid over het onderhoud van de woonomgeving. In Kraayenburg / Vrijenban wordt zowel het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes als het onderhoud van plantsoenen en perken minder hoog beoordeeld. In Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. is het alleen het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes waar inwoners minder tevreden over zijn.

In Cromvliet / Leeuwendaal zijn inwoners met name over de speelplekken voor kinderen en de voorzieningen voor jongeren minder tevreden dan gemiddeld in de gemeente. In Muziekbuur / Wilhelminapark zijn inwoners ook minder tevreden over de speelplekken voor kinderen, en bovendien ook over het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes.

Hoewel inwoners van deze wijk wel meer tevreden zijn dan gemiddeld over de straatverlichting en de voorzieningen voor jongeren, komt de schaalscore bij elkaar toch beneden het gemiddelde uit.

Tabel 2.2 - Stellingen fysieke kwaliteit per wijk (percentage (heel) tevreden)

	Onderhoud stoepen, straten en pleintjes	Onderhoud plantsoenen en parken	De straatverlichting	De speelplekken voor kinderen	De voorzieningen voor jongeren
Cromvliet / Leeuwendaal	59%	67%	85%	55%	34%
Hoornwijk / Broekpolder *	71%	68%	72%	31%	32%
Julianapark / te Werve e.o.	63%	74%	75%	68%	42%
Kraayenburg / Vrijenban	48%	62%	83%	61%	35%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	56%	66%	86%	56%	53%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	63%	76%	78%	58%	39%
Overvoorde / Strijp e.o.	68%	72%	84%	69%	55%
Plaspoelpolder *	63%	72%	71%	55%	50%
Sion / Pasgeld e.o.	79%	68%	84%	79%	47%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	57%	70%	77%	58%	40%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	63%	72%	80%	68%	50%
Gemeente	64%	71%	80%	64%	45%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Uitleg tabel

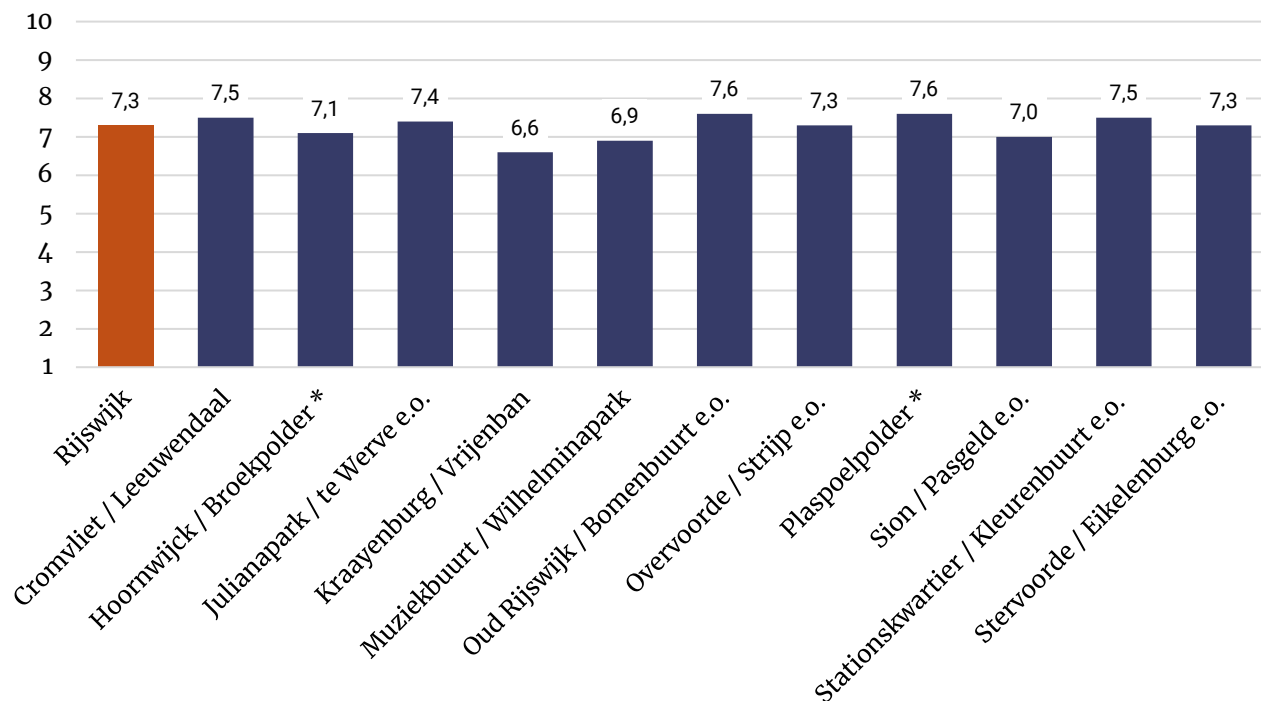
De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit verschillende wijken oordelen over de fysieke voorzieningen in de wijk ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
- Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
- Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

Voorzieningen omgeving

Aan de inwoners is gevraagd of zij de kwaliteit van de voorzieningen in hun omgeving wilden beoordelen door middel van een rapportcijfer, denkend aan bijvoorbeeld scholen, winkels, openbaar vervoer, bibliotheek, buurthuis, sportverenigingen en zorgvoorzieningen. Figuur 2.3 toont de beoordeling op gemeente- en wijkniveau.

Figuur 2.3 - Oordeel kwaliteit voorzieningen in de omgeving (rapportcijfer)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

De kwaliteit van de voorzieningen in de omgeving wordt in Rijswijk beoordeeld met gemiddeld een 7,3. Op dit vlak scoort Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o. bovengemiddeld, terwijl men in de wijken Kraayenburg / Vrijenban, Muziekbuurt / Wilhelminapark en Sion / Pasgeld e.o. juist een significant *minder* hoge beoordeling heeft voor de voorzieningen dan gemiddeld in de gemeente.

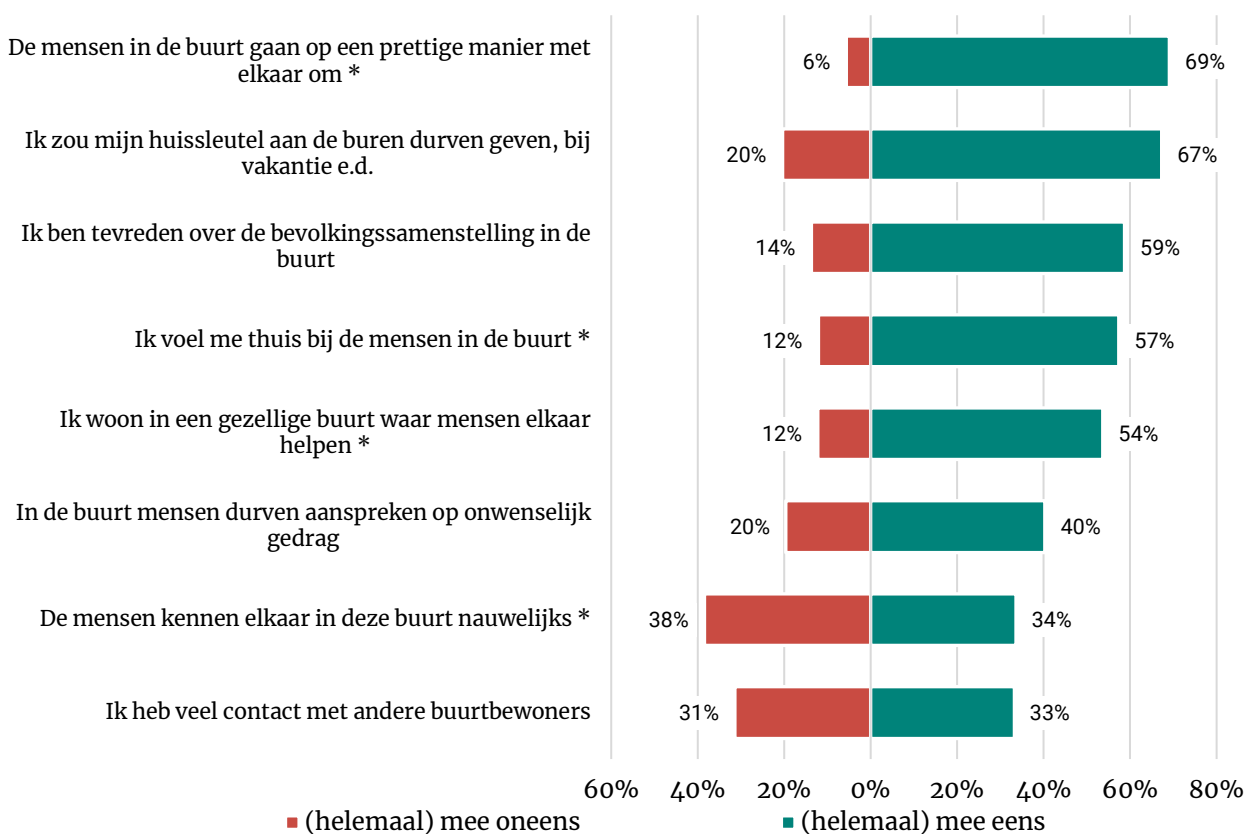
2.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.4). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Tabel 2.3).

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen in de buurt', 'ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 2.4 - Stellingen over sociale cohesie
* in schaalscore sociale cohesie

Minstens twee op de drie inwoners van Rijswijk zijn het eens met de bovenste twee stellingen over sociale cohesie in Figuur 2.4. Zij vinden dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan en durven hun huissleutel aan de burens te geven bij langere afwezigheid. Ruim de helft van de inwoners is tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt en voelt zich er thuis. Daarentegen zegt slechts een derde van de inwoners veel contact met andere bewoners te hebben.

Op het vlak van sociale cohesie scoort Rijswijk lager dan de referentiegebieden. Uit de cijfers blijkt dat de inwoners van Rijswijk hun buurtgenoten minder goed kennen dan inwoners van de referentiegebieden. Verder ervaren zij (onder meer) minder bereidheid van hun buurtgenoten om elkaar te helpen en zijn zij minder tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt.

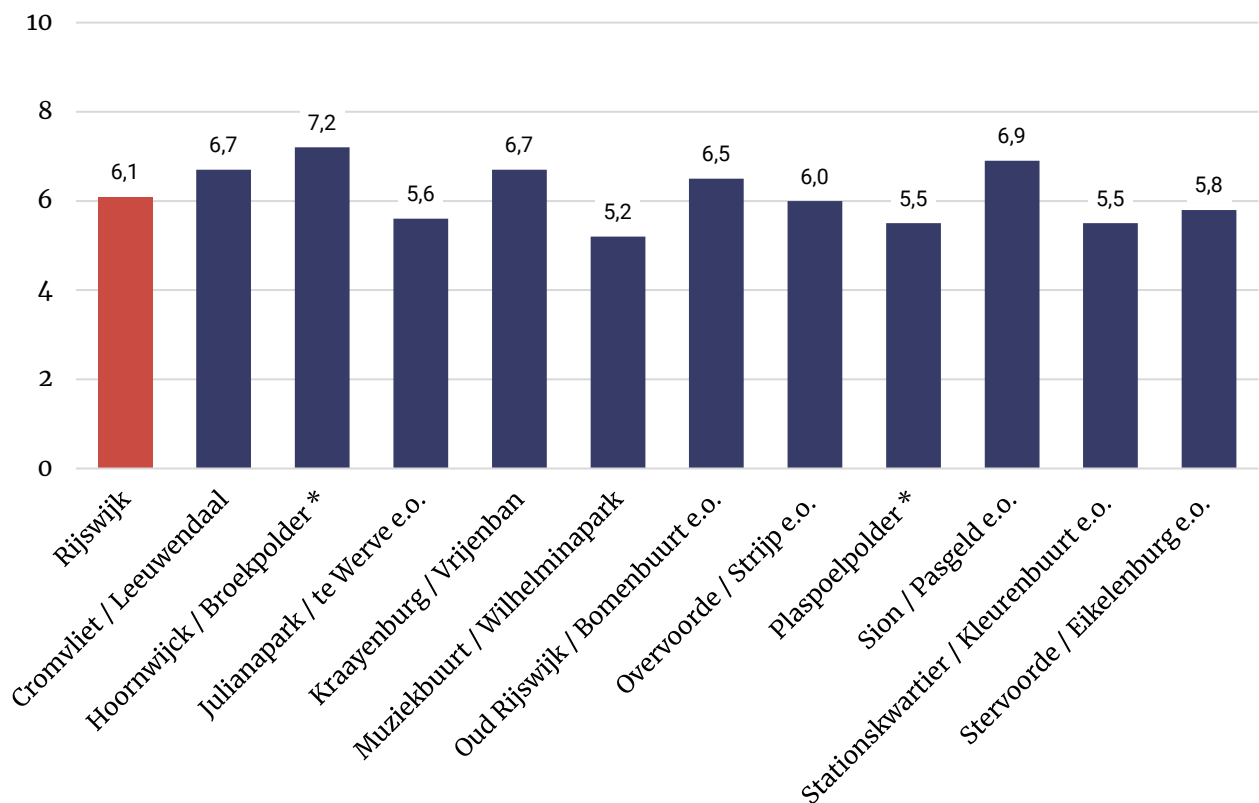
69% van de inwoners vindt dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. Landelijk is dit 75 procent.

Tabel 2.3 toont de ontwikkeling van de schaalscore voor sociale cohesie in Rijswijk, vanaf 2012 tot 2023. In 2023 bedroeg de schaalscore voor sociale cohesie in Rijswijk 6,1. De score is vergelijkbaar met de vorige metingen in 2012 en 2017, maar lager dan in de referentiegebieden. Landelijk is de schaalscore voor sociale cohesie in 2023 toegenomen ten opzichte van 2017. De landelijke score komt daarmee weer terug op het niveau van 2012 (6,4).

Tabel 2.3 - Schaalscores sociale cohesie over de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	6,2		6,2		6,1
DI Westland-Delft	6,4		6,4		6,4
PE Den Haag	6,3		6,3		6,2
Nederland	6,4	▼	6,3	▲	6,4

Figuur 2.5 – Schaalscores sociale cohesie per wijk

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In ongeveer de helft van de wijken is de schaalscore voor de sociale cohesie significant *hoger* dan gemiddeld in Rijswijk, namelijk in Cromvliet / Leeuwendaal, Hoornwijck / Broekpolder*, Kraayenburg / Vrijenban, Oud Rijswijk / Bomenbuurt en Sion / Pasgeld e.o. De hogere score in de wijken Cromvliet / Leeuwendaal en Sion / Pasgeld is het gevolg van meer tevredenheid dan gemiddeld op alle vier de stellingen: de inwoners kennen elkaar beter, ervaren vaker een prettige omgang en hulp onderling, en voelen zich meer thuis bij de mensen in de buurt (Tabel 2.4).

In vijf wijken heeft de sociale cohesie een significant *lagere* schaalscore dan in Rijswijk, namelijk: Julianapark / te Werve, Muziekbuurt / Wilhelminapark, Plaspoelpolder *, Stationskwartier / Kleurenbuurt en Stervoorde / Eikelenburg e.o. De lagere score in de wijken Muziekbuurt / Wilhelminapark en Stationskwartier / Kleurenbuurt is het gevolg van een beneden gemiddelde tevredenheid op basis van alle vier de stellingen: de inwoners kennen elkaar minder goed, ervaren minder vaak een prettige omgang, gezelligheid of hulp, en voelen zich minder vaak thuis bij de mensen in de buurt. Ook op de overige vier stellingen rondom sociale cohesie is de tevredenheid in deze wijken significant lager dan gemiddeld (Tabel 2.5).

Alleen in Overvoorde / Strijp e.o. zit de schaalscore voor sociale cohesie op het gemeentelijke gemiddelde. Deze wijk heeft ook geen significante afwijkingen ten opzichte van de gemeente voor de onderliggende stellingen. In Stervoorde / Eikelenburg e.o. is dit ook het geval, maar alle vier de stellingen bij elkaar genomen is de sociale cohesie hier toch lager dan gemiddeld in Rijswijk.

Tabel 2.4 - Stellingen schaalscore sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Cromvliet / Leeuwendaal	23%	80%	65%	65%
Hoornwijck / Broekpolder *	15%	78%	74%	80%
Julianapark / te Werve e.o.	46%	62%	45%	54%
Kraayenburg / Vrijenban	19%	72%	65%	69%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	48%	48%	38%	46%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	26%	77%	57%	62%
Overvoorde / Strijp e.o.	34%	70%	53%	57%
Plaspoelpolder *	52%	59%	51%	55%
Sion / Pasgeld e.o.	17%	85%	74%	66%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	45%	59%	44%	50%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	37%	66%	49%	54%
Gemeente	34%	69%	54%	57%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Tabel 2.5 – Overige stellingen sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

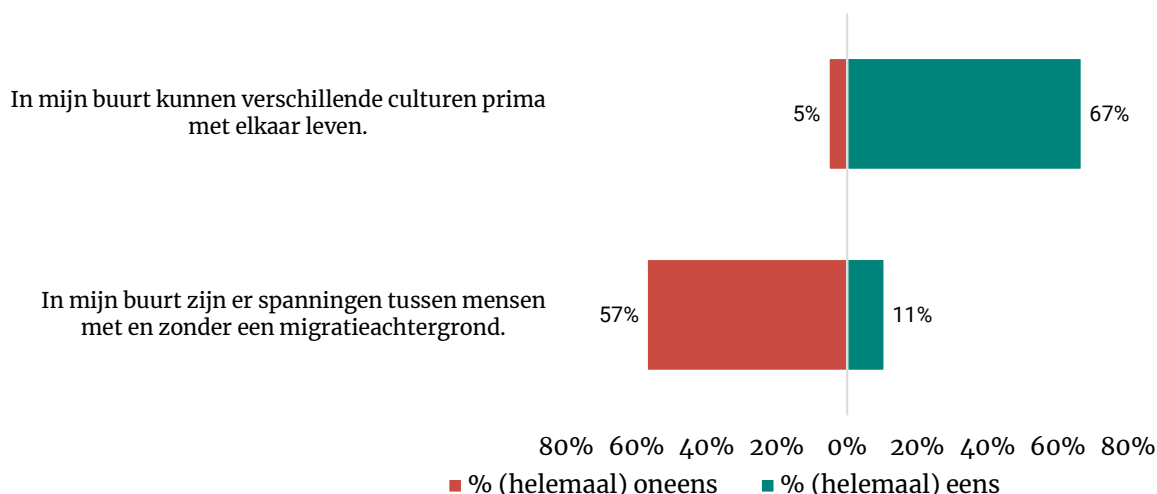
	Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	Ik ben tevreden over de bevolkings-samenstelling in de buurt	Huissleutel aan burendurven geven bij langere afwezigheid	In de buurt mensen durven aanspreken op onwenselijk gedrag
Cromvliet / Leeuwendaal	33%	69%	84%	50%
Hoornwijck / Broekpolder *	54%	75%	73%	57%
Julianapark / te Werve e.o.	29%	54%	56%	31%
Kraayenburg / Vrijenban	31%	73%	82%	54%
Muziekburch / Wilhelminapark	27%	43%	55%	30%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	34%	68%	76%	45%
Overvoorde / Strijp e.o.	32%	62%	71%	42%
Plaspoelpolder *	40%	63%	45%	42%
Sion / Pasgeld e.o.	45%	77%	76%	56%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	26%	45%	50%	30%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	36%	45%	64%	34%
Gemeente	33%	59%	67%	40%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Vervolgens zijn er in de vrije ruimte nog twee extra stellingen voorgelegd aan de inwoners over sociale cohesie in hun buurt. Figuur 4.14 Figuur 2.6 geeft weer in hoeverre men het hiermee eens of oneens is. Uit de cijfers blijkt dat de meeste inwoners vinden dat verschillende culturen prima met elkaar kunnen leven in hun buurt (67%). Dit geldt met name in de wijken Plaspoelpolder* en Sion / Pasgeld e.o. waar minstens 80 procent de stelling onderschrijft.

Eén op de tien inwoners in Rijswijk ervaart spanningen in de buurt tussen mensen met en zonder een migratieachtergrond (11%). In de wijken Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. en Muziekburch / Wilhelminapark is dit vaker dan gemiddeld in Rijswijk (beiden 14%). Andersom ervaart men deze spanning juist *minder* vaak in Cromvliet / Leeuwendaal, Sion/ Pasgeld e.o. en Kraayenburg / Vrijenban.

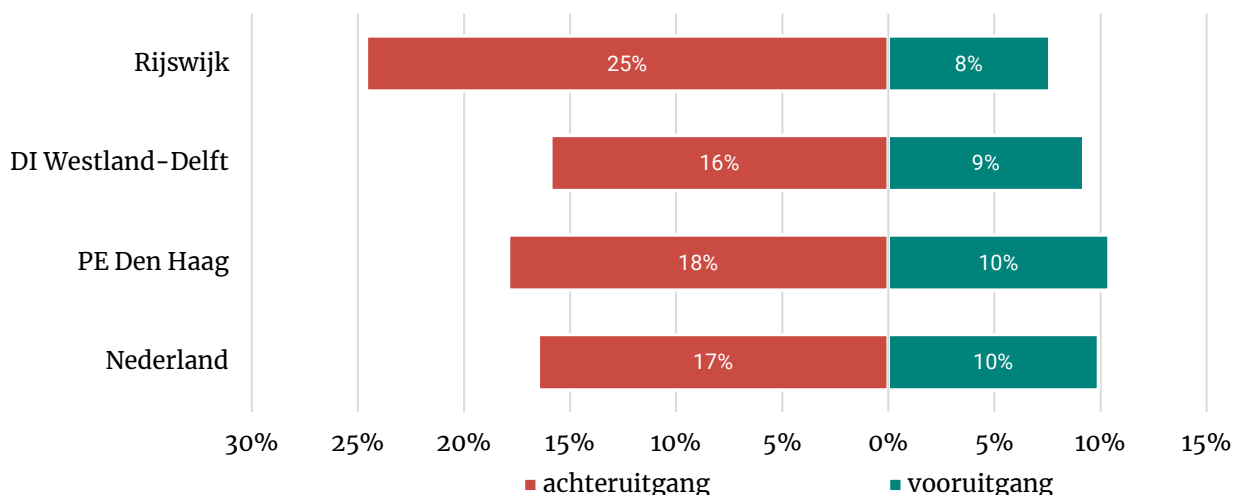
Figuur 2.6 - lokale vragen sociale cohesie

2.3 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van Rijswijk is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.7). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Tabel 2.6).

Figuur 2.7 – Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Een kwart van de inwoners van Rijswijk vindt dat de woonbuurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan. Daarentegen ziet 8 procent juist een vooruitgang. De meeste inwoners van Rijswijk (64%) vinden dat de buurt gelijk is gebleven. Zowel landelijk als in district Westland- Delft en in de politie eenheid Den Haag zien minder inwoners dan in Rijswijk een achteruitgang in de ontwikkeling van de woonbuurt. Ook zien ze significant vaker dan in Rijswijk een vooruitgang. Het totaalbeeld van inwoners van Rijswijk over de ontwikkeling van de woonbuurt is dus duidelijk negatiever dan in de referentiegebieden.

25% van de inwoners vindt dat de woonbuurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan. Dit aandeel is groter dan in de referentiegebieden.

Tabel 2.6 toont de gemiddelde rapportcijfers voor het prettig wonen in de buurt in de gemeente Rijswijk, vanaf 2012 tot 2023. De inwoners van Rijswijk geven hun woonbuurt met een 7,5 een lager gemiddeld rapportcijfer voor leefbaarheid dan de inwoners van Nederland en het district Westland- Delft. In alle drie de referentiegebieden heeft tussen 2017 en 2023 een stijging plaatsgevonden van het rapportcijfer voor de leefbaarheid. In Rijswijk is de score ook hoger dan in 2017, maar hier kunnen we niet met zekerheid stellen dat er sprake is van een positieve ontwikkeling.

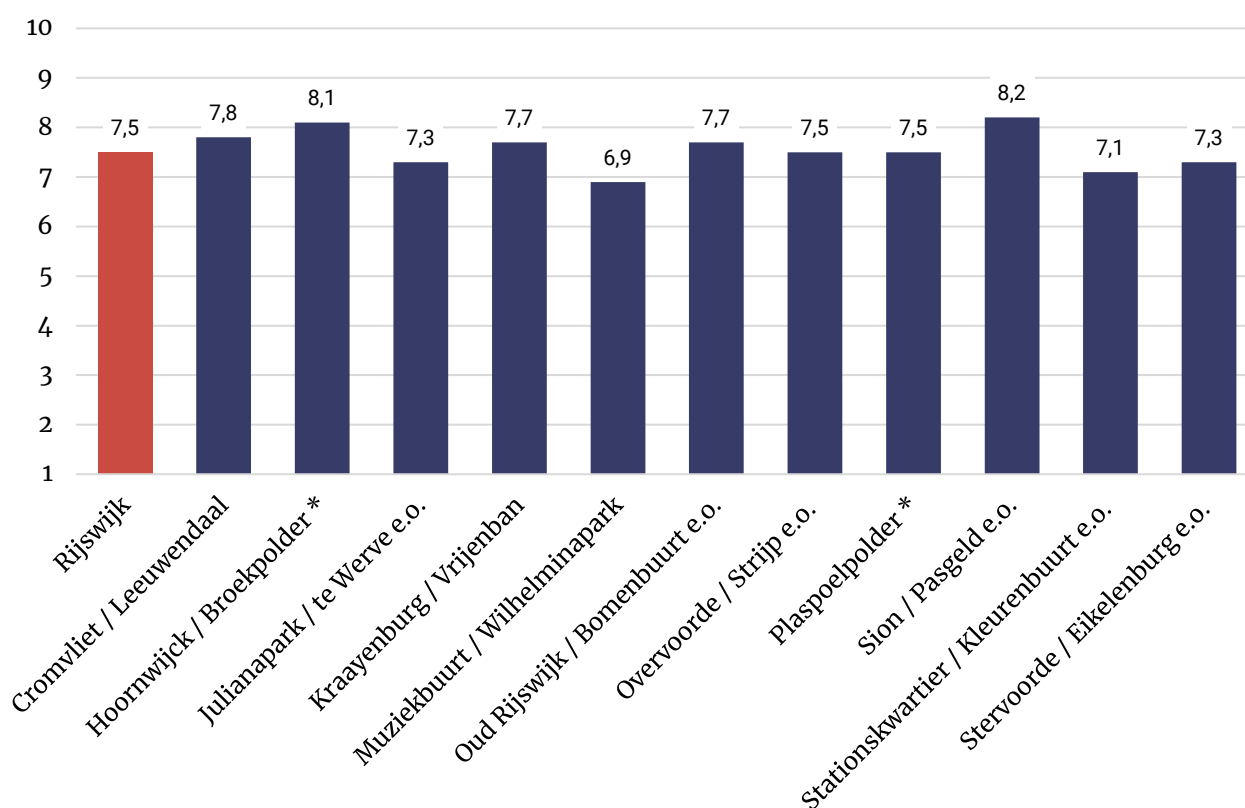
Tabel 2.6 – Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt over de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	7,3		7,3		7,5
DI Westland-Delft	7,3		7,3	▲	7,6
PE Den Haag	7,2		7,3	▲	7,5
Nederland	7,4	▲	7,5	▲	7,6

Figuur 2.7 toont het rapportcijfer leefbaarheid per wijk. In vijf wijken is het rapportcijfer voor de leefbaarheid significant hoger dan gemiddeld in Rijswijk. Dit zijn de wijken Cromvliet / Leeuwendaal, Hoornwijck / Broekpolder*, Kraayenburg / Vrijenban, Oud Rijswijk / Bomenbuurt en Sion / Pasgeld. Daarentegen is het cijfer voor de leefbaarheid significant *lager* dan gemiddeld in de wijken Julianapark / te Werve, Muziekbuur / Wilhelminapark, Stationskwartier / Kleurenbuurt en Stervoorde / Eikelenburg e.o.

Figuur 2.8 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt per wijk (rapportcijfer)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

2.4 Functioneren gemeente

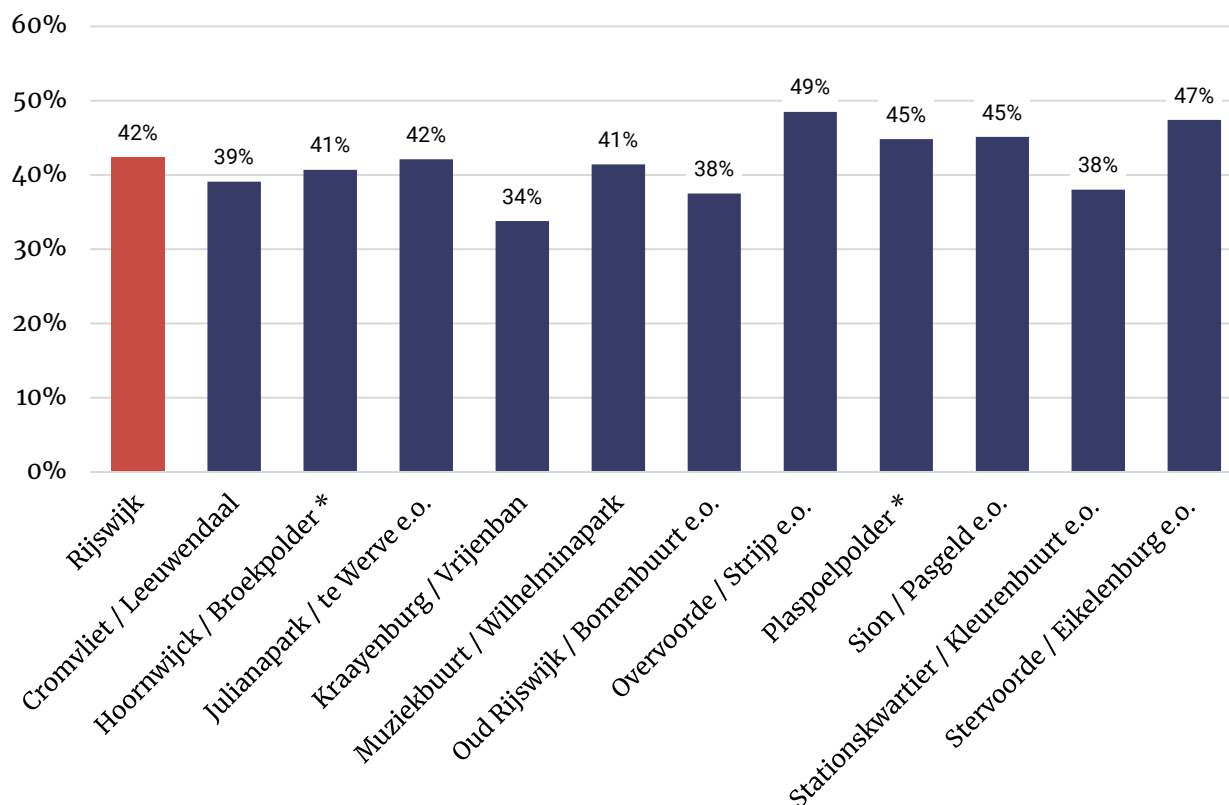
De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Rijswijk op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Tabel 2.7 toont het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de gemeente wat betreft de aanpak op leefbaarheid en veiligheid vanaf 2012 tot 2023.

In 2023 zijn 42 procent van de bewoners van Rijswijk (zeer) tevreden over het functioneren van de eigen gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Dit percentage is significant lager dan in de politie-eenheid Den Haag. In Rijswijk is de beoordeling zowel tussen 2012 en 2017 als tussen 2017 en 2023 afgenomen. Landelijk nam de tevredenheid over het functioneren van de gemeente tussen 2017 en 2023 juist toe.

Tabel 2.7 - Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per gebied (percentage (zeer) tevreden)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	51%	▼	46%	▼	42%
DI Westland-Delft	47%	▼	45%		45%
PE Den Haag	44%		45%		45%
Nederland	43%		43%	▲	44%

Figuur 2.9 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per wijk (percentage (zeer) tevreden)

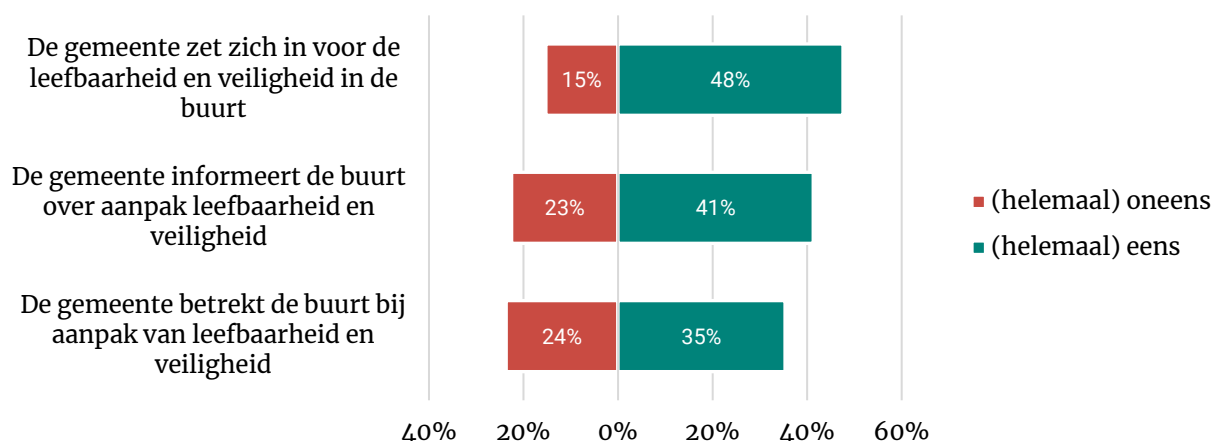
De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

In de wijken zijn vrijwel geen significante verschillen in de beoordeling van het functioneren van de gemeente ten opzichte van het gemiddelde in Rijswijk. Uitzondering is de wijk Overvoorde / Strip e.o., waar de tevredenheid significant hoger is dan gemiddeld.

Daarnaast is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Dit betreft 89 procent van de inwoners.

Bijna de helft (48%) van de betrokken inwoners vindt dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Minder dan de helft oordeelt dat de gemeente de buurt informeert over die aanpak. Ongeveer een derde vindt dat de gemeente de buurt betreft bij het aanpakken van leefbaarheid en veiligheid. Dit laatste is significant vaker het geval dan in district Westland-Delft.

Figuur 2.10 - Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens). Basis: inwoners die een totaaloordeel hebben gegeven over functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

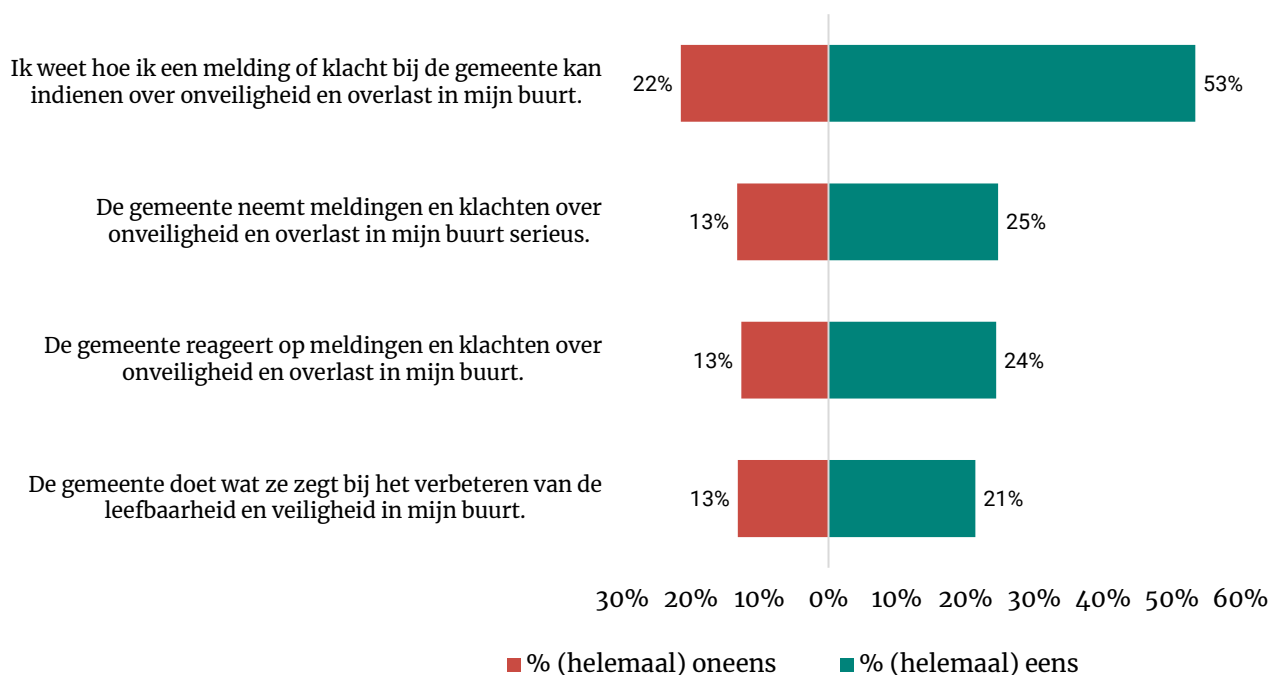

Aan de inwoners van Rijswijk zijn in de vrije ruimte vier extra stellingen voorgelegd over het functioneren van de gemeente rondom meldingen en klachten over onveiligheid en overlast in de buurt. In Figuur 2.11 is onder meer te zien dat een kwart van de bewoners vindt dat de gemeente meldingen en klachten over onveiligheid en overlast in de buurt serieus neemt. Dertien procent is het daar *niet* mee eens. Een vergelijkbaar beeld is zichtbaar als het gaat om de stelling dat de gemeente reageert op meldingen over onveiligheid en overlast in de buurt; een kwart (24%) is het hiermee eens, 13 procent is het daar *niet* mee eens. Een vijfde van de inwoners vindt dat de gemeente doet wat ze zegt bij het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt (21%), en ruim een tiende het daarmee oneens (13%).

In Hoornwijck / Broekpolder*, Plaspoelpolder* en Muziekbuur / Wilhelminapark is men vaker dan gemiddeld eens met de stelling dat de gemeente meldingen en klachten over onveiligheid en overlast serieus neemt. Ongeveer de helft van de inwoners van Rijswijk zegt te weten hoe zij een melding of klacht bij de gemeente kunnen indienen over onveiligheid en overlast in de buurt. Een op de vijf inwoners is hiermee *niet* bekend. Met name in de wijken Plaspoelpolder* en Cromvliet / Leeuwendaal is ruimte voor meer bekendheid op dit vlak; respectievelijk 42 procent en 31 procent zegt niet te weten hoe zij een dergelijke klacht kunnen indienen.

* De resultaten van Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder zijn indicatief als gevolg van een beperkte steekproefomvang.

Figuur 2.11 - Extra stellingen oordeel functioneren gemeente

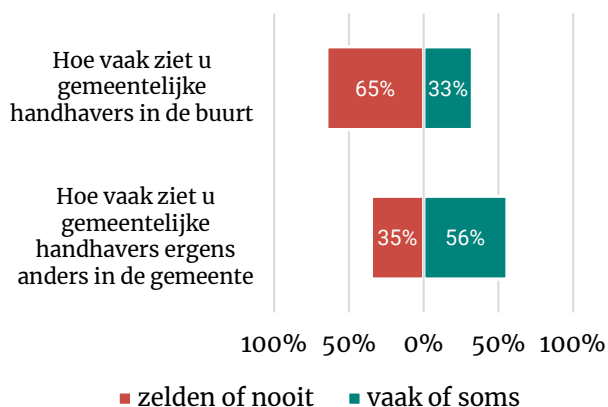
Gemeentelijke handhavers

Aan inwoners van Rijswijk is ook gevraagd wat volgens hen de zichtbaarheid is van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt (Figuur 2.12). Inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien, konden vervolgens ook een oordeel geven over het functioneren van deze handhavers (Figuur 2.13). Gemeentelijke handhavers houden zich bezig met het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid.

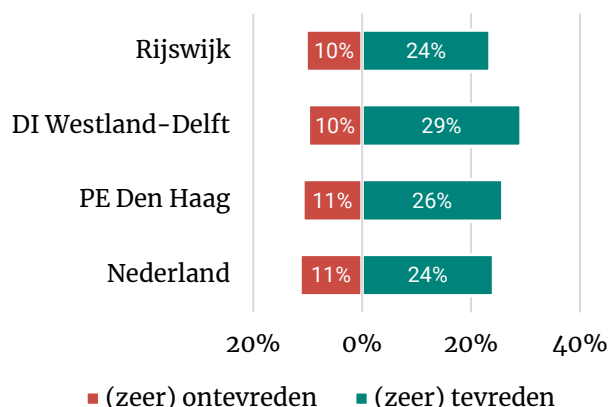
Twee op de drie inwoners van Rijswijk zien zelden of nooit een gemeentelijke handhaver in de buurt. Een op de drie inwoners zien ook elders in de gemeente zelden of nooit een handhaver. Van de inwoners die wel gemeentelijke handhavers zien is een kwart (24%) tevreden over hoe de handhavers functioneren. De meeste inwoners zijn er niet tevreden en niet ontevreden over, of hebben er geen oordeel over.

De zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt is in Rijswijk *hoger* dan landelijk (30%), maar *lager* dan in de politie- eenheid Den Haag (37%). De tevredenheid over het functioneren van gemeentelijke handhavers is in Rijswijk lager dan in zowel de politie- eenheid Den Haag als in district Westland-Delft.

Figuur 2.12 - Zichtbaarheid gemeentelijke handhavers (percentage)

Figuur 2.13 - Tevredenheid functioneren gemeentelijke handhavers (basis: inwoners die vaak of soms gemeentelijke handhavers zien)

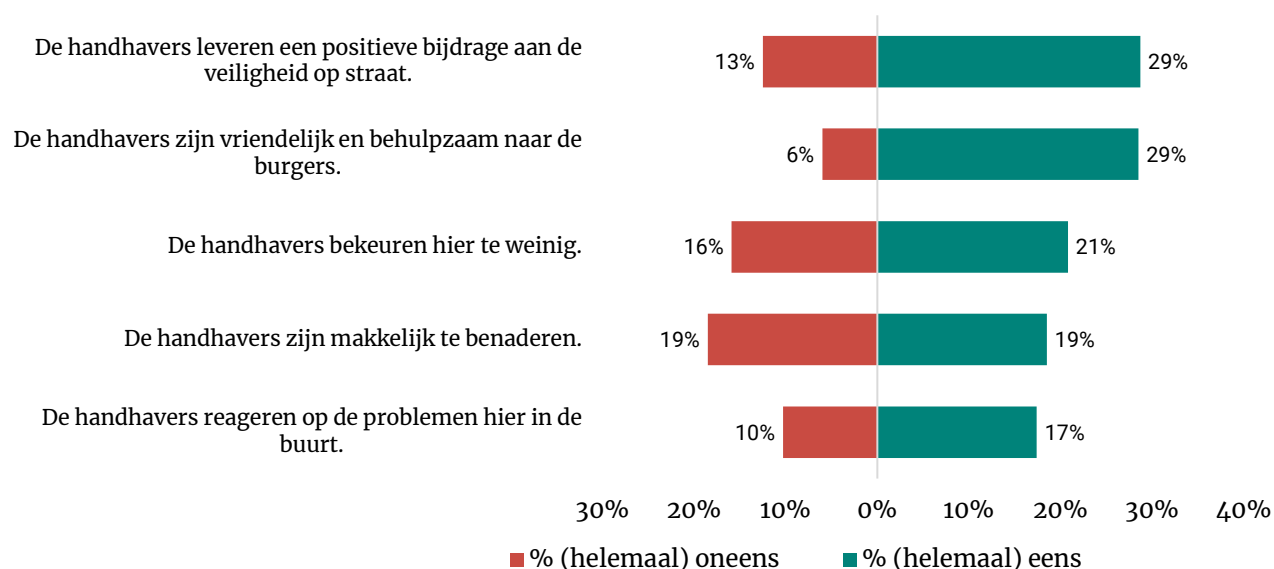
Aan de inwoners van Rijswijk zijn vijf stellingen voorgelegd over het functioneren van de handhavers in de openbare ruimte. Figuur 2.14 toont onder meer aan dat 29 procent van de inwoners vindt dat de handhavers een positieve bijdrage leveren aan de veiligheid op straat. Een even groot deel ervaart de handhavers als vriendelijk en behulpzaam naar de burgers. Dat de handhavers makkelijk te benaderen zijn, wordt door een minder groot deel van de burgers onderschreven. Hierover zijn evenveel inwoners het eens als oneens (beiden 19%). In Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o. ervaart men vaker dan gemiddeld in Rijswijk dat de handhavers makkelijk benaderbaar zijn.

In Plaspoelpolder* hebben inwoners een betrekkelijk positieve houding ten aanzien van de stelling dat de handhavers reageren op de problemen in de buurt. Ook vinden zij vaker dan gemiddeld in Rijswijk dat de handhavers vriendelijk en behulpzaam zijn naar de burgers. Dat laatste geldt ook voor bewoners van Hoornwijck / Broekpolder*.

Ongeveer een op de drie inwoners in Rijswijk kon of wilde geen antwoord geven op de stellingen over de handhavers. Met name in de wijken Cromvliet / Leeuwendaal en Kraayenburg / Vrijenban blijft betrekkelijk vaak een antwoord uit.

* De resultaten van Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder zijn indicatief als gevolg van een beperkte steekproefomvang.

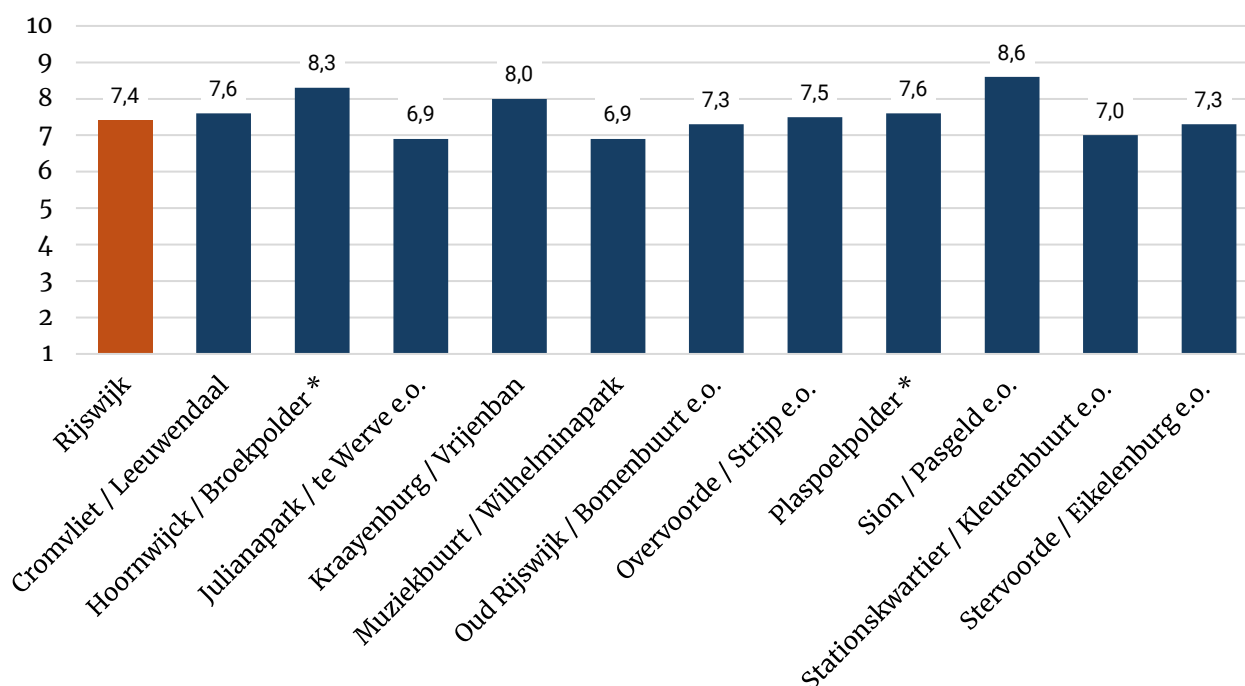
Figuur 2.14 - Extra stellingen handhaving openbare ruimte

2.5 Kwaliteit woningen

Rijswijk heeft in 2023 gebruikgemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Hierin is onder meer aan inwoners gevraagd of zij de kwaliteit van de woningen in hun omgeving wilden beoordelen, denkend aan de aantrekkelijkheid van de woningen en de staat van onderhoud. Figuur 2.15 toont de gemiddelde rapportcijfers die inwoners van Rijswijk geven voor de kwaliteit van de woningen in hun omgeving.

Figuur 2.15 - Oordeel kwaliteit woningen (rapportcijfer)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

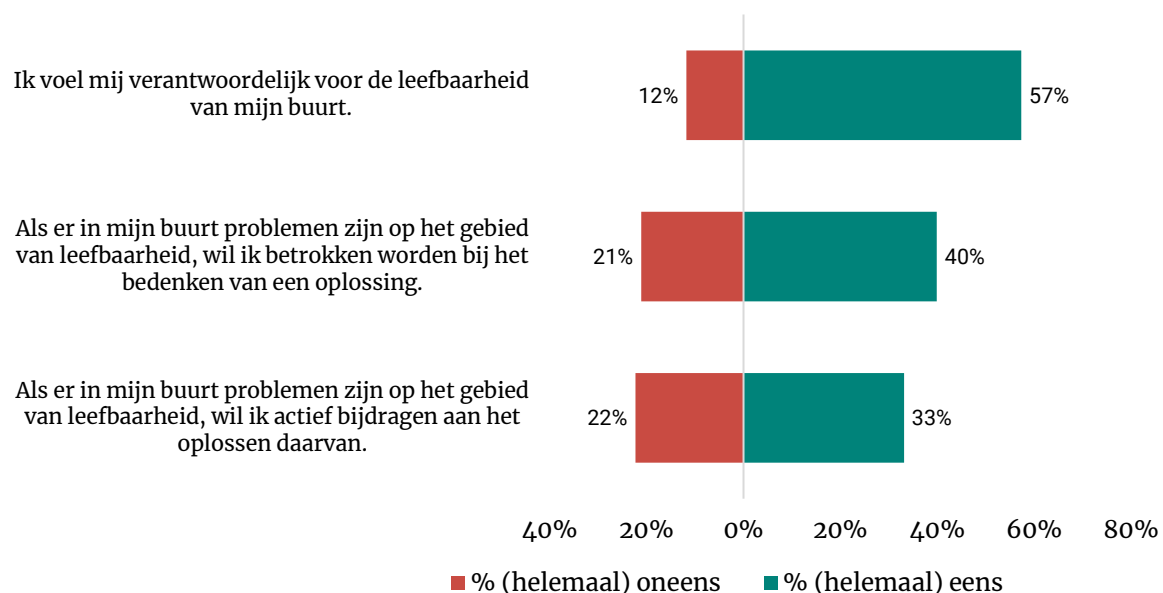
In Rijswijk beoordelen inwoners de kwaliteit van de woningen in hun omgeving met gemiddeld een 7,4. In vier wijken is het rapportcijfer significant *hoger* dan gemiddeld in Rijswijk. Dit zijn de wijken Sion / Pasgeld e.o., Hoornwijck / Broekpolder*, Kraayenburg / Vrijenban en Cromvliet / Leeuwendaal. Daarentegen worden de woningen juist *lager* dan gemiddeld beoordeeld in de wijken Julianapark / te Werve e.o., Muziekbuurt / Wilhelminapark en Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.

2.6 Rol burger

Vervolgens zijn er drie stellingen voorgelegd aan de inwoners over hun eigen rol ten aanzien van de leefbaarheid in hun buurt. Figuur 4.14 Figuur 2.16 geeft weer in hoeverre men het eens of oneens is met deze stellingen.

Ruim de helft van de inwoners zegt zich verantwoordelijk te voelen voor de leefbaarheid van zijn of haar buurt (57%). Dit gevoel heerst in betrekkelijk sterke mate in de wijken Cromvliet / Leeuwendaal, Plaspoelpolder* en Sion / Pasgeld e.o., maar juist *minder* sterk in Julianapark / te Werve e.o. en Muziekbuurt / Wilhelminapark. In Rijswijk geeft vier op de tien inwoners aan graag betrokken te willen worden bij het bedenken van een oplossing wanneer zich problemen voordoen op het gebied van leefbaarheid. Eén op de drie inwoners zou zelf actief willen bijdragen aan het oplossen van dergelijke problemen. In de wijken Hoornwijck / Broekpolder*, Plaspoelpolder* en Kraayenburg / Vrijenban is de betrokkenheid relatief groot, zowel als het gaat om het willen meedenken over een oplossing als om het leveren van een actieve bijdrage. Bewoners van de wijken Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o., Julianapark / te Werve e.o. en Muziekbuurt / Wilhelminapark voelen zich daarentegen juist *minder* betrokken.

Figuur 2.16 - Stellingen eigen rol leefbaarheid buurt

Overlast in de buurt

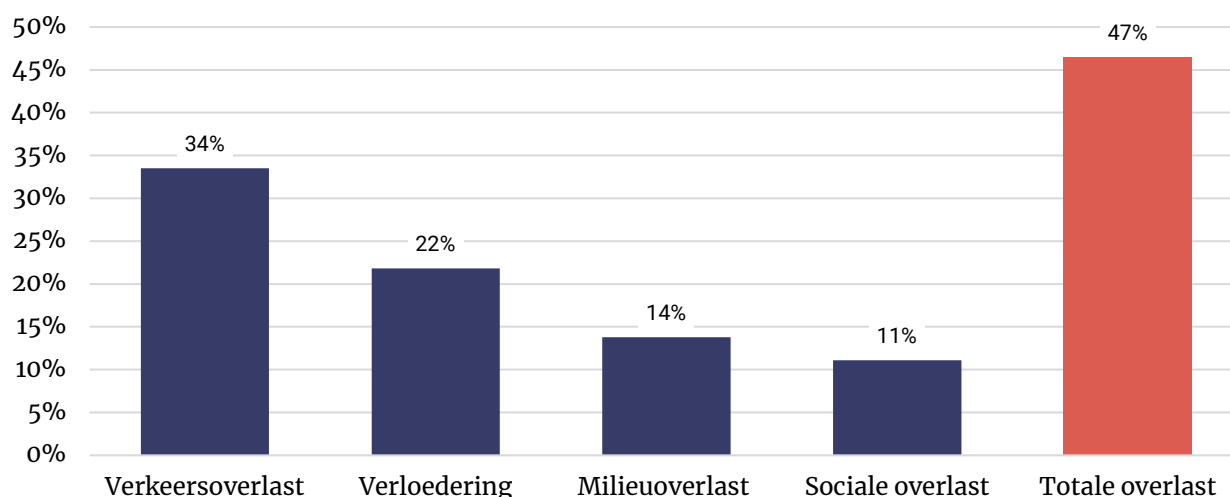
3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Rijswijk ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3), verkeersoverlast (par. 3.4) en milieuoverlast (par. 3.5). Inwoners konden aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

Inwoners van gemeente Rijswijk is gevraagd om van zeventien vormen van overlast aan te geven of zij hier zelf geen, een beetje of veel overlast van ervaren. De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot vier scores: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast (Figuur 3.1). Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart op één of meerdere terreinen. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

Bijna de helft van de inwoners van Rijswijk ervaart zelf veel overlast op één of meer terreinen. Verkeersoverlast komt het meeste voor, gevolgd door fysieke verloedering, milieuoverlast en sociale overlast. Het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van minimaal één van de genoemde gebeurtenissen (47%) is in Rijswijk hoger dan in district Westland – Delft (41%).

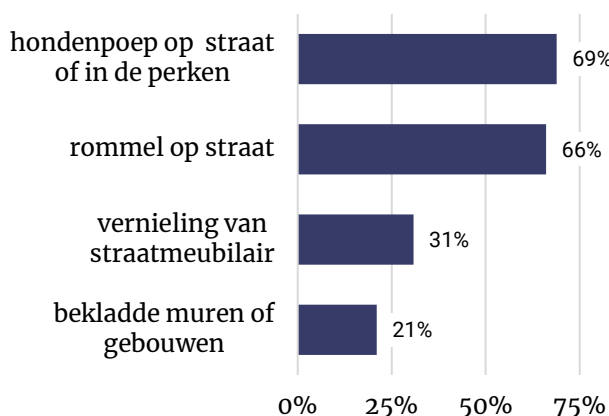
3.2 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering.

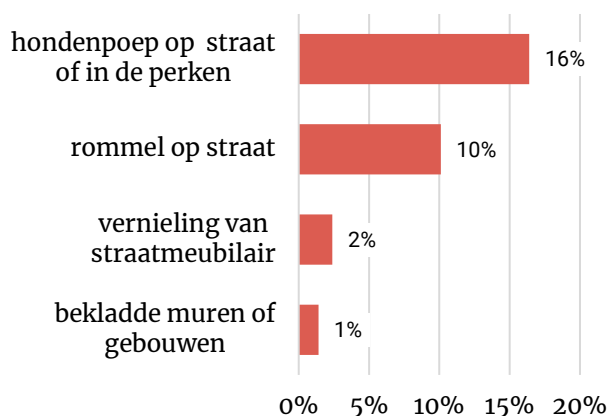
Hondenpoep is de meest voorkomende vorm van fysieke verloedering in Rijswijk. Zeven op de tien inwoners komen het wel eens tegen in de buurt. Hondenpoep is ook de vorm van verloedering waar de inwoners het meeste last van hebben: 16 procent ervaart hiervan veel overlast.

Rommel op straat komt volgens twee derde van de inwoners wel eens voor in hun buurt en een tiende van de inwoners ervaart daarvan veel overlast. Vernieling van straatmeubilair en bekladde muren of gebouwen komen het minst vaak voor van de vier vormen van fysieke verloedering.

Figuur 3.2 - Fysieke verloedering (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.3 - Fysieke verloedering (percentage ervaart zelf veel overlast)

Tabel 3.1 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat aangeeft zelf veel overlast te hebben ervaren door fysieke verloedering in de buurt in de afgelopen twaalf maanden.

In Rijswijk ervaart 22 procent van de inwoners veel overlast van een of meer vormen van fysieke verloedering. Dit is vergelijkbaar met Nederland en de politie-eenheid Den Haag. In district Westland-Delft hebben inwoners minder vaak overlast van fysieke verloedering dan in Rijswijk. Ten opzichte van 2017 is de overlast van fysieke verloedering in Rijswijk afgenomen. Dezelfde trend is zichtbaar in district Westland-Delft en in heel Nederland.

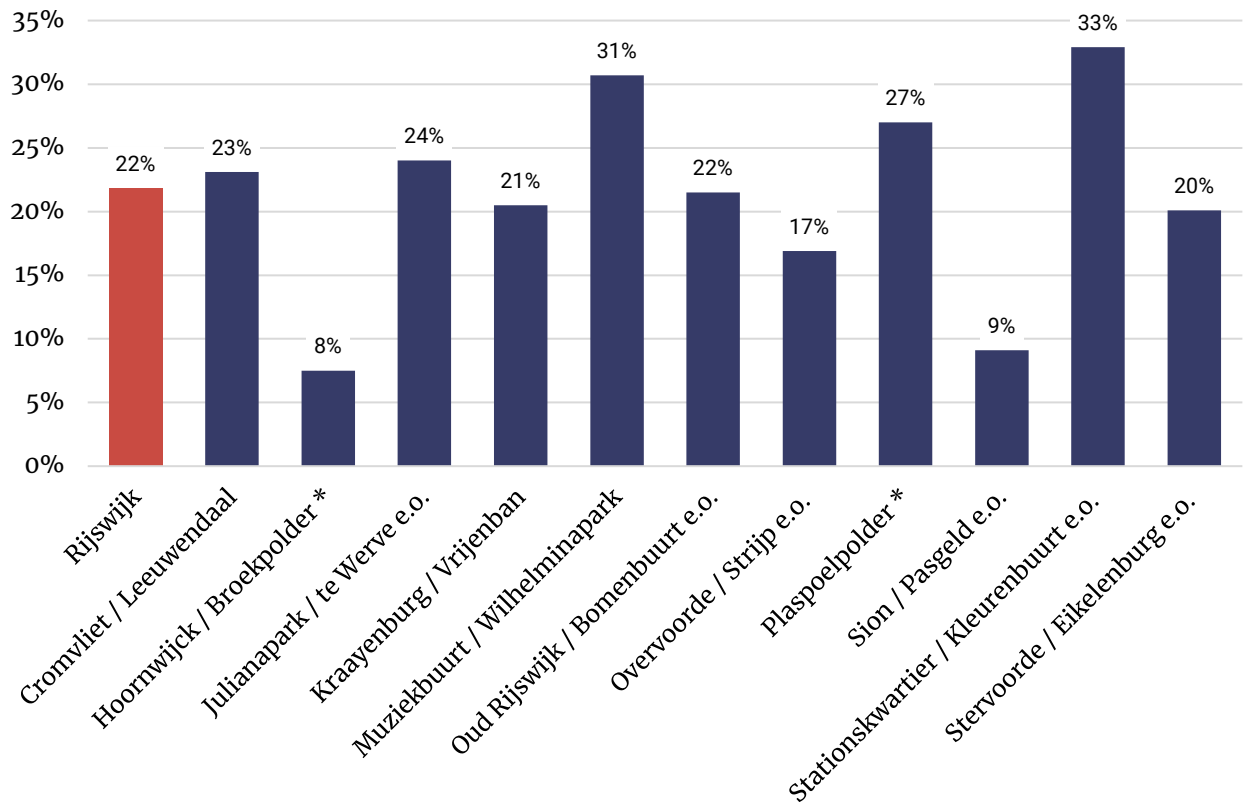
Tabel 3.1 - Fysieke verloedering over de periode 2012-2023 (percentage ervaart zelf veel overlast)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	25%		25%	▲	22%
DI Westland-Delft	23%		22%	▲	18%
PE Den Haag	28%	▲	23%		22%
Nederland	25%	▲	22%	▲	21%

16% van de inwoners ervaart veel overlast van hondenpoep op straat en in de perken. Dit is vaker dan in district Westland-Delft (14%).

Figuur 3.4 – Totale fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Drie wijken binnen de gemeente ervaren minder overlast van fysieke verloedering dan gemiddeld in Rijswijk. Dit betreft Sion / Pasgeld e.o., Hoornwijck / Broekpolder* en Overvoorde / Strijp e.o. In Sion / Pasgeld en Overvoorde / Strijp e.o. hebben bewoners minder last van rommel op straat. In Sion / Pasgeld komt bovendien ook minder overlast van hondenpoep en bekladde gebouwen voor. Hoornwijck / Broekpolder* heeft geen afwijkingen ten opzichte van de gemeente voor de onderliggende vormen van verloedering, maar alle vier de vormen bij elkaar genomen is de fysieke verloedering hier toch lager dan gemiddeld in Rijswijk.

Daarentegen is de overlast in twee wijken juist bovengemiddeld hoog, namelijk in Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. en Muziekbuurt / Wilhelminapark. In deze beide wijken heeft ongeveer een op de drie bewoners zelf veel overlast van fysieke verloedering, waarbij de overlast van met name hondenpoep en rommel op straat betrekkelijk groot is.

Tabel 3.2 – Vormen van fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Hondenpoep	Rommel op straat	Bekladde muren of gebouwen	Vernield straatmeubilair
Cromvliet / Leeuwendaal	18%	6%	2%	1%
Hoornwijk / Broekpolder *	8%	2%	0%	2%
Julianapark / te Werve e.o.	19%	11%	2%	4%
Kraayenburg / Vrijenban	13%	10%	0%	1%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	24%	16%	2%	4%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	16%	10%	2%	2%
Overvoorde / Strijp e.o.	14%	6%	2%	1%
Plaspoelpolder *	11%	20%	3%	5%
Sion / Pasgeld e.o.	7%	4%	0%	1%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	25%	17%	2%	3%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	15%	11%	0%	3%
Gemeente	16%	10%	1%	2%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

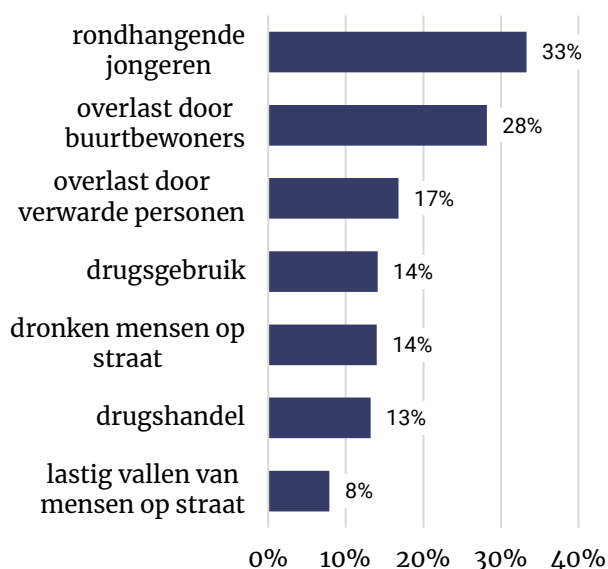
Uitleg tabel

Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
 Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
 Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

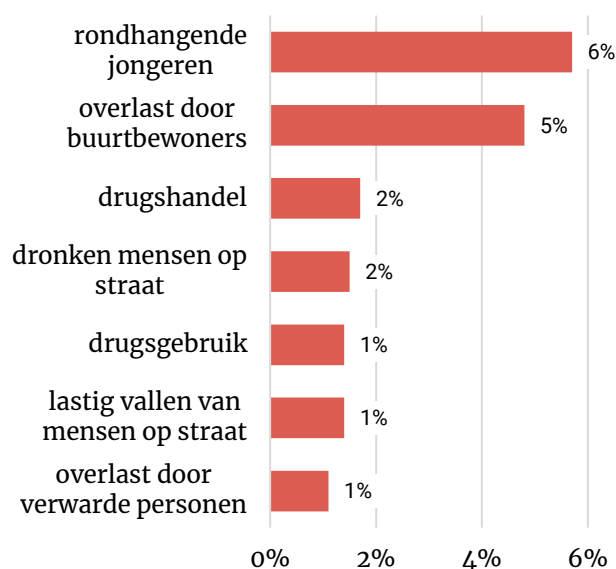
3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 3.5 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen. Figuur 3.6 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de zeven vormen van sociale overlast.

Figuur 3.5 - Sociale overlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.6 - Sociale overlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de zeven vormen van sociale overlast komen rondhangende jongeren het meest voor in Rijswijk. Een op de drie inwoners komt dit wel eens tegen in de buurt. Ook overlast door buurtbewoners komt betrekkelijk vaak voor (28%). Het lastigvallen van mensen op straat komt het minst voor van de zeven vormen (8%).

Rondhangende jongeren zorgen bij zes op de honderd inwoners voor veel overlast. Daarnaast heeft 5 procent van de inwoners veel overlast van buurtbewoners. Van de andere vormen van sociale overlast wordt minder vaak hinder ervaren.

Tabel 3.3 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat aangeeft zelf veel sociale overlast te hebben ervaren in de buurt in de afgelopen twaalf maanden. In Rijswijk bedraagt dit aandeel 11 procent. Dit aandeel is minder groot dan landelijk (13%) en in de politie-eenheid Den Haag (14%), waar inwoners vaker dan in Rijswijk last hebben van dronken mensen op straat, drugsgebruik, drugshandel en verwarde personen.

Zowel in district Westland- Delft als gemiddeld in Nederland is het aandeel inwoners dat een of meer vormen van sociale overlast ervaart, toegenomen ten opzichte van 2017. In Rijswijk is het aandeel ook hoger dan in 2017, maar hier kunnen we niet met zekerheid stellen dat er sprake is van een negatieve ontwikkeling.

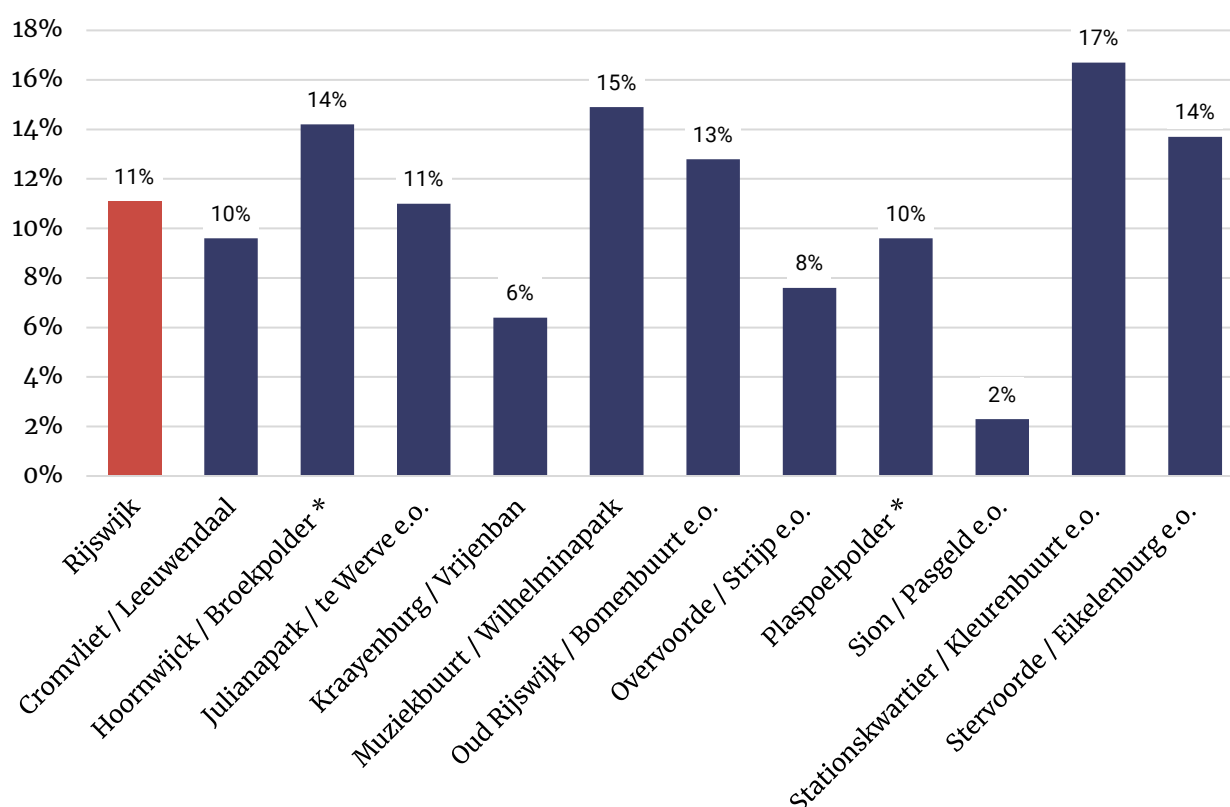
Tabel 3.3 - Sociale overlast over de periode 2012-2023 (percentage ervaart zelf veel overlast)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	10%		9%		11%
DI Westland-Delft	12%	▲	10%	▼	12%
PE Den Haag	15%	▲	13%		14%
Nederland	13%	▲	12%	▼	13%

13% van de inwoners ziet wel eens drugshandel in de buurt. Landelijk is dat vaker het geval (19%).

Figuur 3.7 – Totale sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In de wijk Sion / Pasgeld e.o. is de ervaren sociale overlast significant *lager* dan gemiddeld in Rijswijk. In deze wijk ondervinden bewoners minder vaak hinder van rondhangende jongeren, van overlast door buurtbewoners, drugsgebruik en lastigvallen van mensen op straat. Daarentegen is de sociale overlast in de wijken Stationskwartier/ Kleurenbuurt e.o. en Muziekbuurt/ Wilhelminapark juist significant *hoger* dan gemiddeld in Rijswijk.

In de wijk Muziekbuurt/ Wilhelminapark komt dit door relatief veel overlast van buurtbewoners, verwarde personen en drugsgebruik. In de wijk Stationskwartier/ Kleurenbuurt e.o. ondervinden bewoners meer dan gemiddeld hinder van rondhangende jongeren, overlast door verwarde personen en lastigvallen van mensen op straat.

Tabel 3.4 - Vormen van sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Rondhangende jongeren	Overlast door buurtbewoners	Overlast door verwarde personen	Drugs-gebruik	Drugs-handel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Cromvliet / Leeuwendaal	6%	5%	0%	1%	1%	2%	2%
Hoorndijk / Broekpolder *	7%	4%	3%	4%	0%	0%	0%
Julianapark / te Werve e.o.	4%	8%	1%	2%	2%	2%	3%
Kraayenburg / Vrijenban	3%	1%	0%	4%	3%	0%	0%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	8%	8%	4%	4%	3%	2%	2%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	5%	5%	1%	1%	2%	3%	1%
Overvoorde / Strijp e.o.	4%	3%	0%	1%	1%	0%	0%
Plaspoelpolder *	0%	4%	0%	1%	1%	3%	0%
Sion / Pasgeld e.o.	1%	1%	0%	0%	1%	0%	0%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	9%	6%	3%	1%	1%	3%	3%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	9%	5%	1%	2%	2%	0%	2%
Gemeente	6%	5%	1%	1%	2%	2%	1%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Straatintimidatie

Aan de inwoners is gevraagd of zij in de afgelopen 12 maanden in Rijswijk te maken hebben gehad met één of meer vormen van intimidatie of beledigingen op straat. Figuur 3.8 geeft aan bij hoeveel inwoners dit is voorgevallen.

De meest voorkomende vorm van straatintimidatie in Rijswijk is te worden nageroepen met beledigingen. Zes procent van inwoners heeft hiermee te maken gehad. Een even groot deel heeft een andere vorm van intimidatie of belediging op straat ervaren. Vier procent van de bewoners is wel eens nagefloten en 3 procent werd nageroepen met seksuele opmerkingen. Nog eens 3 procent werd nagesist. Betasting op straat kwam in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek in Rijswijk betrekkelijk weinig voor (0,2%).

Figuur 3.8 - Straatintimidatie (meer dan een antwoord mogelijk)

Bij bewoners van de wijk Cromvliet / Leeuwendaal kwamen vijf van de voorgelegde vormen van straatintimidatie vaker voor dan gemiddeld in Rijswijk. Zo werden zij onder meer vaker nagefloten, nagesist of nageroepen met seksuele opmerkingen. Bewoners van de Muziekbuurts / Wilhelminapark hadden met drie vormen van straatintimidatie vaker dan gemiddeld te maken, namelijk nafluiten, betasten, en het maken van obscene/ vieze gebaren.

Aan de andere kant geldt voor relatief veel bewoners van de wijken Sion / Pasgeld e.o. en Kraayenburg / Vrijenban dat zij met *geen enkele* vorm van straatintimidatie te maken hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek.

Tabel 3.5 - (deel 1) Straatintimidatie/ belediging (percentage genoemd)

	Nagefloten	Nagesist	Nageroepen met seksuele opmerkingen	Nageroepen met beledigingen	Achternagelopen
Cromvliet / Leeuwendaal	9%	5%	7%	9%	4%
Hoornwijk / Broekpolder *	0%	0%	0%	11%	2%
Julianapark / te Werve e.o.	3%	3%	2%	9%	6%
Kraayenburg / Vrijenban	4%	2%	2%	2%	1%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	8%	4%	3%	5%	4%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	6%	3%	4%	5%	0%
Overvoorde / Strijp e.o.	2%	2%	1%	7%	1%
Plaspoelpolder *	5%	2%	3%	5%	2%
Sion / Pasgeld e.o.	3%	2%	3%	7%	2%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	4%	2%	2%	7%	2%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	3%	1%	2%	5%	4%
Gemeente	4%	3%	3%	6%	2%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Tabel 3.6 - (deel 2) Straatintimidatie/ belediging (percentage genoemd)

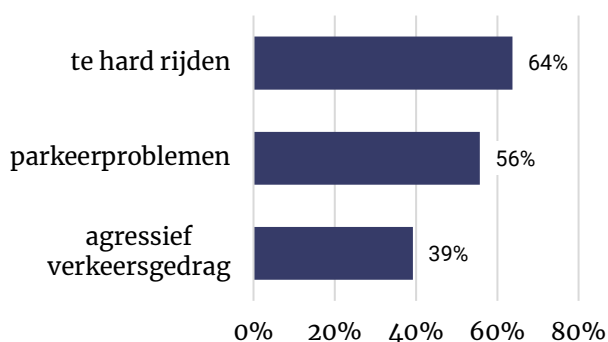
	Betast	In het nauw gedreven	Obscene / vieze gebaren	Andere intimidatie / belediging	Geen van deze
Cromvliet / Leeuwendaal	0%	2%	4%	7%	75%
Hoornwijk / Broekpolder *	5%	0%	0%	0%	76%
Julianapark / te Werve e.o.	0%	1%	1%	7%	73%
Kraayenburg / Vrijenban	0%	1%	0%	4%	84%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	1%	1%	4%	6%	71%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	0%	0%	1%	9%	71%
Overvoorde / Strijp e.o.	0%	0%	2%	7%	78%
Plaspoelpolder *	2%	3%	1%	4%	77%
Sion / Pasgeld e.o.	0%	1%	1%	2%	83%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	0%	1%	2%	6%	77%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	0%	1%	2%	4%	76%
Gemeente	0%	1%	2%	6%	76%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

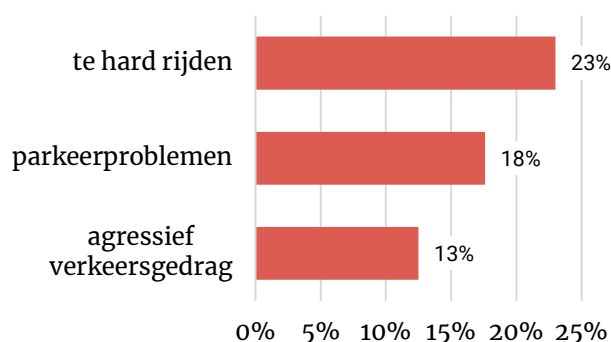
3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.9 geeft weer hoe vaak deze vormen van verkeersoverlast voorkomen. Figuur 3.10 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van deze drie vormen van verkeersoverlast.

Figuur 3.9 – Verkeersoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.10 – Verkeersoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Meer dan zes op de tien inwoners zien automobilisten wel eens te hard rijden door de buurt. Ruim de helft van de inwoners signaleert wel eens parkeerproblemen en ruim een derde ziet wel eens agressief verkeersgedrag. Van deze drie bronnen van verkeersoverlast is te hard rijden hetgeen waarvan de inwoners de meeste hinder ervaren; 23 procent heeft daarvan veel overlast. Van agressief verkeersgedrag hebben inwoners relatief de minste overlast; 13 procent ervaart hiervan veel hinder.

Tabel 3.7 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat aangeeft zelf veel verkeersoverlast te hebben ervaren in de buurt in de afgelopen twaalf maanden. In Rijswijk geldt dit voor een op de drie inwoners. Dit is vaker dan in het district Westland-Delft, waar ongeveer een kwart van de inwoners hinder heeft van een of meer vormen van verkeersoverlast. Zowel te hard rijden als agressief verkeersgedrag en parkeerproblemen zorgen hier minder vaak dan in Rijswijk voor veel overlast.

In Rijswijk is de mate van verkeersoverlast in 2023 ongeveer gelijk gebleven aan 2017. Daarentegen is de verkeersoverlast in 2023 in zowel in de politie-eenheid Den Haag als landelijk toegenomen ten opzichte van 2017.

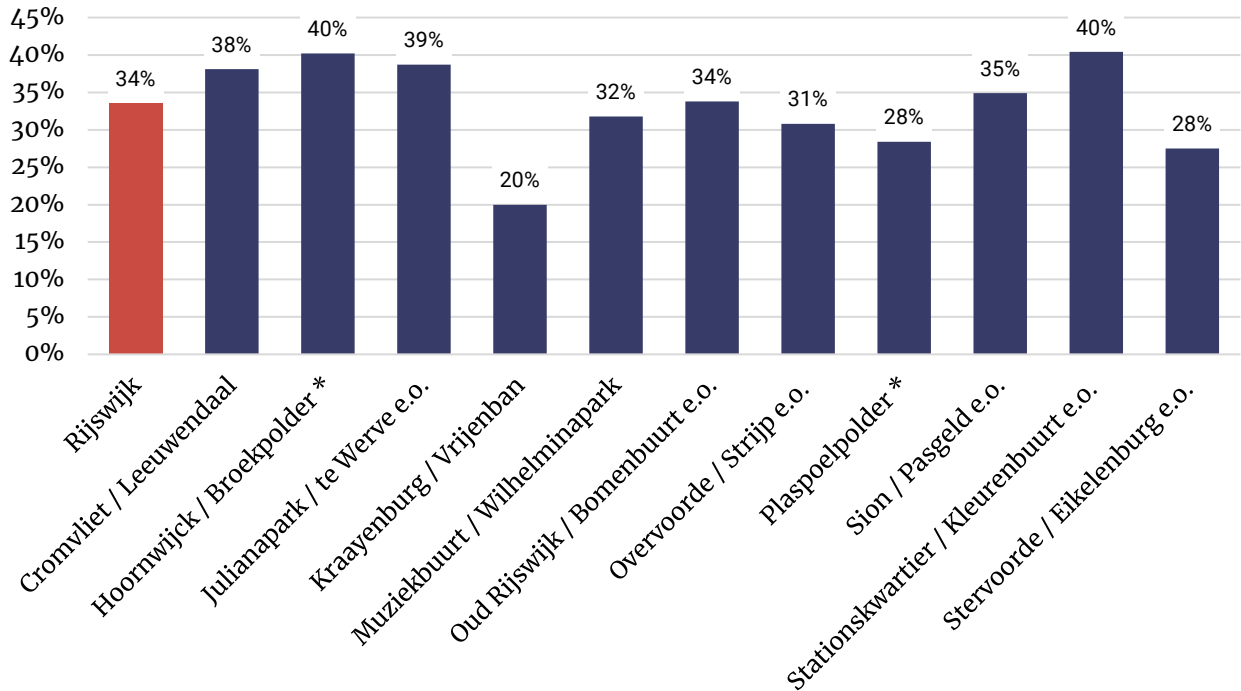
Tabel 3.7 - Verkeersoverlast over de periode 2012-2023 (percentage ervaart zelf veel overlast)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	35%		33%		34%
DI Westland-Delft	28%	▲	25%		26%
PE Den Haag	32%		31%	▼	33%
Nederland	31%		31%	▼	32%

23% van de inwoners ervaart veel overlast van te hard rijden. Dit is vaker dan in alle referentiegebieden.

Figuur 3.11 – Totale verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In de twee wijken Stervoorde / Eikelenburg / Hoekpolder, en Kraayenburg / Vrijenban is de ervaren verkeersoverlast betrekkelijk *laag*. In Kraayenburg / Vrijenban vormt met name te hard rijden een minder groot probleem dan gemiddeld in de gemeente Rijswijk. In Stervoorde / Eikelenburg e.o. ondervindt men minder overlast van parkeerproblemen. Andersom ervaren inwoners van de wijk Stationskwartier / Spoorzicht / Kleurenbuurt / Artiestenbuurt juist *meer* verkeersoverlast dan gemiddeld in Rijswijk, met name als gevolg van te hard rijden en agressief verkeersgedrag.

Tabel 3.8 – Vormen van verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

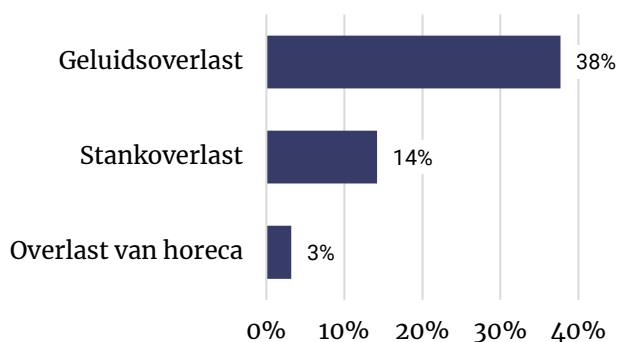
	Te hard rijden	Parkeerproblemen	Agressief verkeersgedrag
Cromvliet / Leeuwendaal	20%	28%	8%
Hoornwijck / Broekpolder *	35%	17%	19%
Julianapark / te Werve e.o.	29%	20%	16%
Kraayenburg / Vrijenban	13%	13%	7%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	22%	17%	15%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	20%	20%	12%
Overvoorde / Strijp e.o.	21%	16%	15%
Plaspoelpolder *	22%	14%	12%
Sion / Pasgeld e.o.	25%	15%	6%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	30%	19%	17%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	22%	12%	12%
Gemeente	23%	18%	13%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

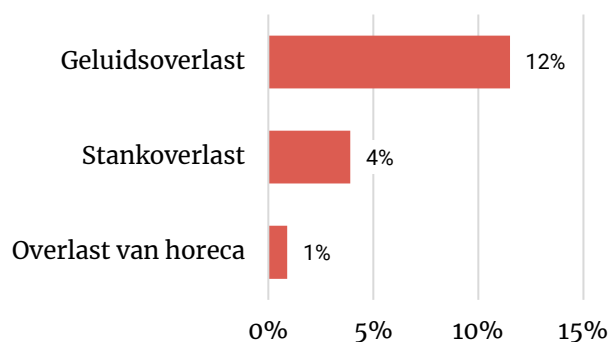
3.5 Milieuoverlast

De laatste vorm van overlast in de buurt die aan inwoners is voorgelegd betreft milieuoverlast. Deze vorm van overlast bestaat uit drie buurtproblemen: overlast van horecagelegenheden, geluidsoverlast en stankoverlast (Figuur 3.12).

Figuur 3.12 – Milieuoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

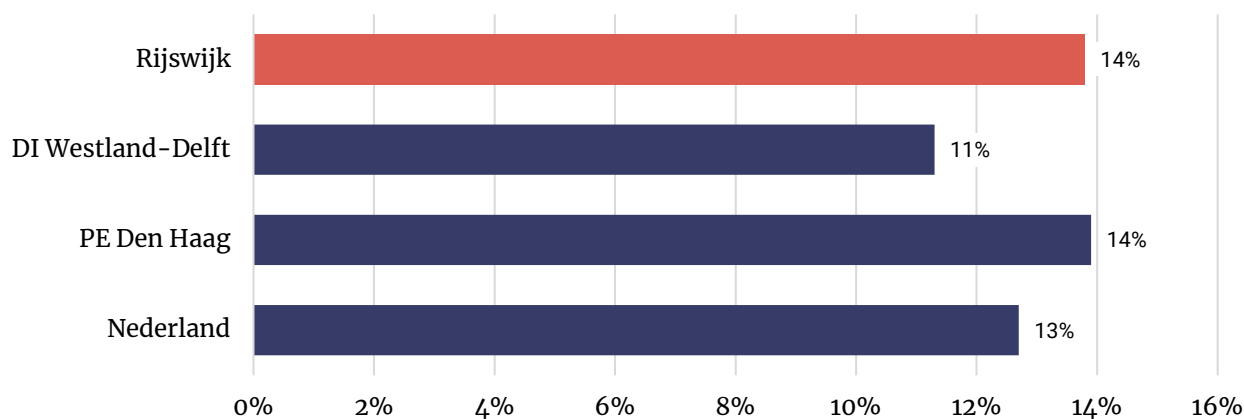
Figuur 3.13 – Milieuoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de drie vormen van milieuoverlast wordt geluidsoverlast het meest opgemerkt in Rijswijk (38%) en hiervan wordt ook de meeste hinder ervaren. Ruim 1 op de 10 inwoners (12%) ondervindt hiervan veel overlast. Overlast van de horeca komt het minst vaak voor.

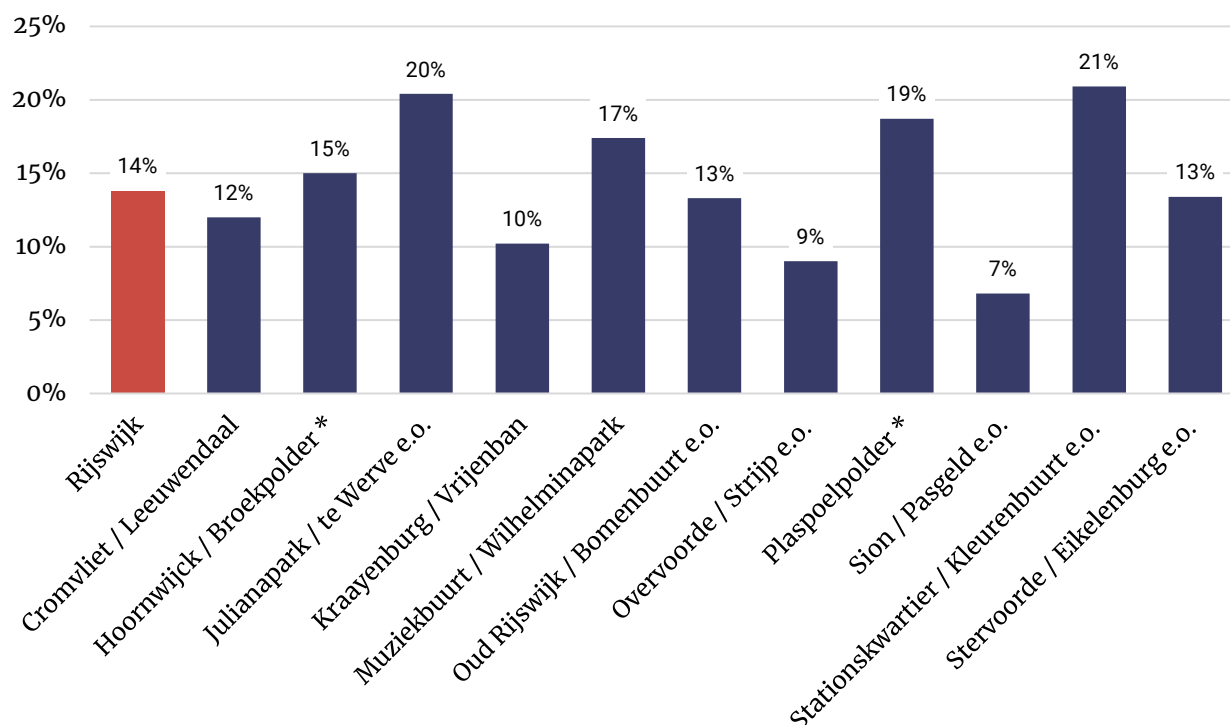
De totaal ervaren milieuoverlast (in Rijswijk ondervindt 14% hiervan veel hinder) is hoger dan in district Westland- Delft (11%). Dit komt door meer geluidsoverlast in Rijswijk. De totale milieuoverlast verschilt daarentegen niet significant met de politie- eenheid Den Haag en Nederland.

Figuur 3.14 – Totale milieuoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

12% van de inwoners ervaart veel geluidsoverlast in de buurt.
In Westland-Delft is dit minder vaak aan de orde (9%).

Figuur 3.15 - Totale milieuoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In twee wijken ondervinden de inwoners minder hinder van milieuoverlast dan gemiddeld in Rijswijk, namelijk in Sion/ Pasgeld e.o. en Overvoorde/ Strijp e.o. Dit komt omdat men in deze wijken minder geluidsoverlast heeft.

In de wijken Stationskwartier / Kleurenbuurt en Julianapark / te Werve e.o. heeft men daarentegen *meer* milieuoverlast dan gemiddeld in de gemeente. In de beide wijken is dit het gevolg van een betrekkelijk hoge mate van geluidsoverlast. Daarnaast is er in Julianapark / te Werve e.o. ook bovengemiddeld veel stankoverlast.

In de wijk Muziekbuurt / Wilhelminapark ligt de totale milieuoverlast rond het gemeentelijke gemiddelde, maar hier hebben bewoners wel vaker last van stankoverlast. In Kraayenburg / Vrijenban is de totale milieuoverlast ook gemiddeld, maar hier heeft men betrekkelijk vaak overlast van de horeca. Tot slot hebben bewoners van Plaspoelpolder* relatief vaak te maken met geluidsoverlast.

Tabel 3.9 - Vormen van milieuoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Overlast van horeca	Geluidsoverlast	Stankoverlast
Cromvliet / Leeuwendaal	2%	10%	4%
Hoornwijck / Broekpolder *	0%	11%	4%
Julianapark / te Werve e.o.	2%	17%	7%
Kraayenburg / Vrijenban	3%	6%	1%
Muziekbuurt / Wilhelminapark	1%	14%	7%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	0%	13%	2%
Overvoorde / Strijp e.o.	0%	7%	2%
Plaspoelpolder *	3%	19%	2%
Sion / Pasgeld e.o.	0%	5%	3%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	1%	17%	6%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	0%	10%	4%
Gemeente	1%	12%	4%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

3.6 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Rijswijk is gevraagd welk buurtprobleem, van de zeventien aan hen voorgelegde buurtproblemen, zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen naar voren.

Nr.1 24%

Te hard rijden

Nr.2 18%

Parkeerproblemen

Nr.3 14%

Rommel op straat

Tabel 3.10 - Belangrijkste buurtproblemen per wijk

	EERSTE	TWEEDE	DERDE
Cromvliet / Leeuwendaal	Parkeerproblemen 32%	Te hard rijden 23%	Rommel op straat 11%
Hoornwijck / Broekpolder *	Te hard rijden 40%	Parkeerproblemen 12%	Vernield straatmeubilair 11%
Julianapark / te Werve e.o.	Te hard rijden 29%	Parkeerproblemen 14%	Hondenpoep 13%
Kraayenburg / Vrijenban	Te hard rijden 19%	Rommel op straat 16%	Hondenpoep 10%
Muziekbuurth / Wilhelminapark	Rommel op straat 24%	Te hard rijden 17%	Hondenpoep 13%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	Parkeerproblemen 21%	Hondenpoep 16%	Te hard rijden 16%
Overvoorde / Strijp e.o.	Te hard rijden 27%	Parkeerproblemen 21%	Hondenpoep 11%
Plaspoelpolder *	Rommel op straat 19%	Te hard rijden 17%	Hondenpoep 16%
Sion / Pasgeld e.o.	Te hard rijden 46%	Parkeerproblemen 19%	Rommel op straat 7%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	Rommel op straat 23%	Te hard rijden 19%	Parkeerproblemen 16%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	Te hard rijden 21%	Parkeerproblemen 15%	Hondenpoep 15%

3.7 Buurtbemiddeling en woonoverlast

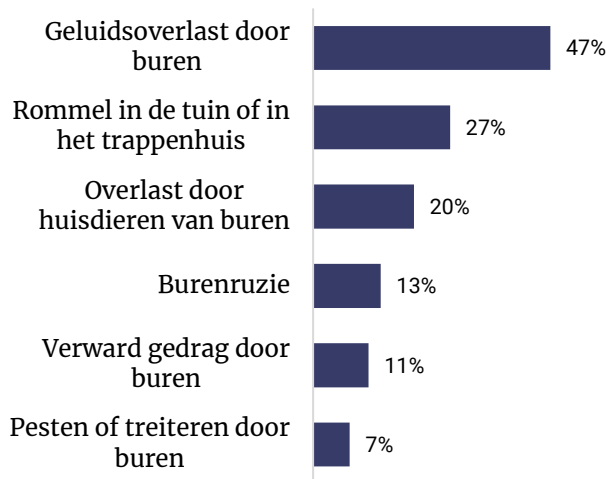
In de vrije ruimte van de vragenlijst zijn extra vragen aan de inwoners van Rijswijk gesteld over mogelijke vormen van overlast van burens of andere omwonenden. Hiervan zijn zes mogelijke vormen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.16 geeft weer hoe vaak deze vormen van overlast voorkomen volgens bewoners. Figuur 3.3 Voor de groep waarbij dit voorkomt toont Figuur 3.17 het aandeel bewoners dat hiervan zelf veel overlast ervaart.

Geluidsoverlast door burens is de meest voorkomende vorm van woonoverlast. Bijna de helft van de inwoners geeft aan dat dit wel eens voorkomt in de buurt (47%). Van deze groep heeft ruim een tiende daar zelf veel overlast van (14%). Iets meer dan een kwart van de bewoners zegt dat rommel in de tuin of in het trappenhuis voorkomt in de buurt (27%), waarvan 18 procent daar zelf veel overlast van heeft.

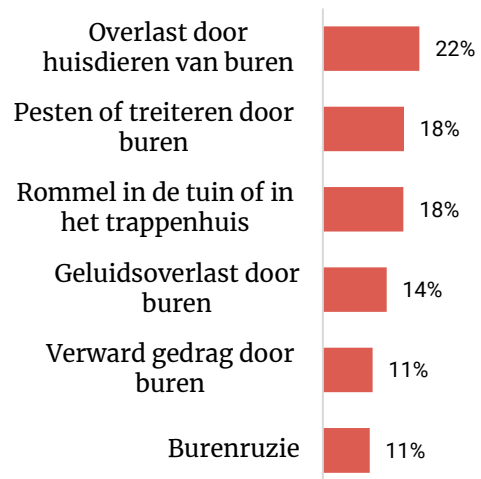
Eén op de vijf inwoners signaleert overlast door huisdieren van burens, wat bij ongeveer een vijfde van deze groep voor *veel* overlast zorgt. Zowel burenruzie als verward gedrag door burens komt volgens ruim een tiende van de inwoners voor, en in beide gevallen ervaart een tiende van deze inwoners daarvan veel hinder (11%). Hoewel pesten of treiteren door burens met 7 procent relatief minder voorkomt, heeft een betrekkelijk groot deel van degenen die hiermee te maken hebben daar veel overlast van (18%).

Figuur 3.16 - Woonoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.17 - Woonoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast) basis: vorm van overlast komt voor

Uit Tabel 3.11 blijkt dat in de wijk Muziekbuurt / Wilhelminapark diverse vormen van woonoverlast vaker voorkomen dan gemiddeld in de gemeente. Rommel in de tuin of het trappenhuis, burenruzie, verward gedrag door buren en pesten of treiteren door buren is hier betrekkelijk vaak aan de orde. Daarentegen komen in de wijk Sion / Pasgeld e.o. vrijwel alle vormen van woonoverlast *minder* vaak voor dan gemiddeld in Rijswijk.

In Kraayenburg / Vrijenban worden bewoners relatief weinig geconfronteerd met rommel in de tuin of het trappenhuis of met burenruzie. Wel signaleert men er vaker dan gemiddeld overlast door huisdieren van buren.

Tabel 3.11 - Woonoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

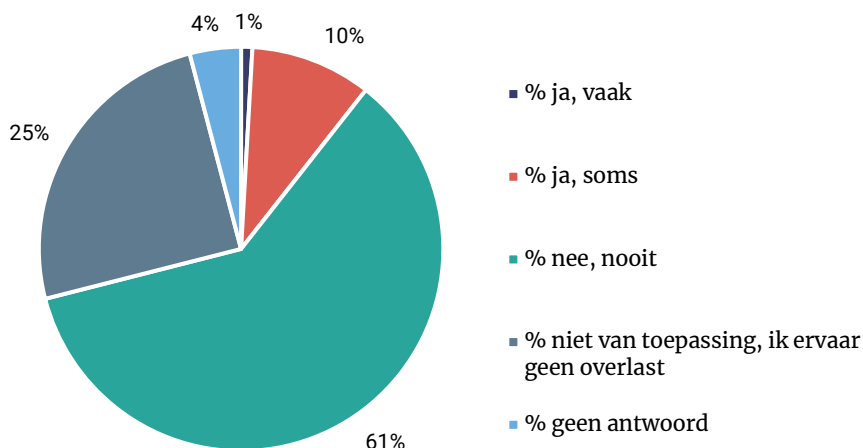
	Geluidsoverlast door burenen	Rommel in de tuin of in het trappenhuis	Overlast door huisdieren van burenen	Burenruzie	Verward gedrag door burenen	Pesten of treiteren door burenen
Cromvliet / Leeuwendaal	50%	14%	20%	9%	4%	7%
Hoornwijk / Broekpolder *	35%	16%	11%	9%	15%	0%
Julianapark / te Werve e.o.	50%	35%	15%	18%	12%	9%
Kraayenburg / Vrijenban	46%	18%	34%	7%	13%	10%
Muziekbuur / Wilhelminapark	51%	41%	24%	23%	19%	13%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	49%	19%	16%	16%	12%	6%
Overvoorde / Striip e.o.	47%	32%	23%	13%	9%	7%
Plaspoelpolder *	35%	26%	19%	12%	6%	5%
Sion / Pasgeld e.o.	38%	15%	17%	5%	2%	2%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	48%	36%	21%	14%	17%	8%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	46%	28%	21%	11%	12%	9%
Gemeente	47%	27%	20%	13%	11%	7%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Buurtbemiddeling

Aan de inwoners van Rijswijk is gevraagd of zij zich weleens onveilig voelen door overlast van burens of andere omwonenden. Uit Figuur 3.18 blijkt dat dit bij een tiende soms en bij 1 procent vaak het geval is.

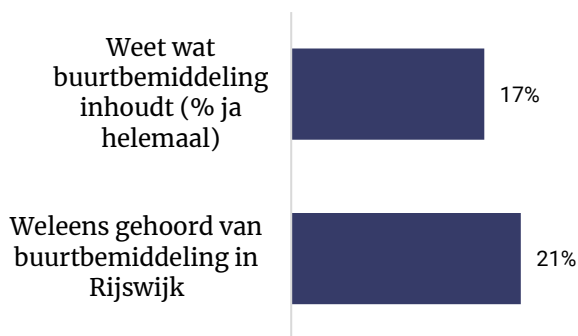
Figuur 3.18 - Onveiligheidsgevoel door overlast van omwonenden

In de wijk Muziekbuurt / Wilhelminapark voelde 18 procent van de bewoners zich soms (16%) of vaak (3%) onveilig door overlast van omwonenden. Het onveiligheidsgevoel is hiermee significant groter dan gemiddeld in Rijswijk. In Julianapark / te Werve e.o. is het deel dat zich vaak onveilig voelt met 3 procent betrekkelijk hoog, terwijl in Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. een betrekkelijk groot deel zich soms onveilig voelt (14%).

Op de vraag of men weet wat *buurtbemiddeling* inhoudt, geeft in Rijswijk 17 procent van de inwoners aan dat dit *helemaal* te weten en zegt 40 procent het *ongeveer* te weten. Van alle inwoners zegt een vijfde wel eens gehoord te hebben van buurtbemiddeling in Rijswijk (21%). Binnen deze groep geeft twee derde aan te weten hoe zij buurtbemiddeling kunnen inschakelen. Ruim een kwart zegt dat *niet* te weten (27%).

Figuur 3.19 - Bekendheid buurtbemiddeling

Figuur 3.20 - Bekendheid wijze inschakelen buurtbemiddeling. Basis: heeft gehoord van buurtbemiddeling in Rijswijk

In drie wijken is de bekendheid met buurtbemiddeling betrekkelijk laag. In Cromvliet / Leeuwendaal geeft bijna de helft van de bewoners aan *niet* te weten wat buurtbemiddeling inhoudt (46%). Ook in Sion / Pasgeld e.o. (45%) en Plaspoelpolder* (50%) is dit relatief vaak het geval.

Minder dan de helft van de inwoners weet waar zij woonoverlast kunnen melden in geval zij er niet uitkomen met de burens (44%). Van deze groep geeft ongeveer een tiende aan dat zij in de afgelopen 12 maanden ook daadwerkelijk een of meer meldingen hebben gemaakt (11%).

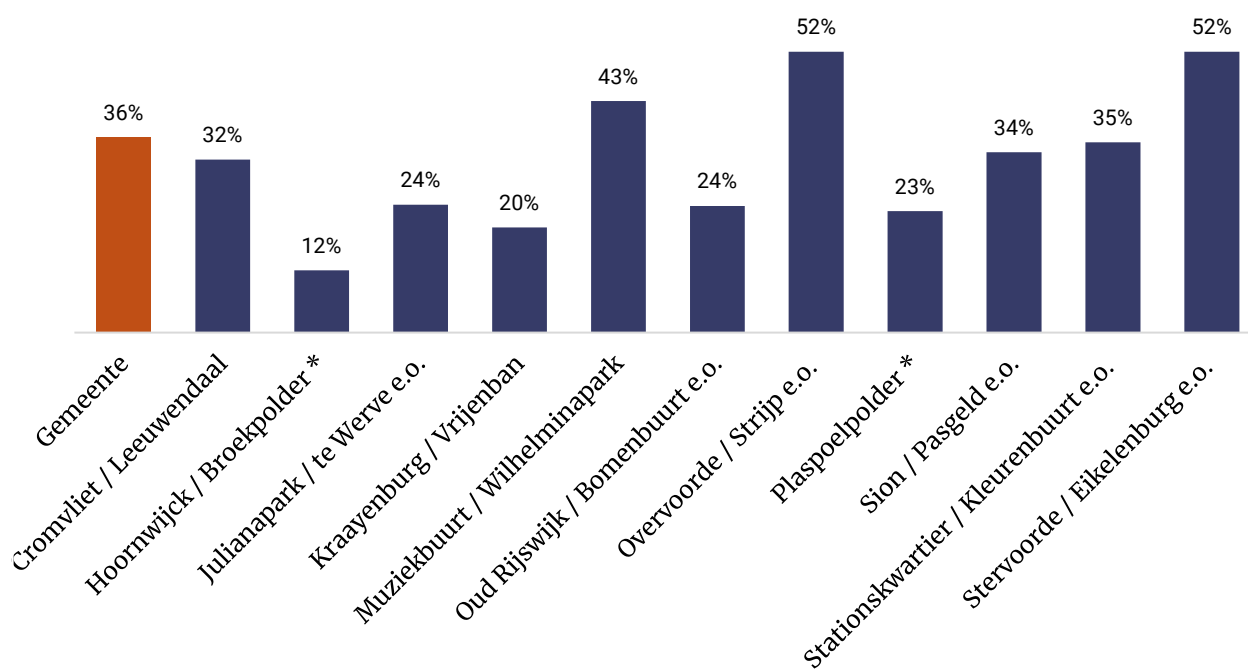
Uit Figuur 3.21 blijkt dat ruim een derde van de bewoners van Rijswijk bekend is met een bewonersvereniging of bewonersorganisatie in hun wijk. Ongeveer een kwart van de inwoners zegt de melddesk openbare ruimte te kennen.

Figuur 3.21 - Bekendheid bewonersvereniging / melddesk openbare ruimte

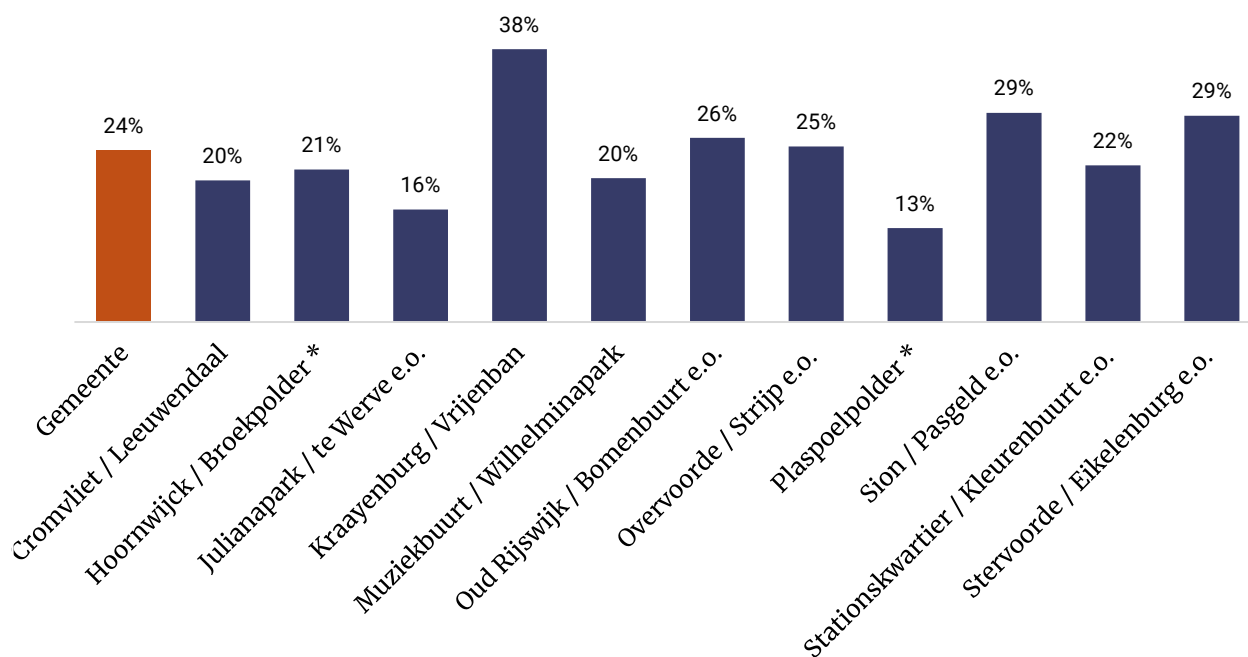
Figuur 3.22 en Figuur 3.23 tonen de bekendheid van inwoners met een bewonersvereniging en de melddesk openbare ruimte binnen de verschillende wijken. Daaruit blijkt onder meer een behoorlijk wisselend beeld in Rijswijk qua bekendheid met een bewonersvereniging. In vijf wijken, waaronder Hoornwijck / Broekpolder* en Kraayenburg / Vrijenban is de bekendheid *lager* dan gemiddeld, in drie wijken waaronder Overvoorde / Strijp en Stervoorde / Eikelenburg e.o. is dat juist *bovengemiddeld*. In Julianapark / te Werve e.o. en Plaspoelpolder* is de bekendheid met zowel een bewonersvereniging als de melddesk betrekkelijk laag.

Figuur 3.22 - Bekendheid bewonersvereniging (% bekend)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Figuur 3.23 - Bekendheid melddesk openbare ruimte (% bekend)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Veiligheidsbeleving

4 Veiligheidsbeleving

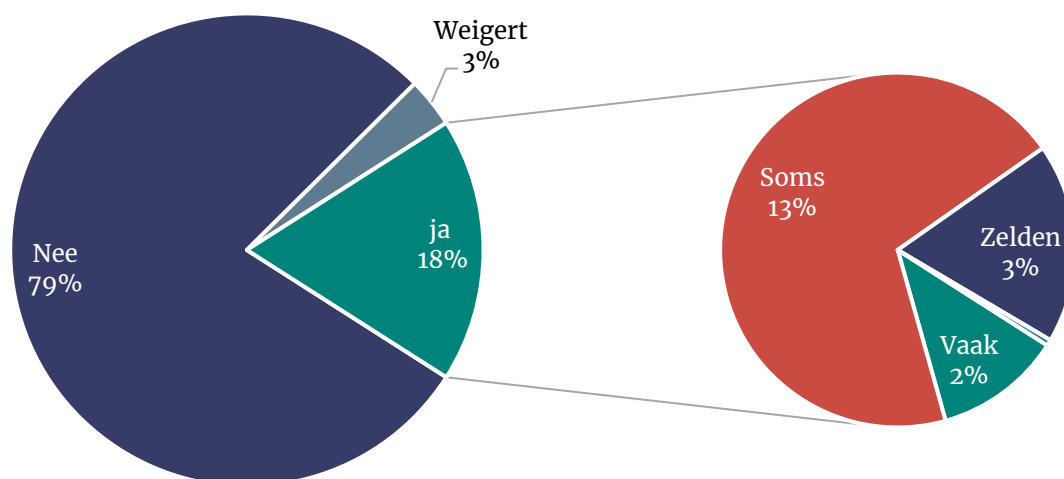
In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Rijswijk beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt en paragraaf 4.2 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. In paragraaf 4.3 komt de verwachte kans op slachtofferschap aan de orde. Discriminatie (par 4.5) en weerbaarheid (4.6) sluiten het hoofdstuk af.

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Tabel 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens getoond voor de gemeente in vergelijking met de referentiegebieden. Acht van de tien inwoners van Rijswijk voelen zich veilig in hun eigen buurt. Bijna twee op de vijf inwoners (18%) voelt er zich wel eens onveilig. Zowel landelijk als in district Westland-Delft en in politie-eenheid Den Haag is het aandeel bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt lager dan in Rijswijk.

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

18% van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit aandeel is hoger dan in de referentiegebieden.

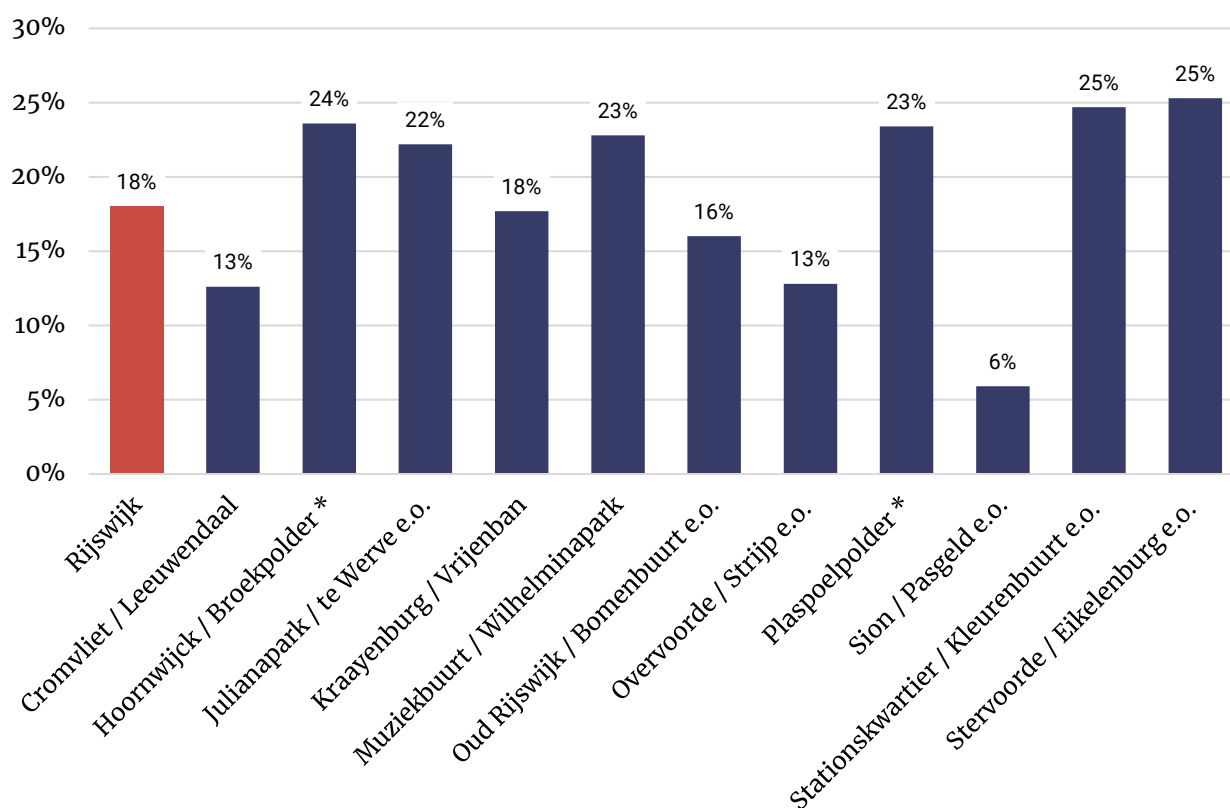
Tabel 4.1 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat aangeeft zich wel eens onveilig te hebben gevoeld in de buurt in de afgelopen twaalf maanden. In Rijswijk bedraagt het aandeel bewoners dat zich in 2023 wel eens onveilig voelde in de buurt 18 procent. Dit is vergelijkbaar met 2017 en 2012. Landelijk en in Westland-Delft is het onveiligheidsgevoel afgenomen, zowel tussen 2012 en 2017, als tussen 2017 en 2023.

Tabel 4.1 – Onveiligheidsgevoel in buurt over de periode 2012-2023 (percentage 'wel eens' onveilig)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	18%		17%		18%
DI Westland-Delft	17%	▲	15%	▲	13%
PE Den Haag	20%	▲	16%		16%
Nederland	17%	▲	16%	▲	15%

In drie wijken komt het *minder vaak* dan gemiddeld in Rijswijk voor dat bewoners zich onveilig hebben gevoeld in de buurt, namelijk in Sion / Pasgeld e.o., Overvoorde / Strijp e.o. en Cromvliet / Leeuwendaal. Daarentegen is in drie andere wijken het onveiligheidsgevoel juist *groter* dan gemiddeld, te weten: Stervoorde / Eikelenburg e.o., Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. en Muziekbuur / Wilhelminapark.

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt per wijk (percentage 'wel eens' onveilig)

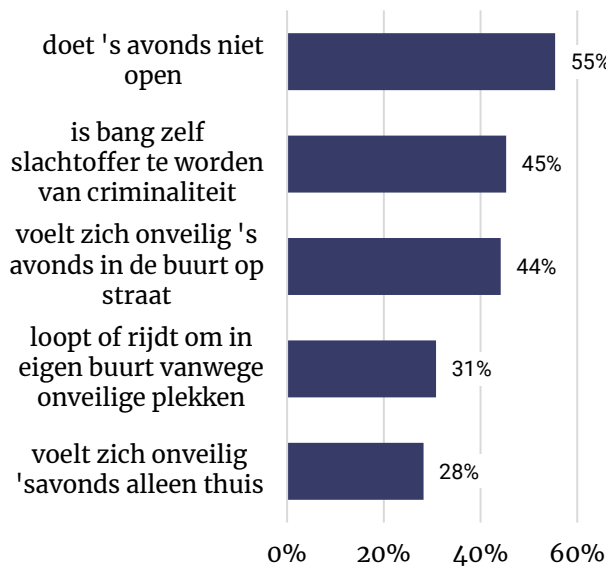
De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Vermijdingsgedrag

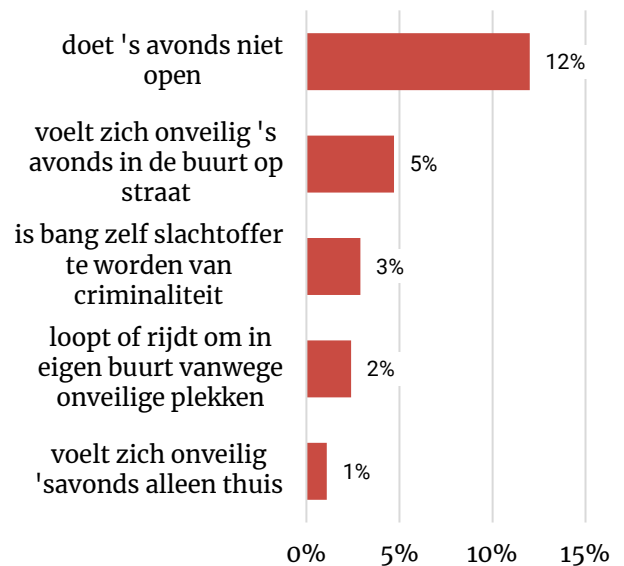
Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen, kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.3 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Rijswijk zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk weleens voorkomt, Figuur 4.4 geeft weer hoeveel procent zegt dat het vaak voorkomt.

De meest voorkomende vorm van vermijdingsgedrag in Rijswijk is 's avonds niet opendoen. Twaalf procent van de inwoners zegt dat dit vaak voorkomt. Vijf procent voelt zich vaak onveilig 's avonds in de buurt op straat en 3 procent is vaak bang om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit. Een minder groot deel van de inwoners (1%) voelt zich vaak 's avonds alleen thuis onveilig. Van de vijf vormen van vermijdingsgedrag komt er één in Rijswijk vaker voor dan in de drie referentiegebieden. Het gaat hierbij om 's avonds niet opendoen omdat het niet veilig wordt gevonden. Daarnaast is het aandeel inwoners dat vaak bang is om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit en het aandeel dat zich in de buurt vaak onveilig voelt 's avonds op straat in Rijswijk groter dan landelijk en in district Westland-Delft. Daarentegen voelen bewoners zich in Rijswijk *minder vaak* onveilig 's avonds alleen thuis dan landelijk en in politie-eenheid Den Haag.

Figuur 4.3 – Vermijdingsgedrag
(percentage 'komt vaak, soms, zelden voor')

Figuur 4.4 – Vermijdingsgedrag
(percentage 'komt vaak voor')

Criminaliteit in de buurt

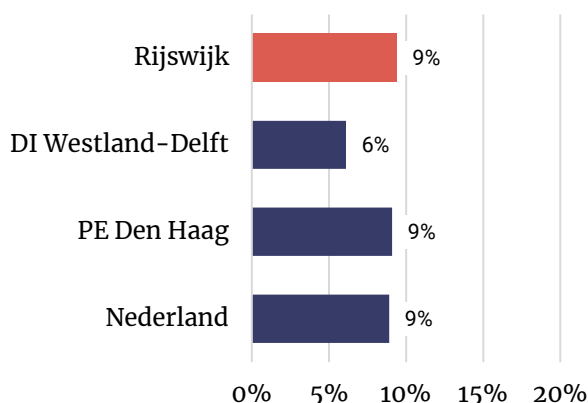
Figuur 4.5 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.6 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen of afgenomen.

Negen procent van de inwoners van Rijswijk vindt dat er veel criminaliteit in de buurt is. In de referentiegebieden, met uitzondering van district Westland-Delft, is dat even vaak het geval. In district Westland-Delft ervaart een minder groot deel van de inwoners veel criminaliteit in de buurt (6%).

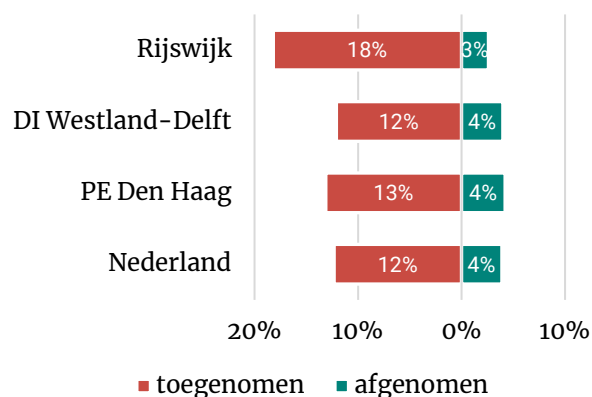
Bijna twee op de vijf inwoners van Rijswijk (18%) vinden dat de criminaliteit in de afgelopen 12 maanden is toegenomen. Andersom vindt 3 procent juist dat dit is afgenomen. Per saldo zien dus veel meer inwoners een achteruitgang. Minstens de helft van de inwoners (52%) vinden dat de criminaliteit in de buurt gelijk is gebleven.

De mate waarin bewoners in Rijswijk een *toename* zien van de criminaliteit is hoger dan in alle referentiegebieden, en het deel dat een *afname* ervaart is significant kleiner dan in de drie referentiegebieden.

Figuur 4.5 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.6 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

In de wijken Cromvliet / Leeuwendaal en Stervoorde / Eikelenburg e.o. ervaart een bovengemiddeld deel van de inwoners *veel* criminaliteit in de buurt. Respectievelijk gaat het daar om 14 en 13 procent. Andersom is dit in de wijk in Sion / Pasgeld e.o. juist *minder* vaak het geval dan gemiddeld in Rijswijk. In Sion / Pasgeld e.o. ziet bovendien een betrekkelijk klein deel van de inwoners een *toename* in de criminaliteit. Dit laatste geldt tevens voor de bewoners van Plaspoelpolder, waar men bovendien vaker dan gemiddeld in Rijswijk een *afname* van de criminaliteit ervaart.

Tabel 4.2 - Criminaliteit in de buurt en ontwikkeling per wijk

	Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')	Ontwikkeling criminaliteit (percentage afgenomen)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage toegenomen)
Cromvliet / Leeuwendaal	13%	2%	21%
Hoornwijk / Broekpolder *	4%	3%	13%
Julianapark / te Werve e.o.	11%	3%	20%
Kraayenburg / Vrijenban	5%	5%	16%
Muziekbuur / Wilhelminapark	12%	3%	22%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	8%	1%	17%
Overvoorde / Strijp e.o.	7%	3%	17%
Plaspoelpolder *	6%	9%	8%
Sion / Pasgeld e.o.	3%	3%	11%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	12%	3%	19%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	14%	2%	23%
Gemeente	9%	3%	18%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Uitleg tabel

Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde

Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde

Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

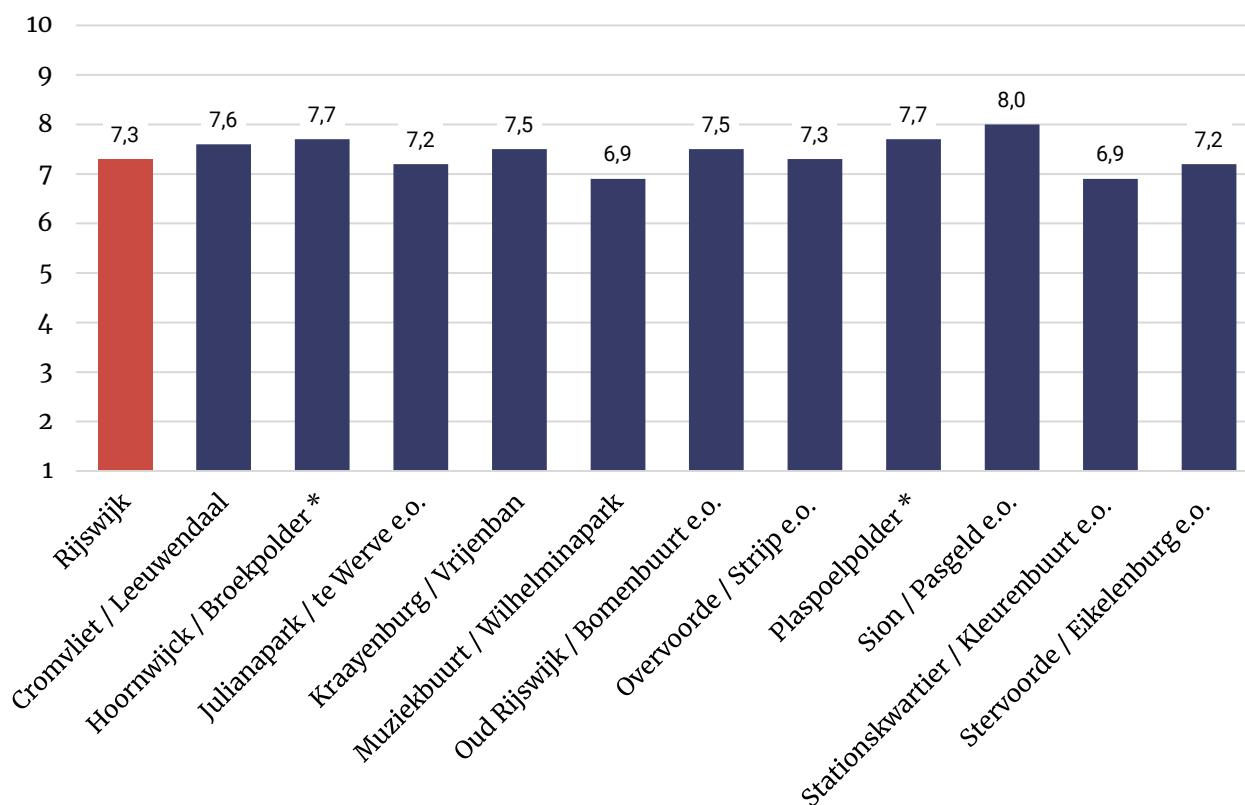
De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt. Tabel 4.3 toont de gemiddelde rapportcijfers die inwoners van Rijswijk geven voor de veiligheid in de buurt in de periode 2012-2023.

Het gemiddelde rapportcijfer voor de veiligheid in de eigen woonbuurt in Rijswijk bedraagt een 7,3. Dit is lager dan het gemiddelde rapportcijfer in Nederland en in district Westland- Delft (in beide gevallen 7,5). Terwijl in alle referentiegebieden het rapportcijfer voor de veiligheid is toegenomen (zowel tussen 2017 en 2023 als tussen 2012 en 2017), is voor de gemeente Rijswijk niet met zekerheid te zeggen dat het cijfer ten opzichte van 2017 is verbeterd. Over de periode 2012-2023 is er wel een stijgende lijn.

Tabel 4.3 – Rapportcijfer veiligheid woonomgeving (1-10) over de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	6,9		7,1		7,3
DI Westland-Delft	7,0	▲	7,2	▲	7,5
PE Den Haag	7,0	▲	7,2	▲	7,4
Nederland	7,1	▲	7,3	▲	7,5

Figuur 4.7 - Oordeel veiligheid woonomgeving per wijk (rapportcijfer)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In vier wijken is het rapportcijfer voor de veiligheid van de woonbuurt significant hoger dan gemiddeld in Rijswijk. Dit geldt voor Sion / Pasgeld e.o. (8,0), Plaspoelpolder* (7,7), Cromvliet / Leeuwendaal (7,6) en Oud Rijswijk / Bomenbuurt (7,5). Significant *lager* dan gemiddeld is het cijfer in de wijken Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. (6,9), Muziekbuit / Wilhelminapark (6,9), Julianapark / te Werve e.o. en Stervoorde / Eikelenburg e.o. (beiden 7,2).

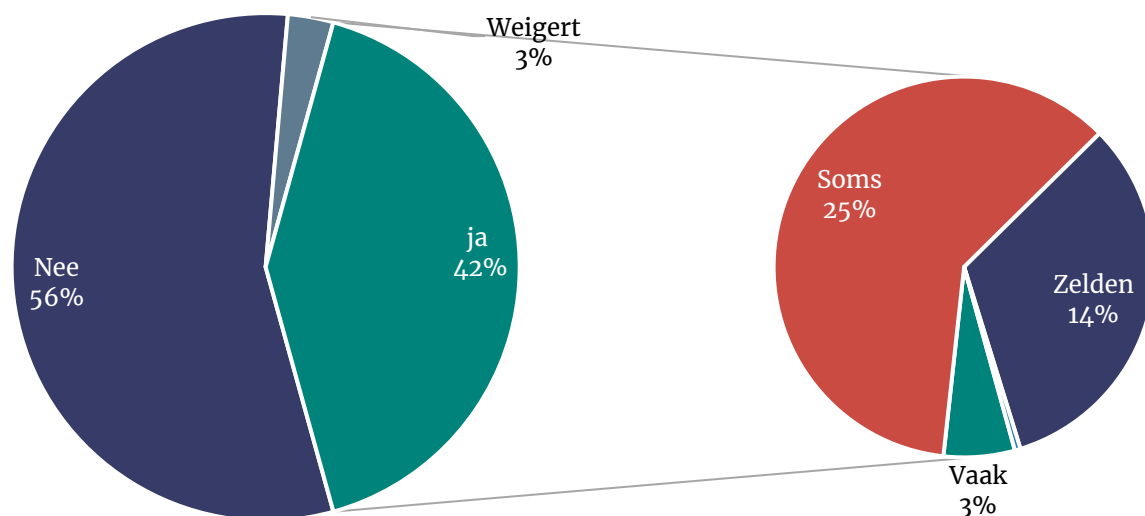

18% van de inwoners vindt dat de criminaliteit in de afgelopen 12 maanden is toegenomen. Dit is meer dan in de referentiegebieden.

4.2 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.8 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.8 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Vier op de tien burgers van Rijswijk voelen zich in het algemeen wel eens onveilig. Dit aandeel (42%) is hoger dan in de referentiegebieden.

Tabel 4.4 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners dat zich in het afgelopen jaar in het algemeen wel eens onveilig heeft gevoeld. Terwijl dit aandeel in de referentiegebieden tussen 2017 en 2023 ongeveer gelijk is gebleven, is het onder inwoners van Rijswijk toegenomen.

Tabel 4.4 – Gevoel van onveiligheid in algemeen over de periode 2012-2023 (percentage 'wel eens' onveilig)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	39%		37%	▼	42%
DI Westland-Delft	37%	▲	34%		33%
PE Den Haag	40%	▲	35%		36%
Nederland	38%	▲	35%		35%

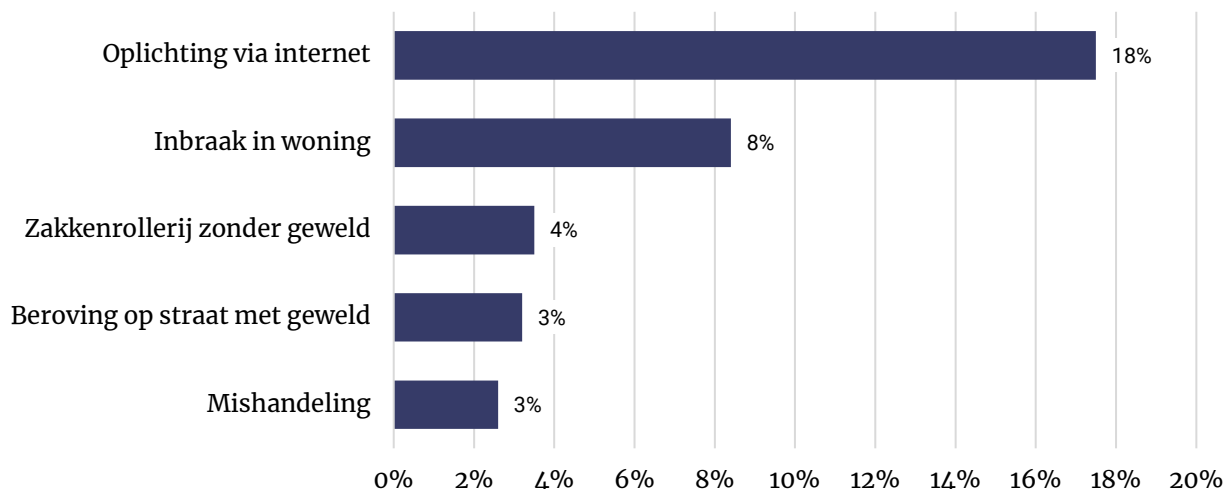
In vrijwel alle wijken ligt het gevoel van onveiligheid in het algemeen rondom het gemiddelde in Rijswijk. Uitzondering is Muziekbuurt / Wilhelminapark, waar bewoners zich in het algemeen minder vaak dan gemiddeld in Rijswijk onveilig hebben gevoeld.

4.3 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.9).

Figuur 4.9 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

Bijna een vijfde van de inwoners van Rijswijk (18%) acht de kans groot om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van oplichting via internet. De kans op andere delictsvormen op het gebied van traditionele criminaliteit wordt een stuk lager ingeschat, maar desondanks ziet bijna een tiende een (heel) grote kans op woninginbraak. Beroving op straat met geweld (3%) en mishandeling (eveneens 3%) vinden de inwoners het minst waarschijnlijk. In Rijswijk is de door de inwoners geschatte kans op inbraak in de woning groter dan in de drie referentiegebieden. Daarnaast wordt zakkenrollerij (zonder geweld) in Rijswijk waarschijnlijker geacht dan in district Westland-Delft. Bovendien is de geschatte kans op beroving op straat met geweld groter dan in Westland-Delft en Nederland.

In de wijk Stervoorde / Eikelenburg e.o. verwachten de bewoners vaker dan gemiddeld in Rijswijk slachtoffer te worden van zakkenrollerij en/of beroving. Ook in Hoornwijk / Broekpolder* wordt de kans op beroving betrekkelijk hoog ingeschat. Daarentegen achten bewoners van Kraayenburg / Vrijenban en Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o. een beroving juist *minder* waarschijnlijk.

Bewoners van de wijk Julianapark / te Werve e.o. houden het sterkst rekening met woninginbraak. Meer dan een op de tien bewoners (12%) ziet een (heel) grote kans om hier de komende twaalf maanden slachtoffer van te worden. In de wijk Muziekbuurt / Wilhelminapark wordt de kans op inbraak in de woning met 4 procent juist betrekkelijk laag ingeschat.

Tabel 4.5 - Verwachte kans op slachtofferschap ... is (heel) groot per wijk

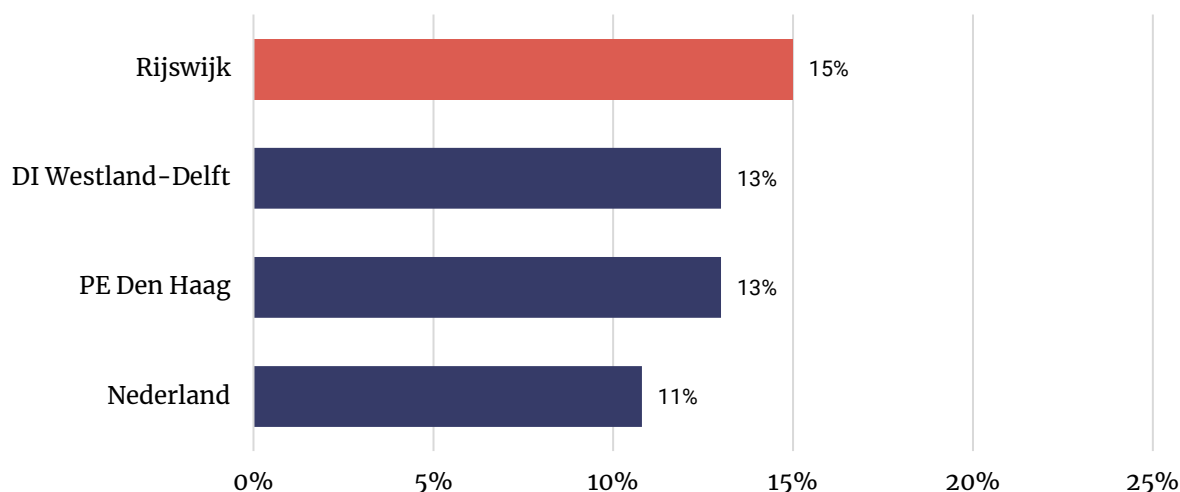
	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij	Beroving	Oplichting via internet
Cromvliet / Leeuwendaal	10%	3%	4%	4%	17%
Hoornwijck / Broekpolder *	6%	0%	2%	10%	17%
Julianapark / te Werve e.o.	12%	2%	5%	4%	15%
Kraayenburg / Vrijenban	9%	0%	1%	0%	11%
Muziekbuur / Wilhelminapark	4%	6%	3%	4%	20%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	8%	2%	2%	1%	19%
Overvoorde / Strijp e.o.	10%	2%	3%	2%	16%
Plaspoelpolder *	3%	2%	2%	2%	14%
Sion / Pasgeld e.o.	8%	1%	2%	2%	12%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	6%	3%	4%	4%	23%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	9%	4%	6%	6%	19%
Gemeente	8%	3%	4%	3%	18%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

4.4 Discriminatie

Burgers konden aangeven of zij zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan in verschillende situaties plaatsvinden, zoals bij het solliciteren, op school of de opleiding, in het openbare vervoer of op het werk. Figuur 4.10 geeft weer hoe vaak de inwoners van Rijswijk zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

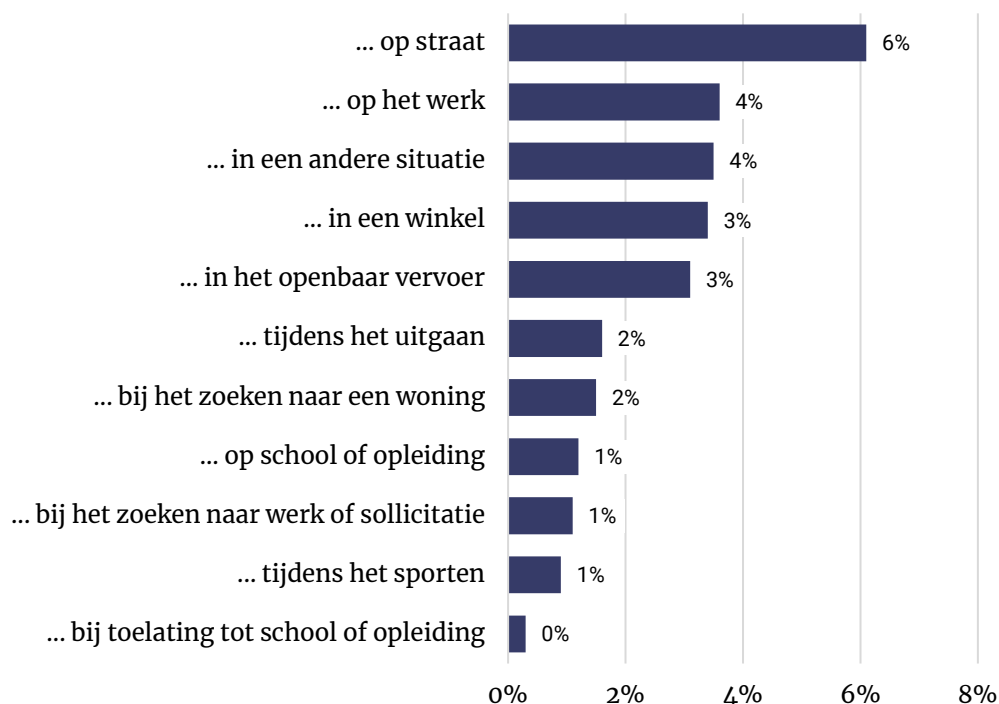
Figuur 4.10 - Percentage inwoners dat zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per gebied

Vijftien op de honderd bewoners van Rijswijk voelden zich de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd. Dat is vaker dan landelijk, waar dit voor 11 procent van de inwoners geldt. Ook in de twee andere referentiegebieden is het aandeel significant lager. Inwoners die zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelden, konden aangeven in welke situatie deze discriminatie plaatsvond. Figuur 4.11 toont per type situatie hoeveel procent van deze inwoners in het afgelopen jaar hier een ervaring met discriminatie heeft gehad.

De meest voorkomende situatie waarin men zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd heeft gevoeld is op straat. Dit is vaker het geval dan in de drie referentiegebieden. Daarnaast voelden inwoners zich onder meer gediscrimineerd op het werk of in een winkel. In beide gevallen was dit vaker het geval dan landelijk, net als bij het zoeken naar een woning, in het openbaar vervoer en tijdens het sporten.

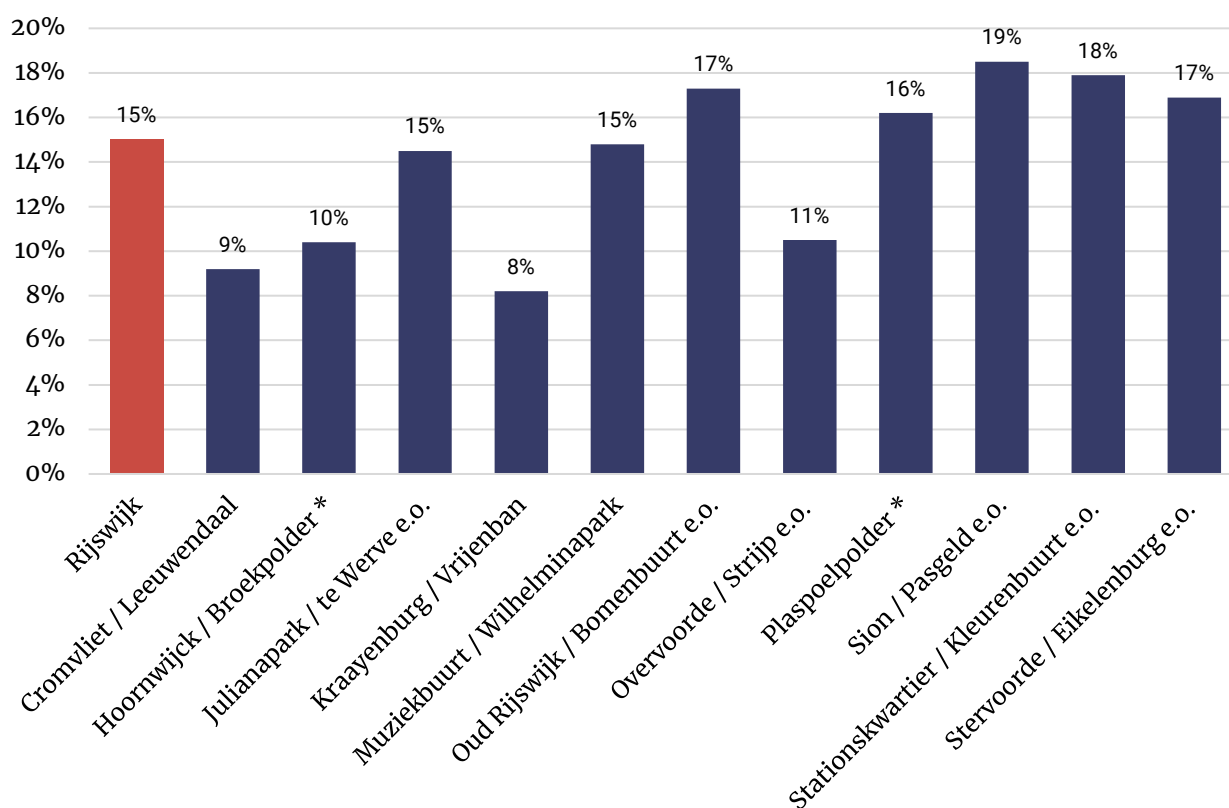
Figuur 4.11 – Percentage inwoners dat zich gediscrimineerd heeft gevoeld, per type situatie (meerdere antwoorden mogelijk)

In drie wijken komt het minder vaak dan gemiddeld in Rijswijk voor dat men zich gediscrimineerd voelde (Figuur 4.12). Dit geldt voor Cromvliet / Leeuwendaal, Kraayenburg / Vrijenban en Overvoorde / Strijp e.o. In de overige wijken ligt het aandeel rond het gemiddelde.

In Cromvliet / Leeuwendaal heeft men zich in diverse situaties minder vaak gediscrimineerd gevoeld, namelijk op straat, in het openbaar vervoer en bij het zoeken naar een woning. Bij bewoners van Overvoorde / Strijp e.o. geldt dit voor op het werk, op straat en tijdens het uitgaan.

Figuur 4.12 - Percentage inwoners dat zich in afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per wijk

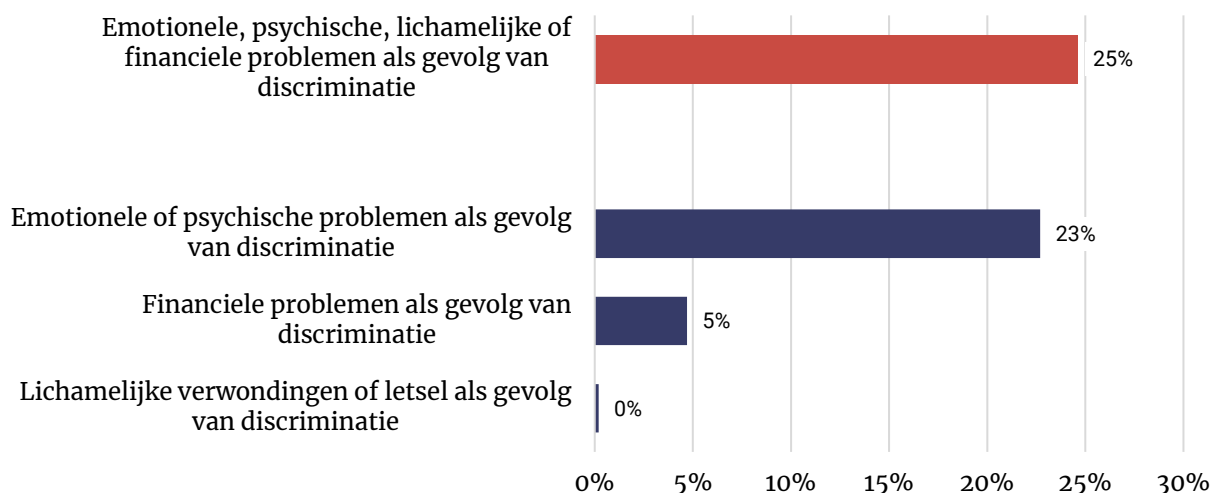

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

Aan de inwoners van de gemeente Rijswijk die aangeven dat ze zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld, is ook gevraagd wat voor hen de gevolgen waren van deze discriminatie. Figuur 4.13 geeft voor emotionele of psychische problemen, lichamelijke verwondingen of letsel en financiële problemen weer hoeveel van de slachtoffers hier last van had.

In Rijswijk heeft een kwart van degenen die zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd heeft gevoeld, hiervan gevolgen ervaren. Emotionele of psychische gevolgen kwamen daarbij het meeste voor (23%), maar ook werden financiële problemen ervaren als gevolg van de discriminatie (5%). Lichamelijke verwondingen of letsel kwam in verband met discriminatie vrijwel niet voor.

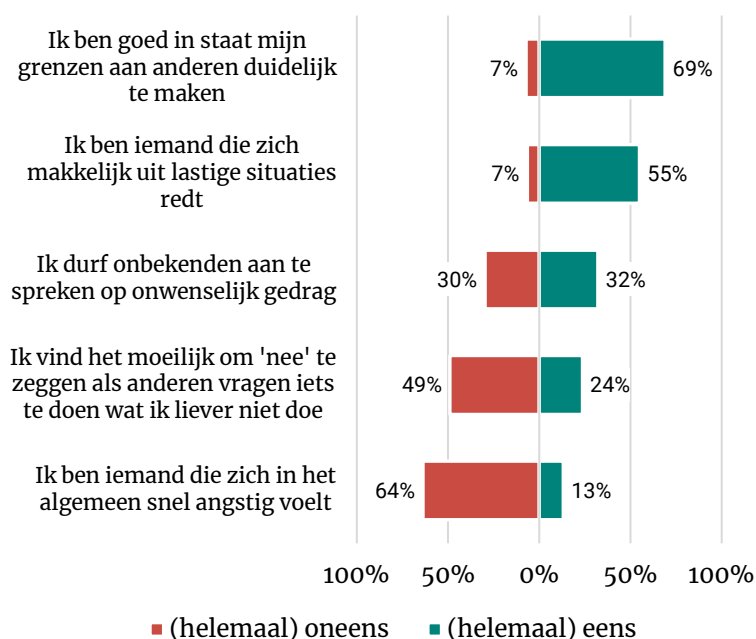
Figuur 4.13 – Percentage inwoners dat gevolgen ervaren na discriminatie (basis: inwoners die zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld)

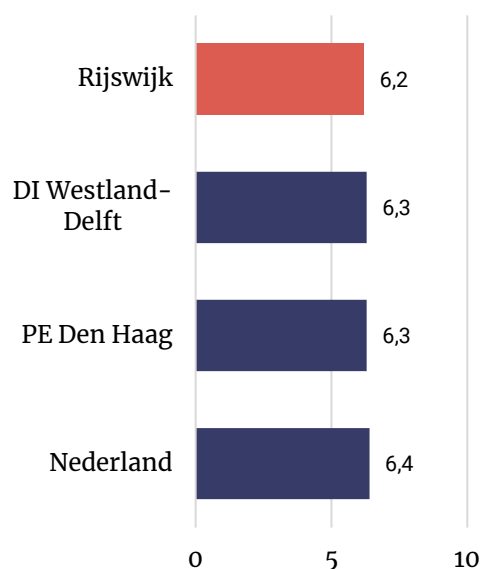
4.5 Weerbaarheid

Om iets te kunnen zeggen over de persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van de gemeente Rijswijk, is op basis van vijf stellingen een schaalscore berekend. Figuur 4.14 geeft weer hoe inwoners het eens zijn met de verschillende stellingen, Figuur 4.15 laat de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid zien voor Rijswijk en de referentiegebieden.

Figuur 4.14 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid

Figuur 4.15 - Persoonlijke weerbaarheid (schaalscore)

De schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid voor Rijswijk bedraagt 6,2. Hiermee is de eigen inschatting die inwoners maken van hun persoonlijke weerbaarheid lager dan landelijk (6,4) en in de politie-eenheid Den Haag (6,3).

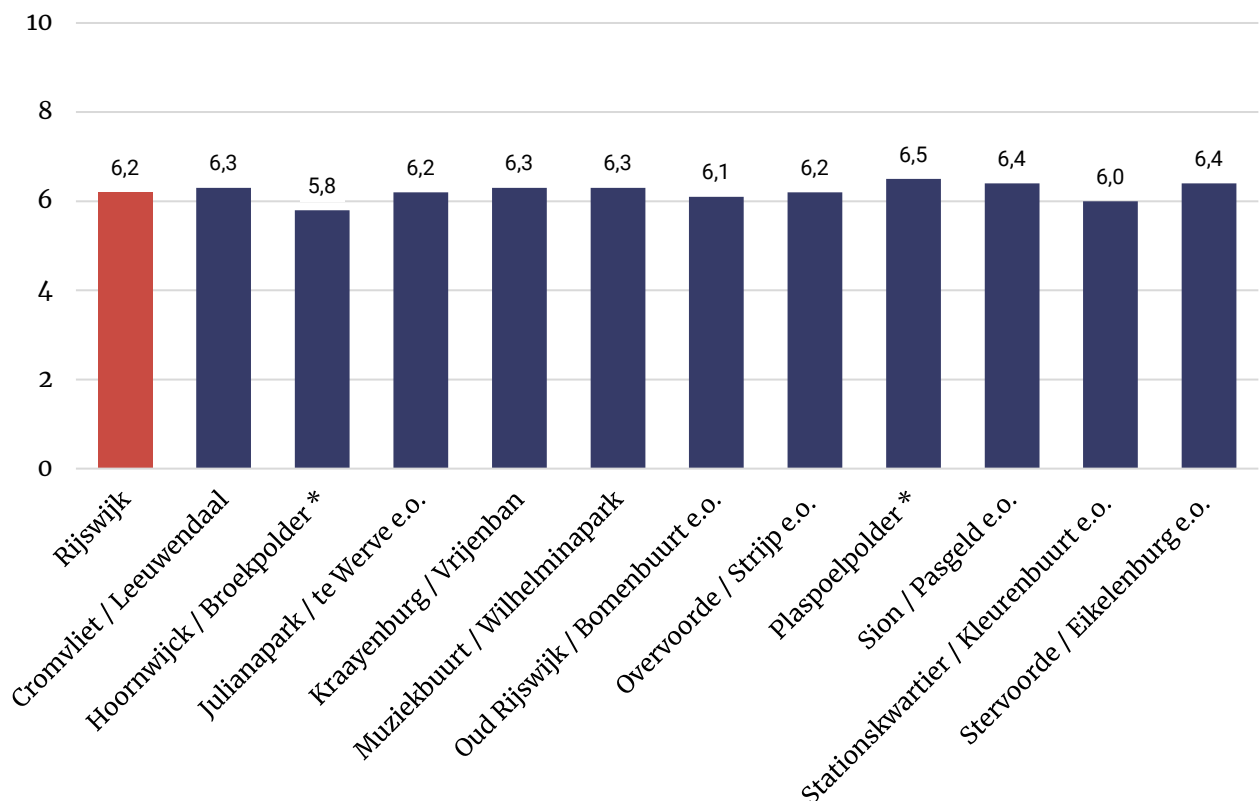
Ruim twee derde van de inwoners van Rijswijk (69%) acht zichzelf goed in staat om zijn of haar grenzen aan te geven. Daarnaast ziet ruim de helft van de inwoners zichzelf als iemand die zich makkelijk uit lastige situaties redt. Het aanspreken van onbekenden op onwenselijk gedrag doen de inwoners minder snel. Een derde van de inwoners (32%) durft dit wel, maar ook bijna een derde (30%) durft dit *niet*.

Onbekenden aanspreken op onwenselijk gedrag doen bewoners van Rijswijk minder snel dan inwoners van de drie referentiegebieden. Daarnaast acht men zichzelf in Rijswijk minder goed in staat dan landelijk en in de politie-eenheid Den Haag om grenzen aan anderen duidelijk te maken. Hetzelfde geldt voor de mate waarin Rijswijkers aangeven dat zij zich makkelijk uit lastige situaties redden.

32% durft onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag. Dit is minder vaak dan in de referentiegebieden.

Figuur 4.16 - Persoonlijke weerbaarheid per wijk (schaalscore)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In Sion / Pasgeld e.o. is de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid (6,4) significant *hoger* dan gemiddeld in de gemeente. In deze wijk acht men zichzelf in sterkere mate in staat de eigen grenzen aan anderen duidelijk te maken en zich makkelijk uit lastige situaties te redden.

Bovendien zeggen bewoners van Sion / Pasgeld e.o. minder vaak dan gemiddeld in Rijswijk dat zij zich in het algemeen snel angstig voelen.

Andersom is de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid in de wijk Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.(6,0) relatief laag. Men durft hier minder snel onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag. Ook vinden bewoners het moeilijker om 'nee' te zeggen als anderen iets vragen te doen wat zij liever niet doen. Dit vinden ook bewoners van Overvoorde / Strijp e.o. moeilijker dan gemiddeld in Rijswijk, terwijl men daar in de wijk Stervoorde / Eikelenburg e.o. juist *minder* moeite mee heeft.

Tabel 4.6 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik ben iemand die zich makkelijk uit lastige situaties redt	Ik ben goed in staat om mijn grenzen aan anderen duidelijk te maken	Ik vind het moeilijk om 'nee' te zeggen als anderen vragen iets te doen wat ik liever niet doe	Ik ben iemand die zich in het algemeen snel angstig voelt	Ik durf onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag
Cromvliet / Leeuwendaal	54%	68%	23%	11%	28%
Hoornwijck / Broekpolder *	55%	68%	28%	14%	27%
Julianapark / te Werve e.o.	56%	65%	23%	17%	33%
Kraayenburg / Vrijenban	49%	67%	19%	14%	28%
Muziekbuur / Wilhelminapark	51%	70%	21%	15%	32%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	56%	64%	25%	14%	33%
Overvoorde / Strijp e.o.	52%	71%	29%	12%	36%
Plaspoelpolder *	56%	79%	23%	19%	42%
Sion / Pasgeld e.o.	61%	76%	19%	9%	34%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	54%	66%	30%	16%	26%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	56%	72%	18%	11%	32%
Gemeente	55%	69%	24%	13%	32%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Slachtofferschap traditionele criminaliteit

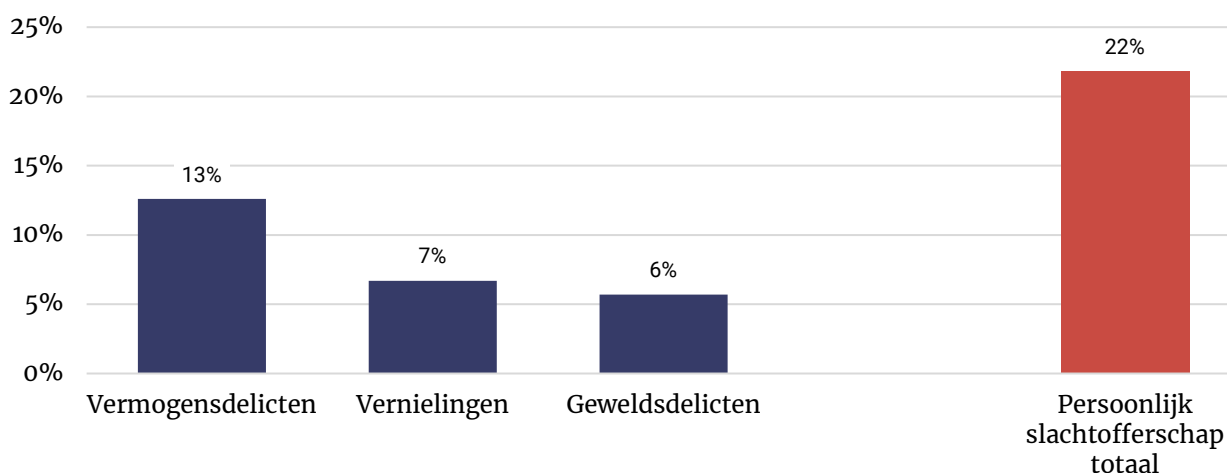
5 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen van traditionele criminaliteit. Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Rijswijk dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3) en vernielingen (par. 5.4).

5.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Traditionele criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalismedelicten (vernieling). Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 5.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

In Rijswijk werd 22 procent van de inwoners in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van een of meer vormen van traditionele criminaliteit. Dit is vaker dan landelijk waar het 20 procent van de inwoners betreft. Van de drie vormen van traditionele criminaliteit kwamen vermogensdelicten in Rijswijk het meest voor (13%). Van vernielingen en geweldsdelicten werd respectievelijk 7 procent en 6 procent van de inwoners slachtoffer. Vermogensdelicten kwamen in Rijswijk vaker voor dan landelijk, terwijl vernielingen en geweldsdelicten zich in vergelijkbare mate als in de referentiegebieden voordoen.

Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernieling worden samengevat onder de noemer 'traditionele criminaliteit'. Tabel 5.1 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat in totaal slachtoffer is geworden van traditionele criminaliteit in de afgelopen twaalf maanden.

In zowel Rijswijk als de drie referentiegebieden is de mate van slachtofferschap tussen 2012 en 2017 gedaald. In de referentiegebieden is vervolgens tussen 2017 en 2023 een verdere daling opgetreden, terwijl het aandeel in Rijswijk vrijwel gelijk is gebleven.

Tabel 5.1 – Slachtofferschap traditionele criminaliteit voor de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	29%	▲	23%		22%
DI Westland-Delft	29%	▲	27%	▲	23%
PE Den Haag	32%	▲	25%	▲	22%
Nederland	30%	▲	23%	▲	20%

Er waren in Rijswijk in totaal 38,9 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Dit aantal is vergelijkbaar met dat in de drie referentiegebieden. Van deze delicten leidde 35 procent tot een aangifte bij de politie. De aangiftebereidheid in Rijswijk is hoger dan in de drie referentiegebieden. Er werd bij 41 procent van de delicten een melding gemaakt. Ook de meldingsbereidheid is in Rijswijk groter dan in alle drie de referentiegebieden.

Tabel 5.2 toont voor de jaren 2012 tot 2023 de aangiftebereidheid voor delicten van traditionele criminaliteit. In zowel Rijswijk als in de referentiegebieden is de aangiftebereidheid afgenomen tussen 2012 en 2017, om vervolgens tussen 2017 en 2023 weer verder te dalen.

Tabel 5.2 – Percentage aangegeven delicten bij de politie voor de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	45%	▼	39%	▼	35%
DI Westland-Delft	38%	▼	32%	▼	29%
PE Den Haag	38%	▼	30%	▼	27%
Nederland	36%	▼	30%	▼	27%

In de Veiligheidsmonitor wordt aan slachtoffers van een delict ook gevraagd of ze melding of aangifte hebben gedaan bij de politie en wat, in het geval dat ze dit niet hebben gedaan, hiervoor hun reden was. Hieruit kwam een top 3 van redenen om geen melding of aangifte te doen voor de gemeente Rijswijk.

Nr. 1: 27%

Helpt toch niets

Nr. 2: 15%

Niet belangrijk

Nr. 3: 11%

Geen zaak voor de politie

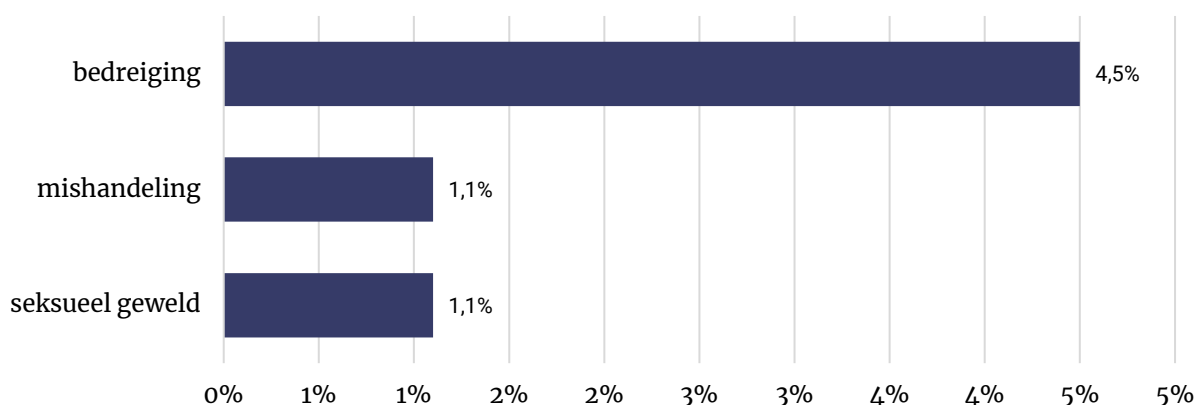
In de Veiligheidsmonitor wordt gevraagd naar de gevolgen van delicten voor slachtoffers; ondervindt men emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van een delict? Onder slachtoffers van traditionele criminaliteit in Rijswijk krijgt ruim een kwart (28%) problemen als gevolg van het delict. Emotionele of psychische problemen (21%) komen het meest voor, maar ook ervaart men financiële problemen (10%) en lichamelijke verwondingen of letsels (2%). De genoemde problemen komen in Rijswijk in vergelijkbare mate voor als in de referentiegebieden.

5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld. Dit is weergegeven in Figuur 5.2.

Zes procent van de burgers van Rijswijk werd het slachtoffer van een geweldsdelict. Dit aandeel is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Bedreiging kwam in dit verband het meest voor (4,3%), mishandeling en seksueel geweld minder vaak (in beide gevallen 1,1%). Seksueel geweld kwam in Rijswijk minder vaak voor dan in de referentiegebieden.

Figuur 5.2 – Slachtofferschap geweldsdelicten

Tabel 5.3 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat in totaal slachtoffer is geworden van een geweldsdelict in de afgelopen twaalf maanden. Tussen 2017 en 2023 is het slachtofferschap in Rijswijk ongeveer gelijk gebleven en ook in de referentiegebieden is het beeld stabiel. In de periode daarvoor, tussen 2012 en 2017, nam het slachtofferschap zowel in Rijswijk als landelijk en in de politie-eenheid Den Haag af.

Tabel 5.3 – Slachtofferschap geweldsdelicten voor de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	12%	▲	8%		6%
DI Westland-Delft	7%		6%		6%
PE Den Haag	9%	▲	7%		7%
Nederland	7%	▲	6%		6%

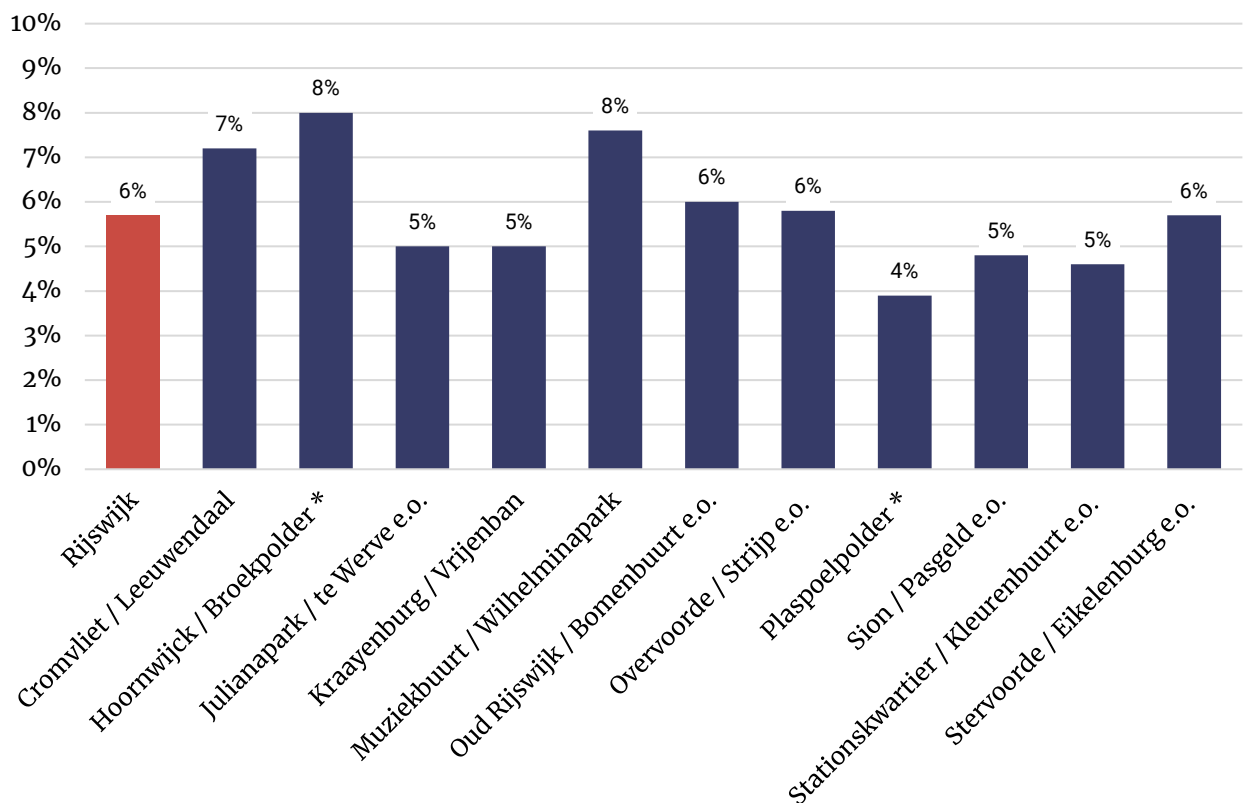
In totaal waren er in Rijswijk 10,6 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 38 procent gemeld bij de politie, wat significant vaker is dan zowel landelijk als in district Westland-Delft en in de politie-eenheid Den Haag.

Onder slachtoffers van geweldsdelicten in Rijswijk ondervond 36 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

38% van de geweldsdelicten werd gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid is groter dan in de referentiegebieden.

Figuur 5.3 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten per wijk

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In alle wijken ligt het slachtofferschap van geweldsdelicten rondom het gemeentelijke gemiddelde. In Hoornwijk / Broekpolder is het aandeel persoonlijke slachtoffers van seksueel geweld daarentegen betrekkelijk hoog. Dit resultaat is slechts indicatief, gezien de beperkte omvang van de steekproef in Hoornwijk / Broekpolder.

Tabel 5.4 – Slachtofferschap geweldsdelicten per wijk

	Bedreiging	Mishandeling	Seksueel geweld
Cromvliet / Leeuwendaal	6%	2%	1%
Hoornwijk / Broekpolder *	1%	0%	7%
Julianapark / te Werve e.o.	4%	0%	1%
Kraayenburg / Vrijenban	4%	0%	1%
Muziekbuur / Wilhelminapark	6%	1%	2%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	5%	2%	1%
Overvoorde / Strijp e.o.	5%	1%	1%
Plaspoelpolder *	2%	0%	2%
Sion / Pasgeld e.o.	5%	1%	0%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	4%	0%	1%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	4%	1%	1%
Gemeente	5%	1%	1%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoeveel bewoners uit verschillende wijken slachtoffer zijn geworden van geweldsdelicten ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

Rood: meer dan het gemeentelijk gemiddelde

Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde

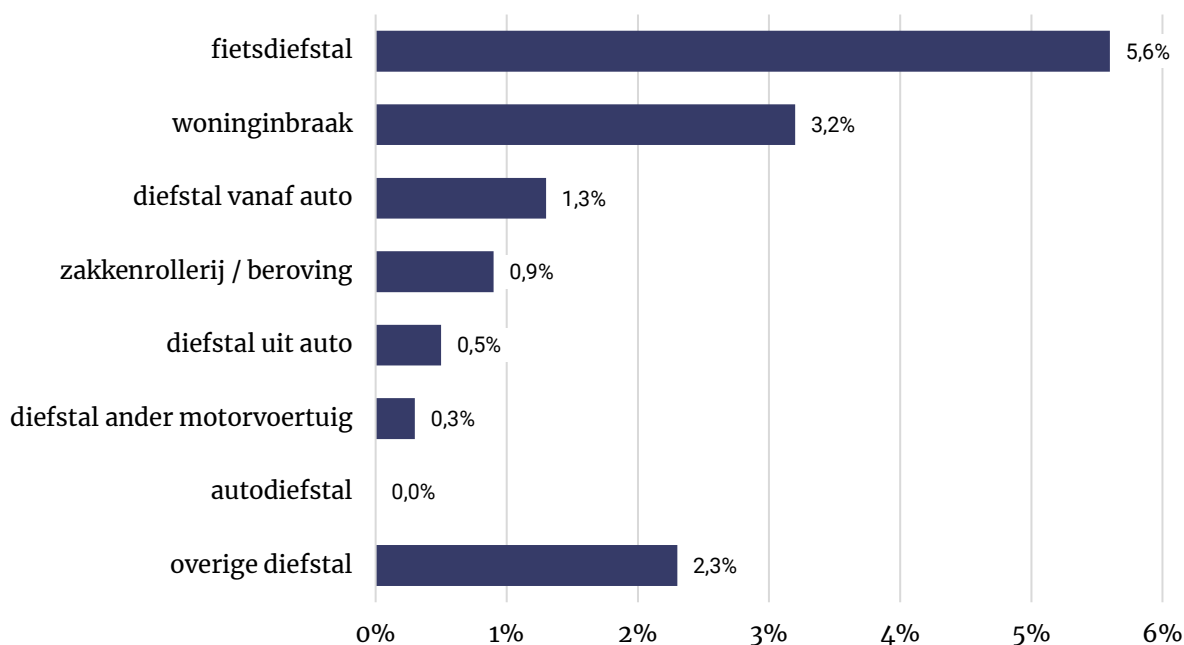
Blauw: minder dan het gemeentelijk gemiddelde

5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsdiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.).

Figuur 5.4 - Slachtofferschap vermogensdelicten

In totaal werd 13 procent van de inwoners van Rijswijk in de afgelopen twaalf maanden het slachtoffer van een vermogensdelict. Landelijk was dit aandeel lager (11%), waar met name sprake is van minder (poging tot) woninginbraak dan in Rijswijk. Fietsdiefstal was in Rijswijk de meest voorkomende vorm van vermogensdelicten, gevolgd door woninginbraak.

Tabel 5.5 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat in totaal slachtoffer is geworden van een vermogensdelict in de afgelopen twaalf maanden. Tussen 2012 en 2017 is het slachtofferschap van vermogensdelicten zowel in Rijswijk als in de referentiegebieden gedaald. In de periode daarna, tussen 2017 en 2023, is het aandeel in de referentiegebieden verder afgenomen. In Rijswijk is het percentage ook afgenomen, maar hier is niet met zekerheid te zeggen dat er sprake is van een positieve ontwikkeling.

Tabel 5.5 – Slachtofferschap vermogensdelicten voor de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	19%	▲	15%		13%
DI Westland-Delft	19%	▲	15%	▲	13%
PE Den Haag	19%	▲	14%	▲	12%
Nederland	18%	▲	14%	▲	11%

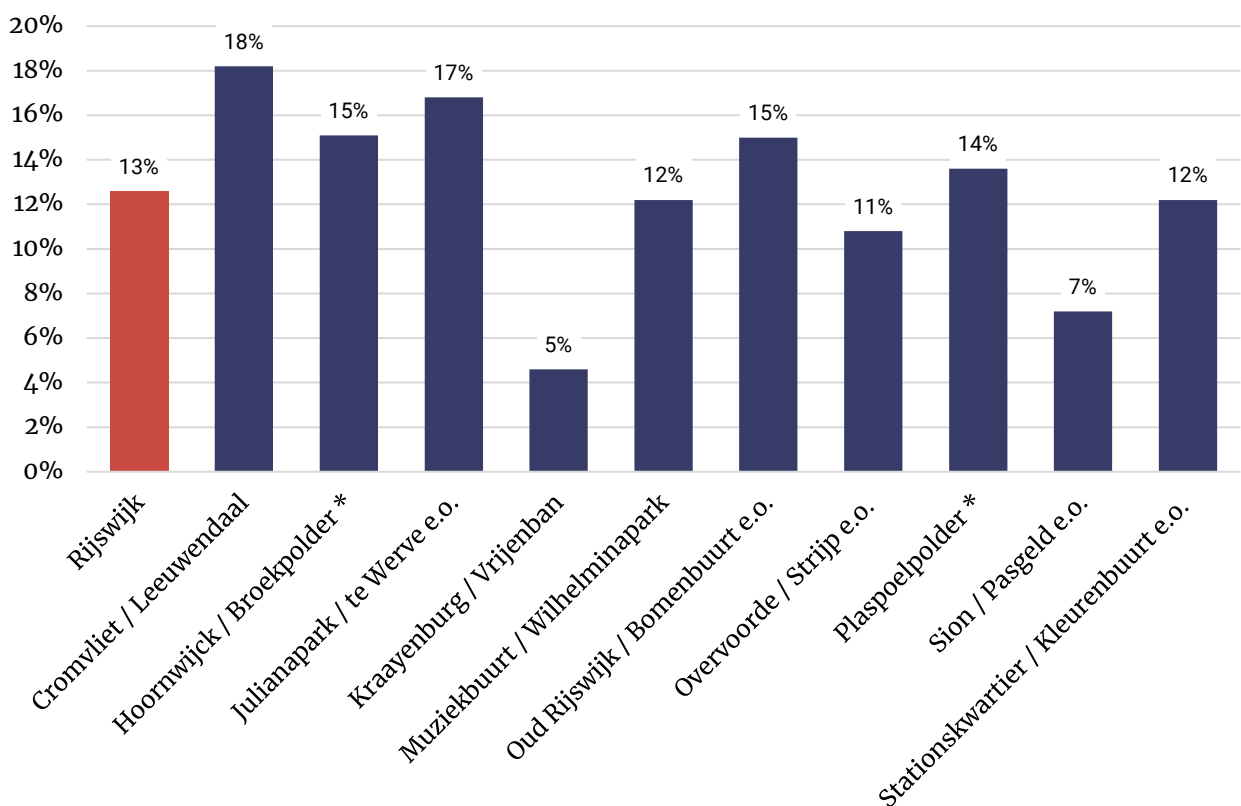
In totaal waren er in 2023 in Rijswijk 17,1 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 55 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid van vermogensdelicten is in Rijswijk significant hoger dan in de referentiegebieden.

Onder slachtoffers van vermogensdelicten in Rijswijk ondervond 25 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Een vergelijkbaar beeld is zowel landelijk als in de andere twee referentiegebieden zichtbaar. Emotionele of psychische problemen (16%) waren in Rijswijk het vaakst het gevolg van een vermogensdelict, gevolgd door financiële problemen (12%).

13% van de inwoners werd in de afgelopen 12 maanden slachtoffer van een vermogensdelict. Landelijk is dit aandeel lager (11%).

Figuur 5.5 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten per wijk

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In de wijken Cromvliet / Leeuwendaal en Julianapark / te Werve werden inwoners in de afgelopen 12 maanden vaker dan gemiddeld in Rijswijk slachtoffer van een vermogensdelict. In Cromvliet / Leeuwendaal is de categorie *overige diefstal* betrekkelijk hoog (Tabel 5.6).

In de wijk Julianapark / te Werve komen de verschillende typen vermogensdelicten niet significant vaker voor dan gemiddeld in Rijswijk, maar alles bij elkaar genomen komt slachtofferschap van vermogensdelicten hier wel vaker voor.

In twee wijken waren vermogensdelicten juist *minder* vaak aan de orde dan gemiddeld in de gemeente, te weten: Sion / Pasgeld e.o. en Kraayenburg / Vrijenban. In Sion / Pasgeld is met name het aantal woninginbraken betrekkelijk laag. In Kraayenburg / Vrijenban komen de diverse soorten vermogensdelicten ongeveer in gelijke mate voor als gemiddeld in Rijswijk, maar over de gehele linie kreeg men hier toch minder vaak met een vermogensdelict te maken.

In de wijk Muziekbuurten / Wilhelminapark valt een relatief hoge mate op van diefstal vanaf de auto, terwijl woninginbraken er minder vaak dan gemiddeld voorkwamen.

Tabel 5.6 – Slachtofferschap vermogensdelicten per wijk

	Woning- inbraak	Fiets- diefstal	Zakkenrollerij/ beroving	Diefstal vanaf auto	Diefstal uit auto	Diefstal ander motor- voertuig	Auto- diefstal	Overige diefstal
Cromvliet / Leeuwendaal	5%	8%	1%	0%	1%	0%	0%	5%
Hoornwijk / Broekpolder *	4%	9%	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Julianapark / te Werve e.o.	5%	7%	1%	3%	1%	0%	0%	2%
Kraayenburg / Vrijenban	1%	3%	0%	1%	0%	0%	0%	0%
Muziekbuurten / Wilhelminapark	0%	6%	0%	3%	1%	0%	0%	3%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	5%	6%	1%	1%	1%	0%	0%	4%
Overvoorde / Strijp e.o.	4%	5%	1%	2%	0%	0%	0%	2%
Plaspoelpolder *	0%	9%	2%	0%	0%	3%	0%	2%
Sion / Pasgeld e.o.	1%	4%	2%	1%	1%	0%	0%	1%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	2%	5%	1%	2%	0%	1%	0%	3%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	4%	6%	1%	1%	0%	1%	0%	1%
Gemeente	3%	6%	1%	1%	1%	0%	0%	2%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vernielingen is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernieling of beschadiging. Tabel 5.7 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners uit Rijswijk dat in totaal slachtoffer is geworden van een vandalismedelict in de afgelopen twaalf maanden.

In 2023 kreeg 7 procent van de inwoners van Rijswijk te maken met een vandalismedelict. Dit aandeel is vergelijkbaar in de referentiegebieden. In Rijswijk bleef het slachtofferschap van vandalismedelicten tussen 2012 en 2017 en tussen 2017 en 2023 ongeveer gelijk. Landelijk nam het aandeel in de beide periodes af, en ook in district Westland-Delft is er tussen 2017 en 2023 sprake van een positieve ontwikkeling ten aanzien van het aantal vandalismedelicten.

Tabel 5.7 – Slachtofferschap vandalismedelicten voor de periode 2012-2023

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	9%		7%		7%
DI Westland-Delft	9%		9%	▲	7%
PE Den Haag	12%	▲	9%		8%
Nederland	11%	▲	8%	▲	7%

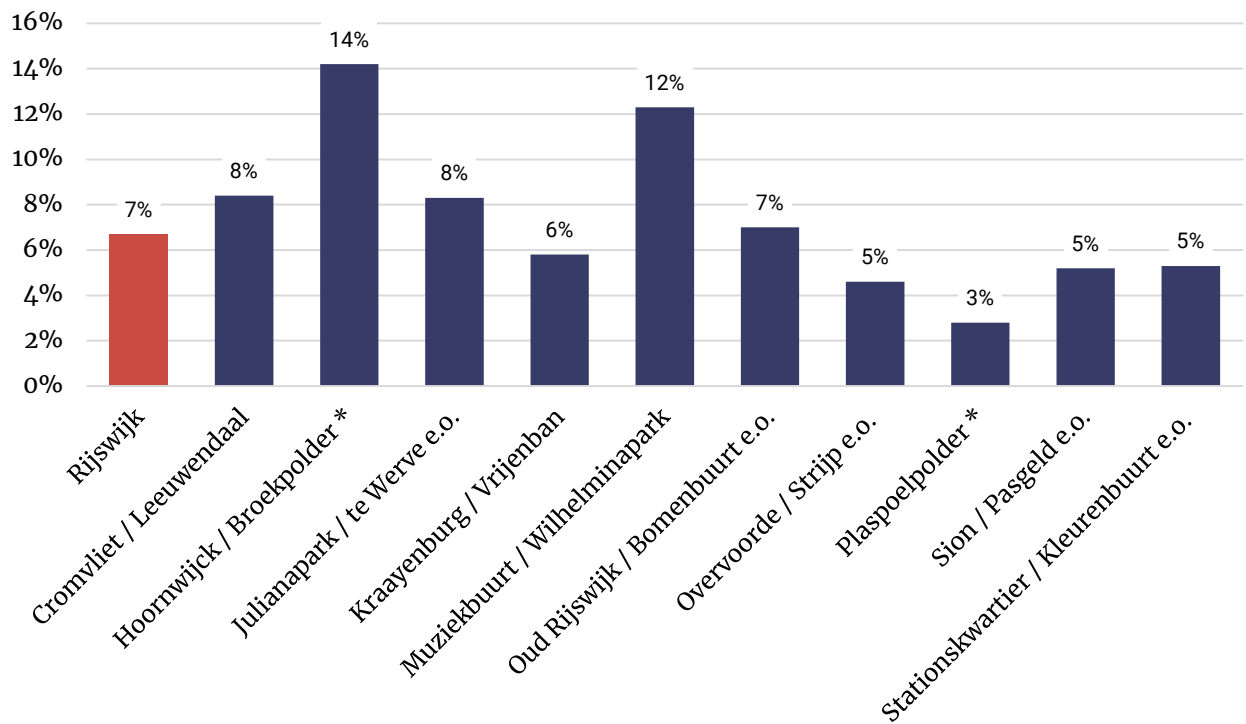
In totaal waren er in Rijswijk 11,2 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 22 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid in Rijswijk is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Onder slachtoffers van vernielingen in Rijswijk ondervond 27 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Dit aandeel verschilt niet significant met de referentiegebieden.

7% werd één keer of vaker het slachtoffer van vandalisme. Dit aandeel is gelijk aan het landelijke.

Figuur 5.6 - Totaal slachtofferschap vernielingen per wijk

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

In vrijwel alle wijken ligt het slachtofferschap van vandalisme rond het gemiddelde in Rijswijk. Uitzondering is de wijk Muziekbuit / Wilhelminapark, waar het aandeel betrekkelijk hoog is.

Slachtofferschap online criminaliteit

6 Slachtofferschap online criminaliteit

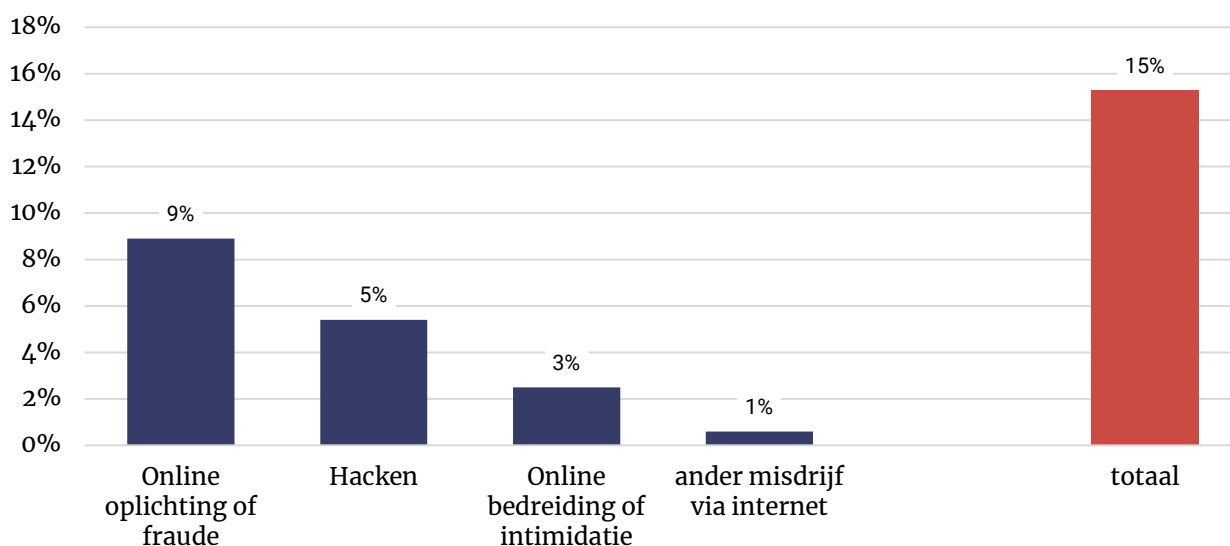
Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van online criminaliteit (cybercrime). Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Rijswijk dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict of incident via internet, e-mail of app. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van online oplichting of fraude (par. 6.2), hacken (par. 6.3) en online bedreiging of intimidatie (par 6.4).

6.1 Slachtofferschap online criminaliteit

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van online criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Vijftien procent van de inwoners van Rijswijk werd in de afgelopen twaalf maanden het slachtoffer van cybercrime. In meer dan de helft van de gevallen kregen zij te maken met online oplichting of fraude (9%). Vijf procent van de inwoners werd slachtoffer van hacken, terwijl online bedreiging of intimidatie bij 3 procent is voorgekomen. Andere misdrijven via internet kwamen minder vaak voor (1%).

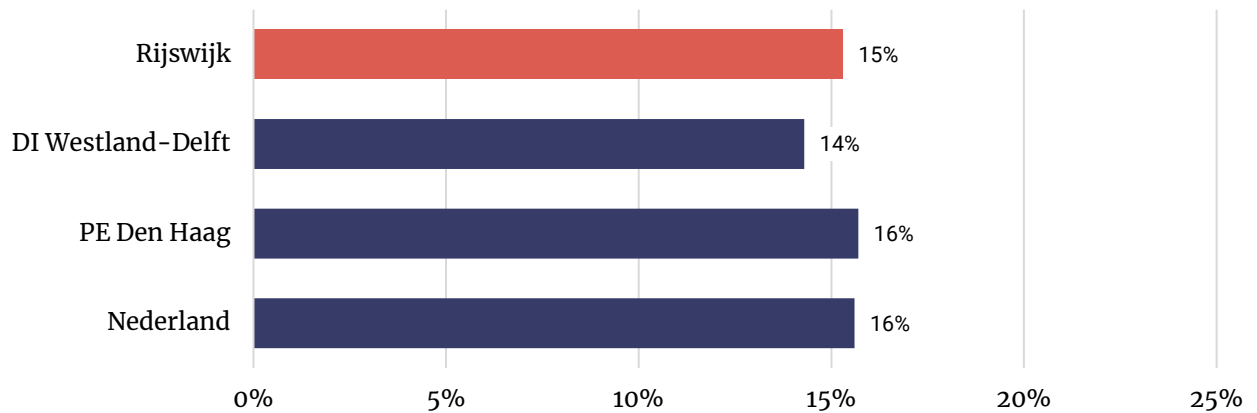
Figuur 6.1 - Slachtofferschap online criminaliteit

In Rijswijk werden inwoners in vergelijkbare mate slachtoffer van cybercrime als landelijk. Ook in district Westland-Delft en in politie-eenheid Den Haag kreeg men hier ongeveer even vaak mee te maken.

Onder slachtoffers van online criminaliteit in Rijswijk ondervond 24 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict. In veruit de meeste gevallen ging het om problemen van emotionele of psychische aard (20%). Tien procent kreeg financiële problemen als gevolg van de ondervonden online criminaliteit.

Figuur 6.2 - Slachtofferschap online criminaliteit per gebied

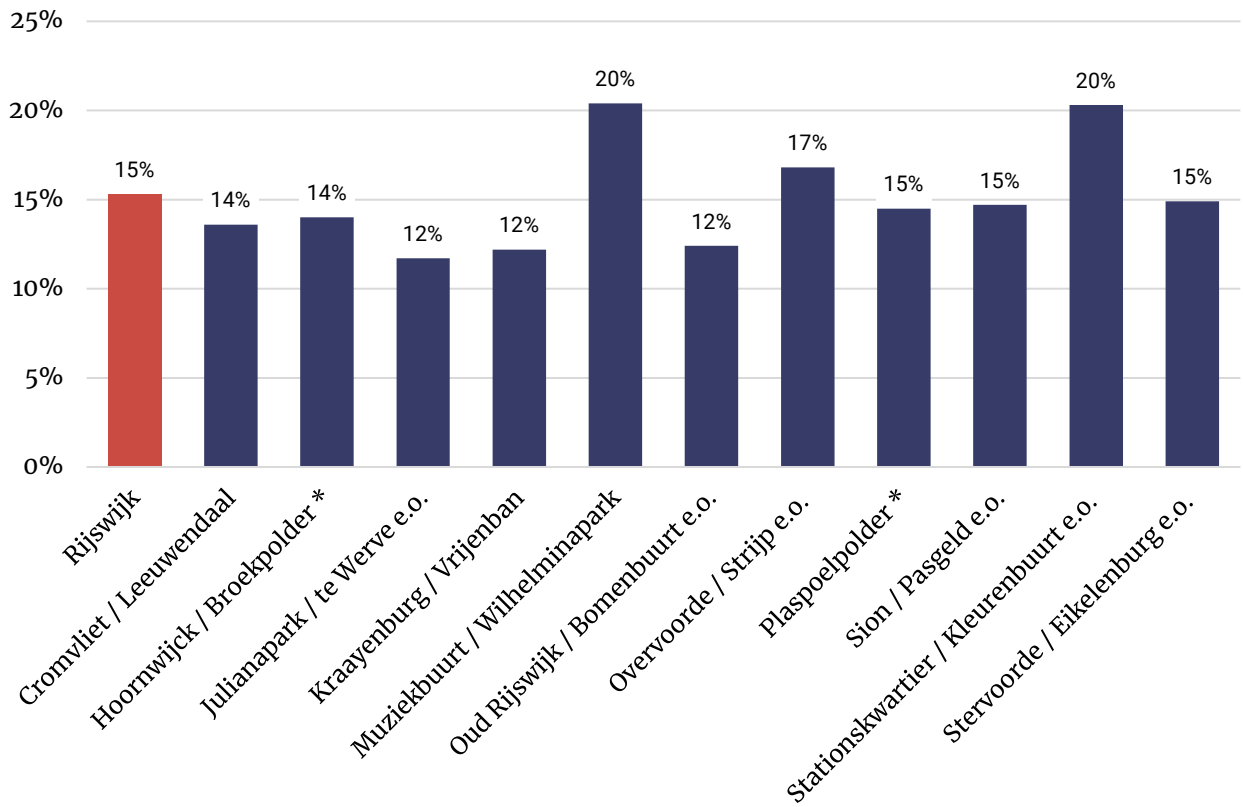

15% van de inwoners werd slachtoffer van cybercrime. Landelijk is dit aandeel vergelijkbaar.

In twee wijken kregen inwoners vaker dan gemiddeld in Rijswijk te maken met online criminaliteit, namelijk in Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. en in Muziekbuilt / Wilhelminapark. In Muziekbuilt / Wilhelminapark is dit met name het gevolg van meer online bedreiging of intimidatie, maar ook kwam hacken van een apparaat hier vaker dan gemiddeld voor. Voor de wijk Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. is de hogere mate van slachtofferschap van cybercrime niet direct te wijten aan een specifieke vorm van online criminaliteit.

Figuur 6.3 - Slachtofferschap online criminaliteit per wijk

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

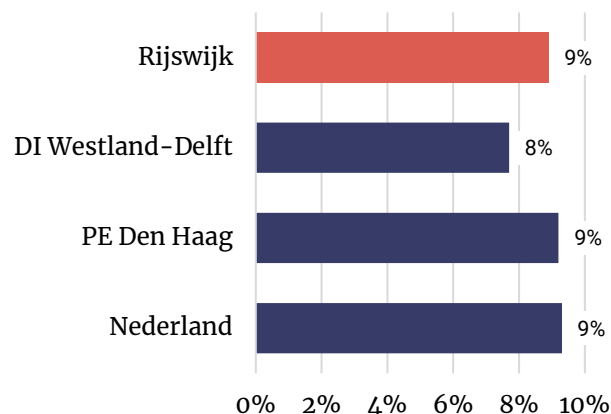
6.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude

Voor het slachtofferschap van online oplichting of fraude is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van aankoopfraude, verkoopfraude, fraude betalingsverkeer, illegaal gebruik van persoonsgegevens of phishing. Dit is weergegeven in Figuur 6.4. In Figuur 6.5 is het totale percentage inwoners van Rijswijk zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online oplichting of fraude.

Figuur 6.4 - Slachtofferschap online oplichting of fraude

Figuur 6.5 - Totaal slachtofferschap online oplichting of fraude per gebied

Ongeveer een tiende van de inwoners van Rijswijk (9%) werd in de afgelopen twaalf maanden online opgelicht. Online aankoopfraude was daarbij de meest voorkomende vorm. Illegaal gebruik van persoonsgegevens kwam relatief weinig voor. In de referentiegebieden werd een vergelijkbaar deel als in Rijswijk slachtoffer van online oplichting. Wel blijkt op basis van de specifieke vormen van online oplichting, dat slachtofferschap van aankoopfraude in Rijswijk vaker voorkwam dan in district Westland-Delft.

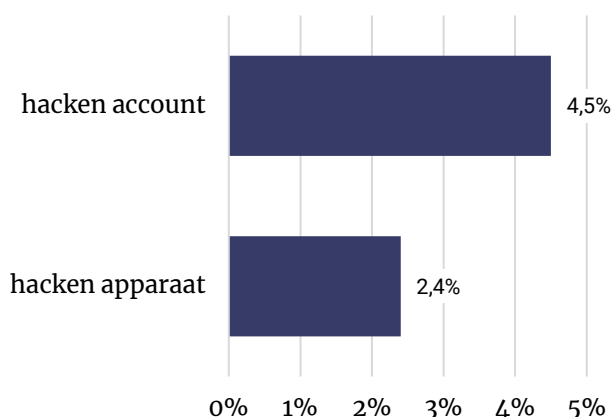

9% van de inwoners is in de afgelopen 12 maanden online opgelicht. In de referentiegebieden is dit aandeel vergelijkbaar.

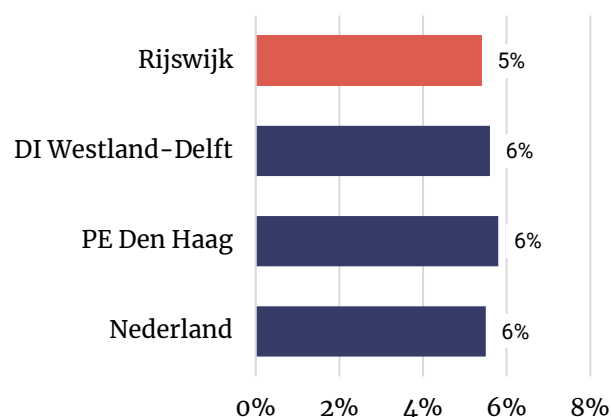
6.3 Hacken

Voor het slachtofferschap van hacken is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker te maken hebben gehad met hacking van een (privé) apparaat of een account. Dit is weergegeven in Figuur 6.6. In Figuur 6.7 is het totale percentage inwoners van Rijswijk zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van hacking.

Figuur 6.6 - Slachtofferschap hacken

Figuur 6.7 - Totaal slachtofferschap hacken per gebied

Vijf op de honderd inwoners van Rijswijk werden de afgelopen twaalf maanden gehackt. Dat is vergelijkbaar met de referentiegebieden. In de meeste gevallen werd een account gehackt. Net als in de referentiegebieden kwam dit vaker voor dan het hacken van een apparaat.

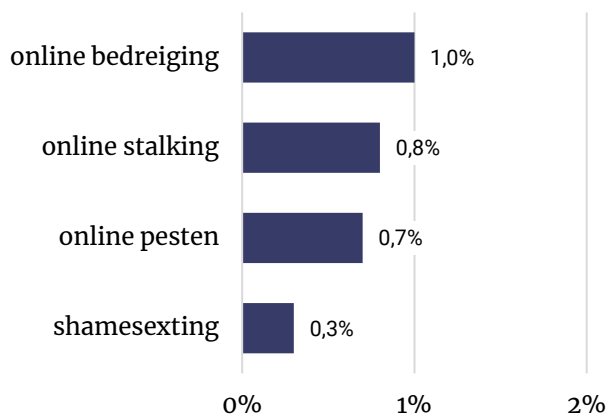

5% werd in de afgelopen 12 maanden slachtoffer van een hack. Dit aandeel is ongeveer even groot in de referentiegebieden.

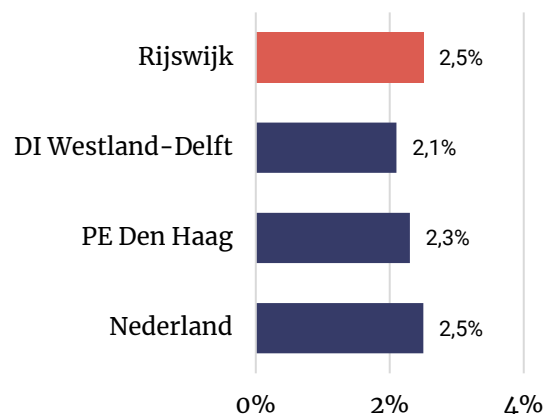
6.4 Online bedreiging of intimidatie

Voor het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van online bedreiging, online pesten, online stalking of shamesexting. Dit is weergegeven in Figuur 6.8. In Figuur 6.9 is het totale percentage inwoners van Rijswijk zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online bedreiging of intimidatie.

Figuur 6.8 - Slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Figuur 6.9 - Totaal slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Online bedreiging of intimidatie kwam in Rijswijk in beperkte mate voor. Ongeveer 3 procent van de inwoners kreeg ermee te maken, wat vergelijkbaar is in de referentiegebieden. Online bedreiging is in Rijswijk de meest voorkomende vorm van online intimidatie en bedreiging. Shamesexting kwam het minst voor.

Hoewel slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie op totaalniveau in vergelijkbare mate voorkwam als in de referentiegebieden, deed één specifieke vorm zich vaker voor in Rijswijk. Het gaat daarbij om online bedreiging. Hiervan zijn meer inwoners van Rijswijk dan in district Westland-Delft en politie-eenheid Den Haag het slachtoffer geworden.

2,5% werd in de afgelopen 12 maanden slachtoffer van online bedreiging of intimidatie.

Preventie

7 Preventie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om persoonlijke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in preventief gedrag (par. 7.1), preventieve maatregelen (par. 7.2) en online preventie (par. 7.3). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 7.4 over buurtpreventie.

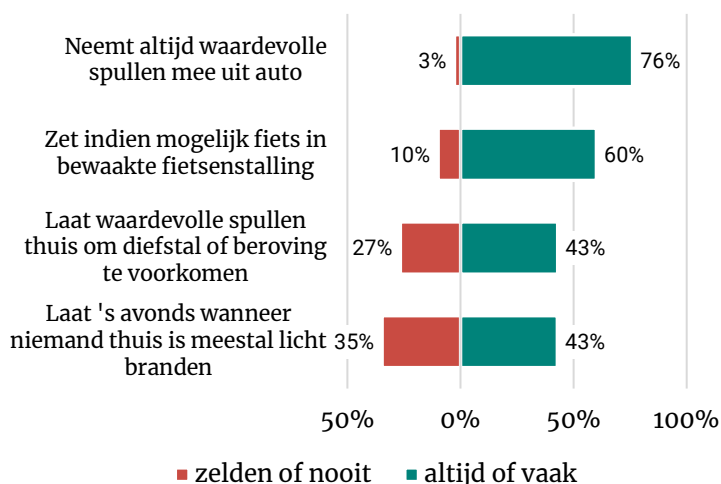
7.1 Preventief gedrag

Aan de inwoners is een viertal voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 7.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor preventief gedrag berekend (Figuur 7.2).

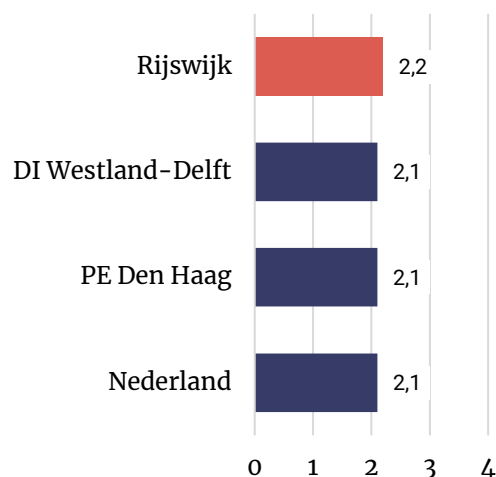

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger de mate van preventief gedrag. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 7.1 - Preventief gedrag (percentage)

Figuur 7.2 - Preventief gedrag (somscore 0-4)

Om diefstal te voorkomen neemt driekwart van de inwoners van Rijswijk hun waardevolle spullen altijd of vaak mee uit de auto. Zes op de tien inwoners zet de fiets in een bewaakte stalling wanneer dat mogelijk is. Minstens 40 procent van de inwoners laat 's avonds het licht branden wanneer niemand thuis is, en een even groot aandeel laat waardevolle spullen thuis.

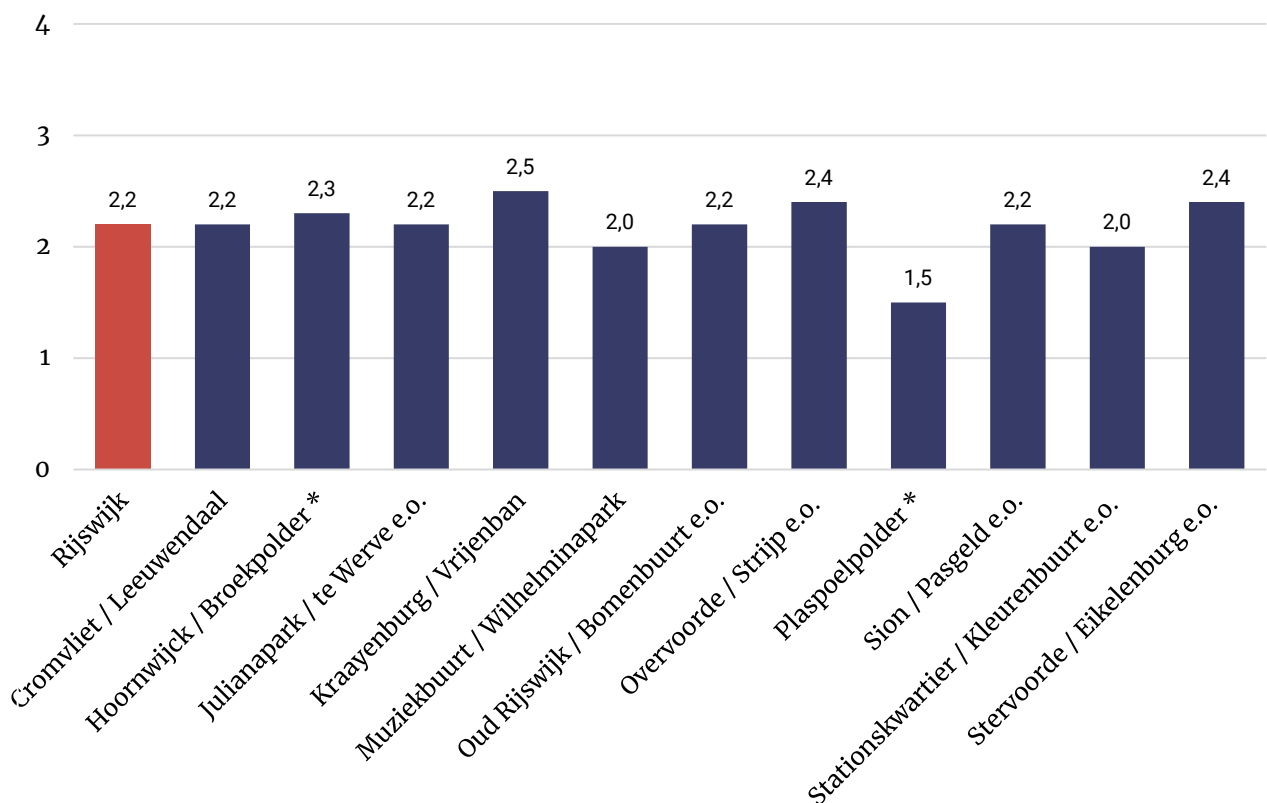

De somscore voor preventief gedrag in Rijswijk bedraagt 2,2 (van maximaal vier maatregelen) en is daarmee hoger dan in de referentiegebieden, waar men gemiddeld 2,1 voorzorgsmaatregelen treft. De hogere score in Rijswijk is het gevolg van het feit dat men daar vaker dan in de referentiegebieden de fiets in een bewaakte fietsenstalling zet.

60% zet de fiets indien mogelijk in een bewaakte fietsenstalling.
Landelijk doet men dit minder vaak (48%).

Figuur 7.3 - Preventief gedrag per wijk (somscore 0-4)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

In drie wijken is de somscore voor preventief gedrag significant *hoger* dan gemiddeld in Rijswijk, terwijl deze in drie andere wijken juist *lager* dan gemiddeld is.

De hogere somscores zijn van toepassing op Kraayenburg / Vrijenban, Overvoorde / Strijp e.o. en Stervoorde / Eikelenburg e.o. Voor deze wijken geldt dat men er vaker 's avonds wanneer niemand thuis is licht laat branden. In Overvoorde / Strijp e.o. nemen inwoners daarnaast vaker dan gemiddeld hun waardevolle spullen mee uit de auto en zijn zij sneller geneigd om de fiets in een bewaakte stalling te zetten. De helft van de inwoners van Stervoorde / Eikelenburg e.o. laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen, wat vaker is dan gemiddeld in Rijswijk.

De lagere somscores voor preventief gedrag zijn van toepassing op Plaspoelpolder*, Muziekbuur / Wilhelminapark en Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. In Plaspoelpolder worden alle vier de vormen van preventieve maatregelen minder vaak getroffen dan gemiddeld in de gemeente. Dit resultaat is echter indicatief vanwege een lage steekproefomvang voor Plaspoelpolder. In Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. laten betrekkelijk weinig inwoners licht branden wanneer niemand thuis is, terwijl men in Muziekbuur / Wilhelminapark minder vaak als voorzorgsmaatregel waardevolle spullen meeneemt uit de auto.

Tabel 7.1 - Sociaal preventieve maatregelen per wijk (percentage altijd/vaak)

	Neem waardevolle spullen mee uit auto	Laat 's avonds wanneer niemand thuis is licht branden	Zet indien mogelijk fiets in bewaakte fietsenstalling	Laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
Cromvliet / Leeuwendaal	79%	44%	59%	38%
Hoornwijck / Broekpolder *	64%	45%	87%	34%
Julianapark / te Werve e.o.	70%	38%	61%	46%
Kraayenburg / Vrijenban	82%	59%	57%	49%
Muziekbuur / Wilhelminapark	63%	37%	55%	44%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	76%	43%	61%	42%
Overvoorde / Strijp e.o.	81%	49%	66%	42%
Plaspoelpolder *	64%	15%	48%	27%
Sion / Pasgeld e.o.	81%	44%	58%	35%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	75%	29%	56%	46%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	78%	53%	62%	50%
Gemeente	76%	43%	60%	43%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoeveel bewoners uit verschillende wijken gebruik maken van preventieve maatregelen ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

Rood: minder dan het gemeentelijk gemiddelde

Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde

Blauw: meer dan het gemeentelijk gemiddelde

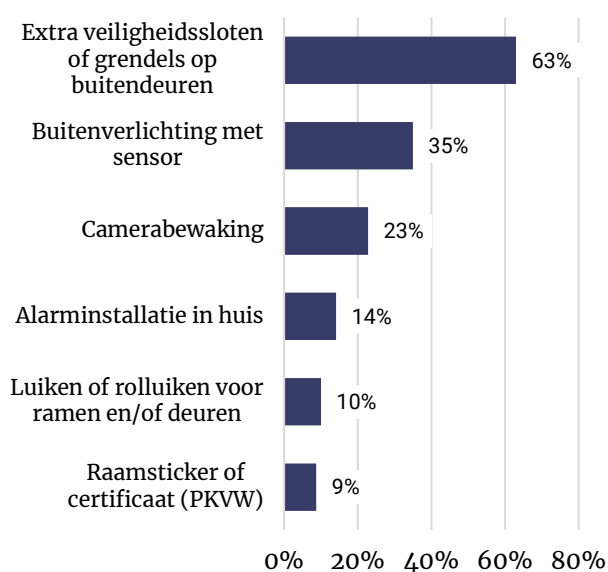
7.2 Preventieve maatregelen in en om de woning

Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zes voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op het nemen van preventieve maatregelen. Hierbij gaat het vooral om de aanwezigheid van voorzieningen om woning en bezittingen te beschermen (Figuur 7.4). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore voor het aantal beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning berekend (Figuur 7.5).

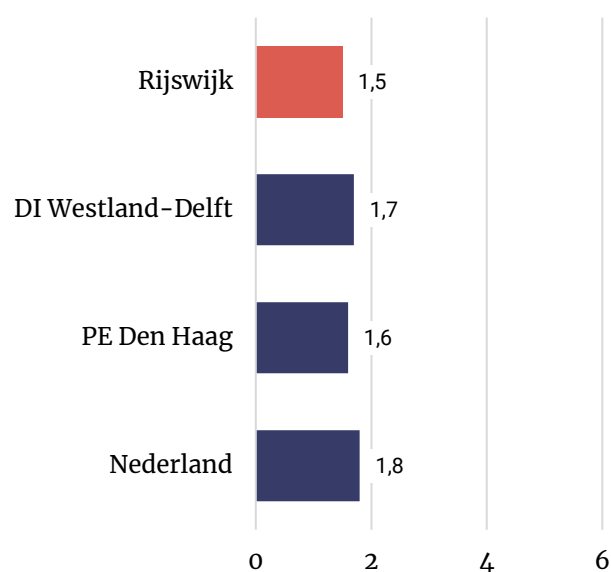

De somscore 'preventieve maatregelen' geeft het gemiddelde aantal aanwezige beveiligingsmaatregelen in en rondom woningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.4 - Preventieve maatregelen thuis (percentage aanwezig)

Figuur 7.5 - Preventieve maatregelen thuis (somscore 0-6)

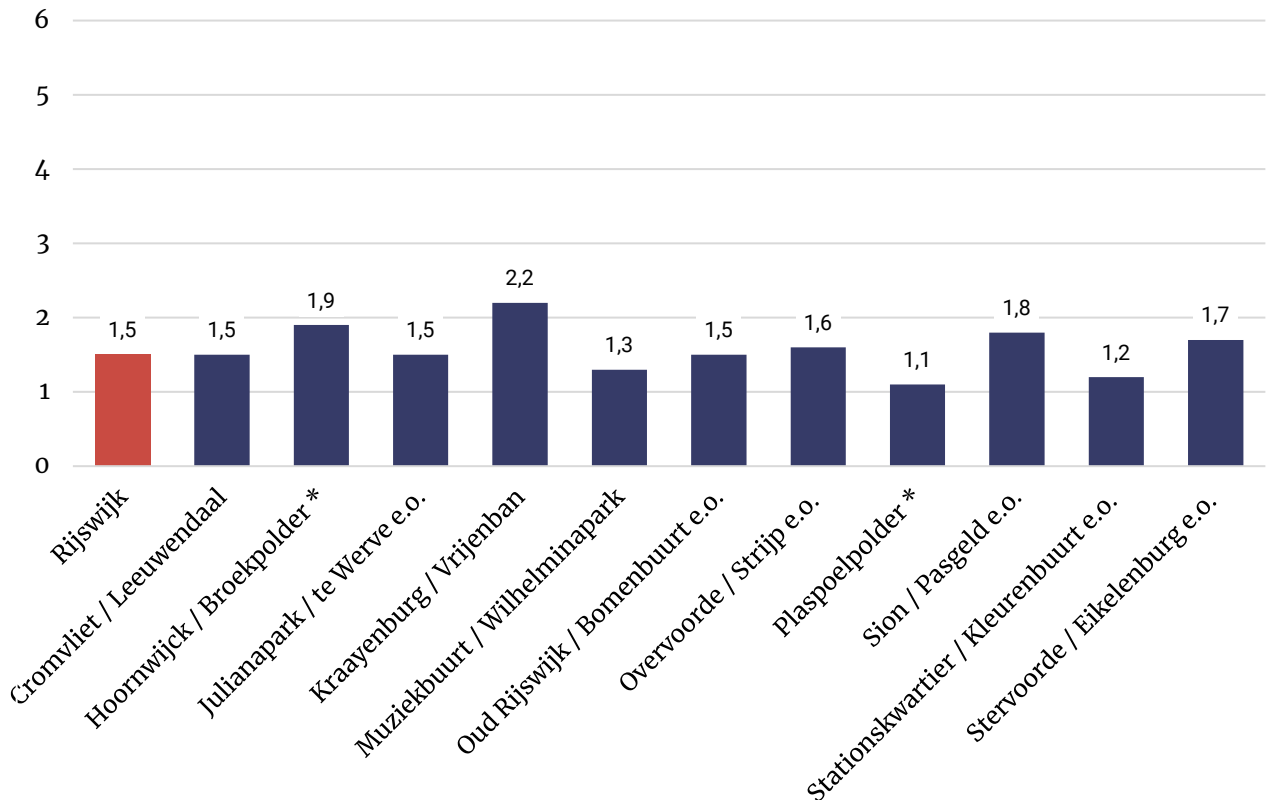
In Rijswijk is het plaatsen van extra sloten of grendels op buitendeuren de meest genomen preventieve maatregel in en rondom de woning. Bijna twee op de drie inwoners heeft deze voorzorgsmaatregel getroffen. Ongeveer een derde van de inwoners heeft buitenverlichting met sensor, terwijl bijna een kwart van de bewoners over camerabewaking beschikt. Het hebben van raamstickers of een PKVW-certificaat komt minder vaak voor.

De somscore van Rijswijk voor preventieve maatregelen in- en rondom de woning bedraagt 1,5 (van maximaal zes maatregelen) en is daarmee significant lager dan gemiddeld in Nederland (1,8) en district Westland- Delft (1,7). Dit komt omdat men in Rijswijk minder vaak dan in deze gebieden luiken of rolluiken voor de ramen en/of deuren heeft, of over buitenverlichting met sensor beschikt. Daarnaast hebben bewoners van Westland- Delft vaker dan in Rijswijk een alarminstallatie in huis.

35% van de inwoners heeft buitenverlichting met sensor. Landelijk heeft bijna de helft van de inwoners deze maatregel getroffen (48%).

Figuur 7.6 - Preventieve maatregelen thuis, per wijk (somscore 0-6)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

In drie wijken zijn de somscores voor preventief gedrag thuis lager dan gemiddeld in Rijswijk. Dit zijn dezelfde wijken die lager scoorden bij de sociaal preventieve maatregelen in de vorige paragraaf, namelijk Plaspolder*, Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. en Muziekbuur / Wilhelminapark. In deze wijken beschikt men minder vaak over buitenverlichting met sensor. Bovendien hebben bewoners van Muziekbuur / Wilhelminapark minder vaak een alarminstallatie, of extra sloten of grendels op de buitendeur. Ook in Plaspolder* is het aandeel inwoners met extra sloten of grendels op de buitendeur relatief laag.

In de wijken Kraayenburg / Vrijenban en Sion / Pasgeld e.o. is de somscore voor preventieve maatregelen thuis significant *hoger* dan gemiddeld in Rijswijk. In de beide wijken komt buitenverlichting met sensor en een alarminstallatie bovengemiddeld vaak voor. In Kraayenburg / Vrijenban heeft men maar liefst vijf van de zes preventieve maatregelen significant vaker getroffen dan gemiddeld in Rijswijk. In Sion / Pasgeld e.o. geldt dat voor drie van de zes maatregelen.

Tabel 7.2 – Preventieve maatregelen thuis, per wijk (percentage aanwezig)

	Extra sloten of grendels	Luiken of rolluiken	Buitenverlichting met sensor	Alarminstallatie	Camera-bewaking	Politiekeurmerk Veilig Wonen
Cromvliet / Leeuwendaal	65%	6%	42%	14%	16%	6%
Hoornwijck / Broekpolder *	46%	17%	42%	22%	50%	15%
Julianapark / te Werve e.o.	61%	13%	30%	17%	22%	9%
Kraayenburg / Vrijenban	82%	21%	55%	20%	24%	16%
Muziekbuur / Wilhelminapark	54%	14%	20%	8%	24%	8%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	66%	8%	38%	15%	17%	5%
Overvoorde / Strijp e.o.	70%	11%	37%	15%	22%	9%
Plaspoelpolder *	34%	12%	18%	12%	28%	3%
Sion / Pasgeld e.o.	54%	9%	49%	22%	37%	10%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	58%	8%	18%	11%	21%	8%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	69%	11%	40%	11%	24%	14%
Gemeente	63%	10%	35%	14%	23%	9%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

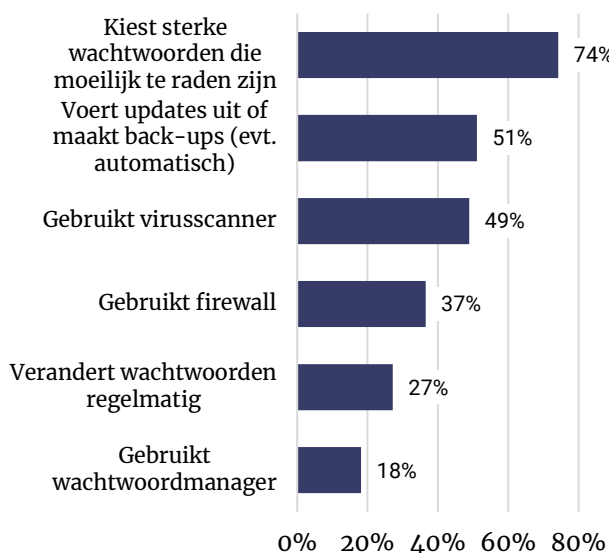
7.3 Online preventie

Inwoners konden ook aangeven welke maatregelen zij nemen om hun digitale gegevens te beschermen. Hiervoor zijn zes verschillende soorten maatregelen voorgelegd (Figuur 7.7). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore berekend voor 'online preventie' (Figuur 7.8).

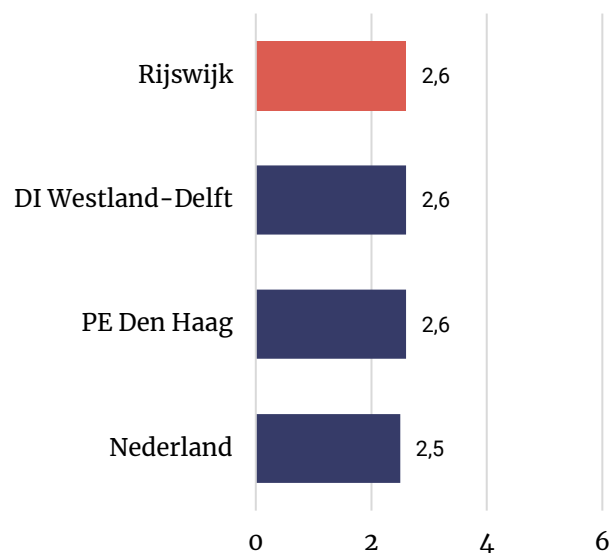

De somscore 'online preventie' geeft het gemiddelde aantal aanwezige maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.7 - Online preventie (percentage gebruikt)

Figuur 7.8 - Online preventie (somscore 0-6)

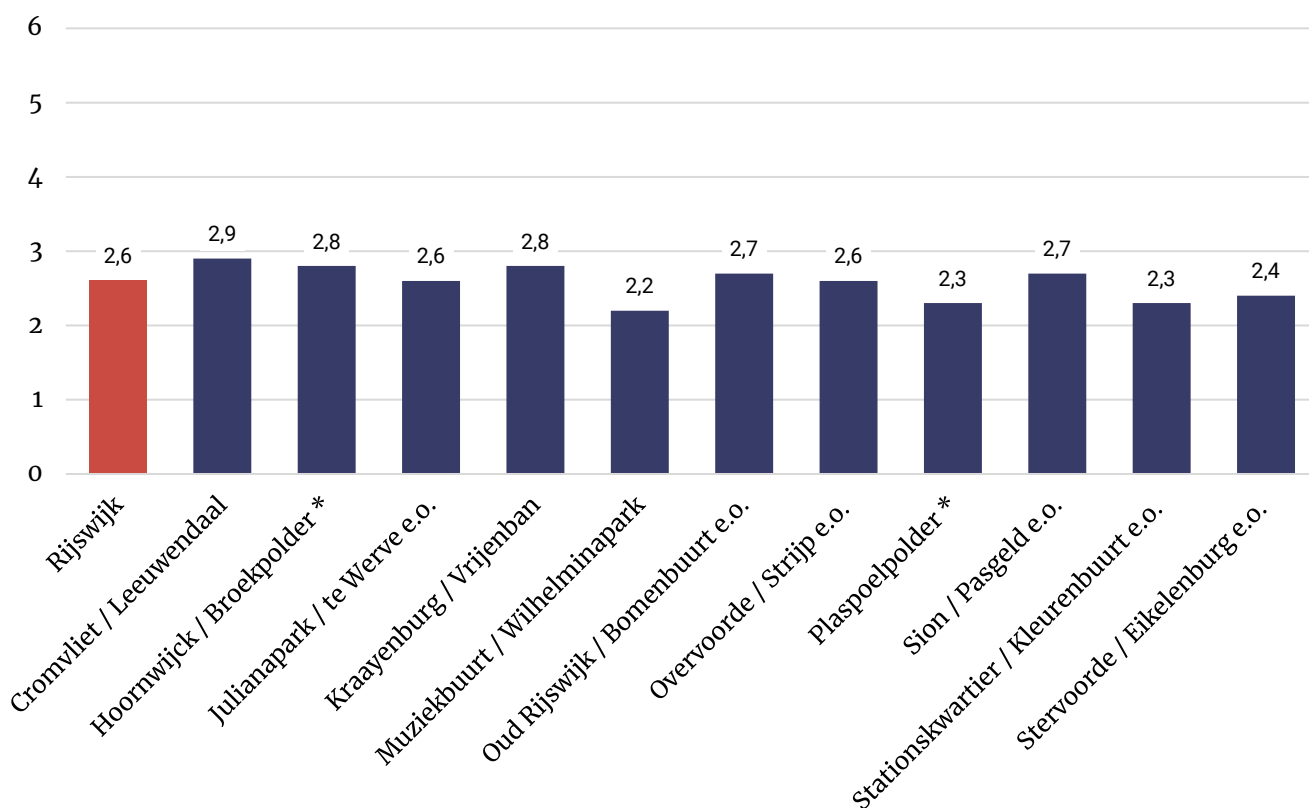

Driekwart van de inwoners van Rijswijk kiest sterke wachtwoorden om digitale gegevens te beschermen (74%). De helft van de inwoners voert updates uit of maakt back-ups (51%). Verder gebruikt nog eens ongeveer de helft een virusscanner (49%). Het gebruik van een wachtwoordmanager is in Rijswijk een minder vaak voorkomende maatregel voor online preventie (18%). De somscore voor online preventie bedraagt in Rijswijk 2,6 (van maximaal zes maatregelen) en is daarmee vergelijkbaar met de referentiegebieden.

74% kiest sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn.

Figuur 7.9 - Online preventie per wijk (somscore 0-6)

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

In Cromvliet / Leeuwendaal hebben bewoners een hogere somscore voor online preventie dan gemiddeld in de gemeente. Dit komt omdat zij vaker updates uitvoeren of back-ups maken, en vaker een firewall, virusscanner of wachtwoordmanager gebruiken. Deze vier maatregelen worden door bewoners van de wijk Muziekburch / Wilhelminapark juist *minder* vaak dan gemiddeld genomen, waardoor de somscore voor online preventie hier ook betrekkelijk laag is. Ook in de wijk Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. is de somscore lager dan gemiddeld in Rijswijk, in dit geval doordat men minder vaak sterke wachtwoorden kiest.

Tabel 7.3 – Online preventie per wijk (percentage gebruikt)

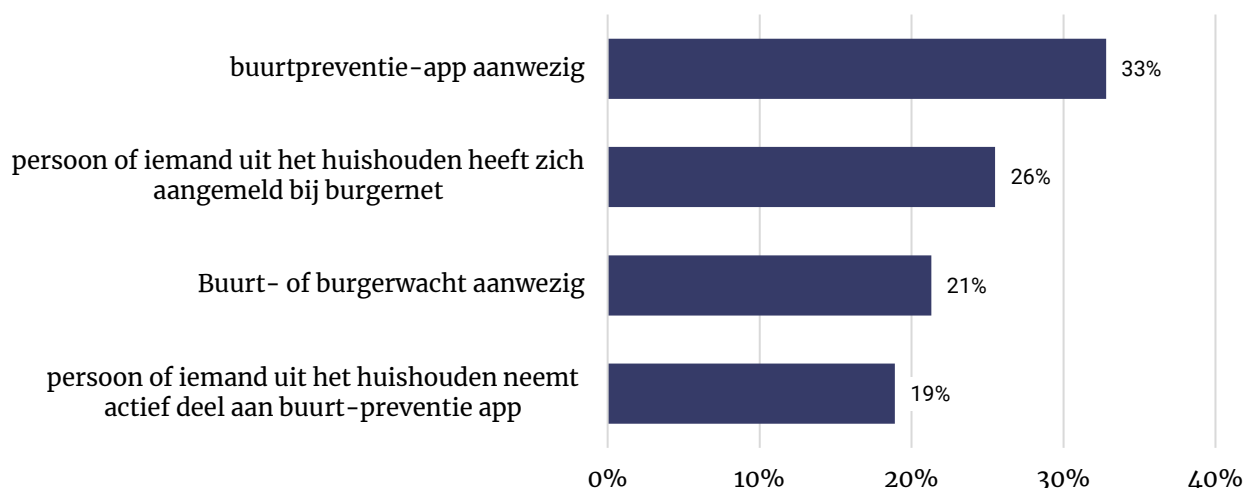
	Sterk, moeilijk te raden wachtwoord	Wachtwoord regelmatig veranderen	Gebruik wachtwoord-manager	Gebruik virusscanner	Gebruik firewall	Updates uitvoeren of back-ups maken
Cromvliet / Leeuwendaal	78%	24%	24%	55%	45%	65%
Hoornwijck / Broekpolder *	77%	36%	17%	57%	46%	43%
Julianapark / te Werve e.o.	74%	30%	15%	51%	39%	52%
Kraayenburg / Vrijenban	79%	26%	21%	61%	42%	52%
Muziekbuur / Wilhelminapark	71%	28%	14%	37%	28%	44%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	75%	29%	23%	51%	39%	57%
Overvoorde / Strijp e.o.	75%	31%	15%	51%	37%	48%
Plaspoelpolder *	77%	25%	29%	36%	20%	43%
Sion / Pasgeld e.o.	77%	28%	21%	48%	41%	56%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	68%	25%	16%	46%	31%	46%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	74%	24%	14%	50%	35%	44%
Gemeente	74%	27%	18%	49%	37%	51%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

7.4 Buurtpreventie

Sinds 2019 zit er in de Veiligheidsmonitor ook een vragenblok over verschillende vormen van buurtpreventie. Inwoners van de gemeente Rijswijk kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of WhatsApp buurtpreventie aanwezig is en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij burgernet (Figuur 7.10).

Figuur 7.10 - Buurtpreventie (percentage)

Volgens één op de drie inwoners is er in hun buurt een buurtpreventie-app aanwezig. Door een vijfde van de bewoners (19%) wordt er zelf of door iemand anders in het huishouden actief aan de buurtpreventie-app deelgenomen. Hoewel de aanwezigheid van een buurtpreventie-app vergelijkbaar is met de referentiegebieden, nemen inwoners van Rijswijk (of iemand uit hun huishouden) daar *minder vaak* actief aan deel dan landelijk en in district Westland-Delft.

Bij een kwart van de inwoners (26%) is men zelf, of iemand anders uit het huishouden aangemeld bij burgernet. Dit is minder dan gemiddeld in Nederland waar 30 procent zich bij burgernet heeft aangesloten. Daarentegen is er volgens 21 procent van de inwoners een buurt- of burgerwacht aanwezig, wat significant *vaker* het geval is dan landelijk (7%) en in de politie-eenheid Den Haag (9%).

Met name in de wijk Cromvliet / Leeuwendaal is er vaker dan gemiddeld in Rijswijk een buurt- of burgerwacht aanwezig, maar ook in Overvoorde / Strijp e.o. en Muziekbuilt / Wilhelminapark is dit significant vaker het geval.

In Overvoorde / Strijp e.o. scoren alle vormen van buurtpreventie hoger dan gemiddeld in Rijswijk. In Cromvliet / Leeuwendaal en Kraayenburg / Vrijenban geldt dit voor drie van de vier vormen. Andersom geldt voor Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o., Plaspoelpolder * en Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o. dat drie van de vier vormen van buurtpreventie juist *minder vaak* dan gemiddeld aanwezig zijn of gebruikt worden.

Tabel 7.4 - Buurtpreventie per wijk (percentage aanwezig of percentage deelname)

	Heeft buurt of burgerwacht	Heeft WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij Burgernet
Cromvliet / Leeuwendaal	42%	47%	26%	20%
Hoornwijck / Broekpolder *	0%	18%	14%	25%
Julianapark / te Werve e.o.	21%	33%	15%	26%
Kraayenburg / Vrijenban	5%	71%	52%	43%
Muziekbuur / Wilhelminapark	29%	25%	9%	22%
Oud Rijswijk / Bomenbuurt e.o.	24%	22%	13%	20%
Overvoorde / Strijp e.o.	34%	49%	30%	32%
Plaspoelpolder *	2%	4%	3%	18%
Sion / Pasgeld e.o.	3%	41%	31%	24%
Stationskwartier / Kleurenbuurt e.o.	10%	24%	9%	21%
Stervoorde / Eikelenburg e.o.	18%	26%	16%	33%
Gemeente	21%	33%	19%	26%

De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijck/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Burgers en politie

8 Burgers en politie

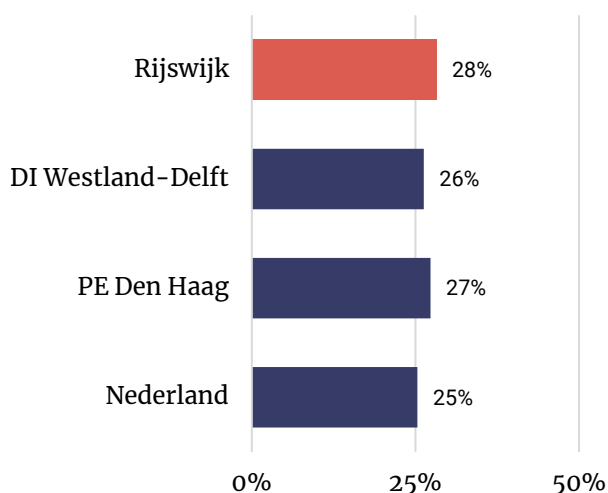
In dit hoofdstuk staat tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (par. 8.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 8.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 8.3).

8.1 Contacten burgers met politie

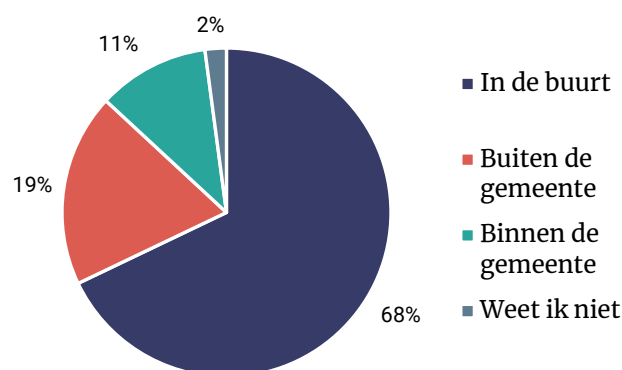
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Rijswijk met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 8.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden in vergelijking met de referentiegebieden. In Figuur 8.2 wordt voor het laatste contact met de politie getoond of dat in de buurt, binnen of buiten de gemeente was.

Figuur 8.1 - Contact met de politie

Figuur 8.2 - Contact met de politie (basis: inwoners die contact met de politie hebben gehad)

In Rijswijk had 28 procent van de inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek contact met de politie. In ongeveer twee derde van de gevallen ging het om de politie in de buurt. Landelijk hadden burgers minder contact met de politie dan in Rijswijk.

Tabel 8.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad en op wiens initiatief? In ruim de helft van de gevallen was een aangifte of melding de reden voor het contact. In veruit de meeste gevallen (91%) vond het contact met de politie plaats op initiatief van de burger. In Rijswijk vindt het contact met de politie significant vaker plaats op initiatief van de burger dan in de referentiegebieden.

Tabel 8.1 – Reden en initiatief contact (basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%
Bekeuring of waarschuwing	7%	Politie	9%
Aangifte of melding	59%	Burger	91%
Andere contacten	34%		

Tevredenheid

Aan de inwoners van Rijswijk is ook gevraagd of zij tevreden zijn over hun laatste contact met de politie in Rijswijk. Hieruit blijkt dat bijna driekwart (71%) van de burgers (zeer) tevreden is over dat contact. Dit is vergelijkbaar met de tevredenheid in de referentiegebieden.

Tabel 8.2 toont voor de jaren 2012 tot 2023 van de inwoners die contact hebben gehad met de politie het percentage dat (zeer) tevreden is over het optreden van de politie. Zowel in Rijswijk als in de referentiegebieden is de tevredenheid tussen 2017 en 2023 toegenomen. Landelijk was er eerder, tussen 2012 en 2017 ook sprake van een toename, terwijl het tevredenheidsniveau in Rijswijk en district Westland-Delft in die periode juist afnam.

Tabel 8.2 – Tevredenheid over optreden politie voor periode 2012-2023 – alle contacten (% (zeer) tevreden)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	74%	▼	66%	▲	71%
DI Westland-Delft	64%	▼	58%	▲	69%
PE Den Haag	64%		64%	▲	68%
Nederland	62%	▲	65%	▲	68%

71% van de bewoners is tevreden over het contact met de politie.

Inwoners die minder tevreden waren konden aangeven wat hiervoor de redenen waren. Hieruit komt een top 3 van redenen voor ontevredenheid over contact met de politie.

Nr. 1: 42%

Politie nam mij niet
serieus of was niet
geïnteresseerd

Nr. 2: 35%

Problemen niet opgelost

Nr. 3: 19%

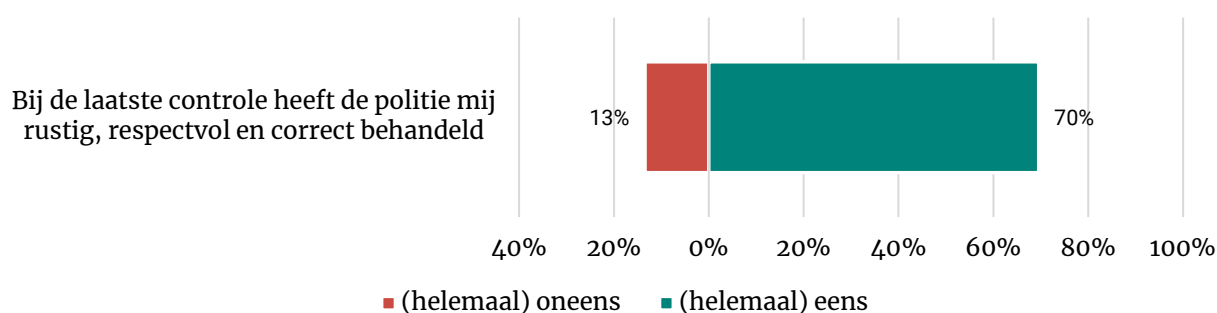
Achteraf niet/
onvoldoende op de
hoogte gehouden

8.2 Controle door de politie

In de Veiligheidsmonitor 2023 is voor het eerst aan inwoners gevraagd of zij in de afgelopen 12 maanden zijn gecontroleerd door de politie. In de gemeente Rijswijk is dit het geval voor 7 procent van de inwoners. Dit aandeel is kleiner dan in de politie-eenheid Den Haag (9%).

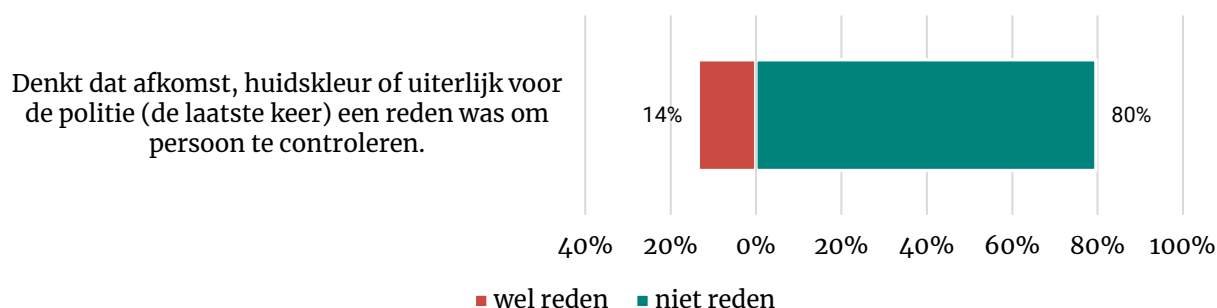
Aan de groep inwoners die aangeeft te zijn gecontroleerd door de politie is vervolgens de volgende uitspraak voorgelegd: 'bij de laatste controle heeft de politie mij rustig, respectvol en correct behandeld' (Figuur 8.3). In Rijswijk geeft 70 procent van de inwoners die in het afgelopen jaar zijn gecontroleerd door de politie aan dat zij het (helemaal) eens zijn met deze stelling. Zowel landelijk als in de politie-eenheid Den Haag is dit percentage hoger dan in Rijswijk. Daarnaast geeft men in deze regio's ook vaker aan dan in Rijswijk dat de politie heeft verteld wat de reden was voor de controle.

Figuur 8.3 - Controle door de politie (basis: inwoners die zijn gecontroleerd door de politie)

Aan de groep inwoners die in de afgelopen twaalf maanden is gecontroleerd door de politie, is ook gevraagd of zij denken dat hun afkomst, huidskleur of uiterlijk voor de politie (bij de laatste controle) een reden was om hen te controleren. Bij deze vraag gaf 14 procent van de gecontroleerde inwoners aan te vermoeden dat dit inderdaad het geval was (Figuur 8.4). In Rijswijk heerst dit vermoeden vaker dan in district Westland-Delft en in politie-eenheid Den Haag.

Figuur 8.4 - Reden voor controle door de politie (basis: inwoners die zijn gecontroleerd door de politie)

8.3 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een algemeen oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners gevraagd naar hun oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Ten slotte is een aantal stellingen voorgelegd die verder inzoomen op het functioneren van de politie in de woonbuurt.

Tevredenheid

Aan de inwoners van Rijswijk is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt en over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Tabel 8.3 en Figuur 8.5 geven dit weer op gemeenteniveau, in Figuur 8.6 en Figuur 8.7 staat de tevredenheid over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie per wijk.

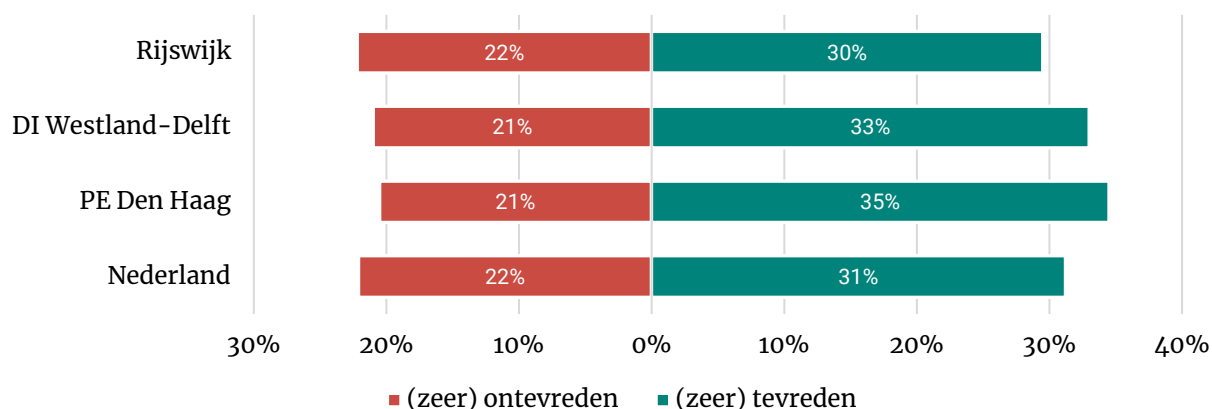
Tabel 8.3 toont voor de jaren 2012 tot 2023 het percentage inwoners van de gemeente Rijswijk dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de politie in de buurt. Zowel tussen 2012 en 2017 als tussen 2017 en 2023 is in Rijswijk de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt afgenomen. Landelijk was dit in de periode 2017-2023 ook het geval.

Tabel 8.3 - Tevredenheid over functioneren politie in de buurt voor periode 2012-2023> (% (zeer) tevreden)

	2012	Ontw.	2017	Ontw.	2023
Rijswijk	48%	▼	43%	▼	37%
DI Westland-Delft	37%	▲	39%		39%
PE Den Haag	37%	▲	40%		39%
Nederland	35%	▲	37%	▼	36%

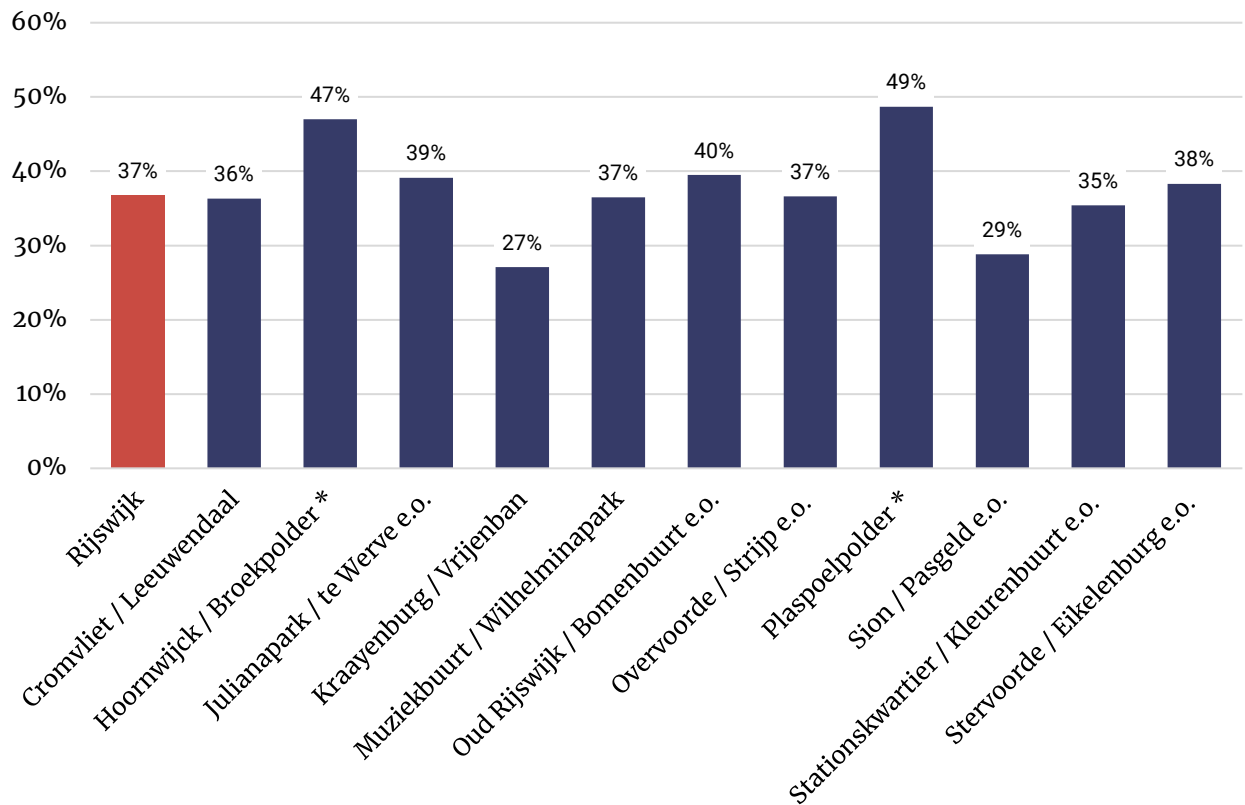
In Rijswijk zijn ruim drie op de tien inwoners (37%) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt. Dat is vergelijkbaar met de referentiegebieden, met uitzondering van de politie-eenheid Den Haag waar de tevredenheid hoger is (39%).

Figuur 8.5 - Oordeel zichtbaarheid politie in de buurt

Het oordeel over de zichtbaarheid van de lokale politie is bij de inwoners van Rijswijk significant *lager* dan in district Westland-Delft en politie-eenheid Den Haag. In Rijswijk is 30 procent hierover (zeer) tevreden. In district Westland-Delft heeft 33 procent een positief oordeel over de zichtbaarheid van de politie, tegenover 35 procent in de politie-eenheid Den Haag.

Figuur 8.6 - Tevredenheid over functioneren politie in de buurt (percentage (zeer) tevreden)

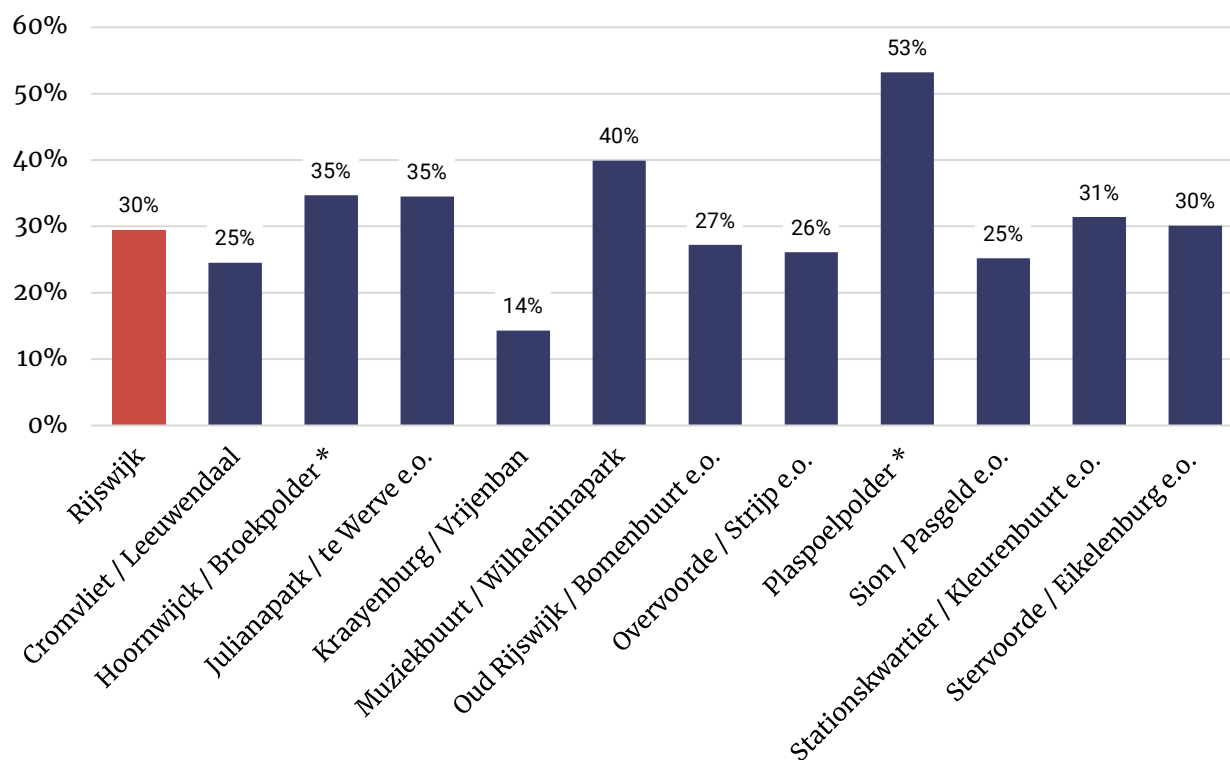
De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspolder, zijn indicatief.

In de wijk Plaspolder* hebben bewoners een *hogere mate* van tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt (49%) dan gemiddeld in Rijswijk. Andersom zijn bewoners van Sion / Pasgeld e.o. en Kraayenburg / Vrijenban daar met respectievelijk 29 procent en 27 procent juist *minder* tevreden over.

Figuur 8.7 - Tevredenheid over zichtbaarheid politie in de buurt (percentage (zeer) tevreden)

rapport

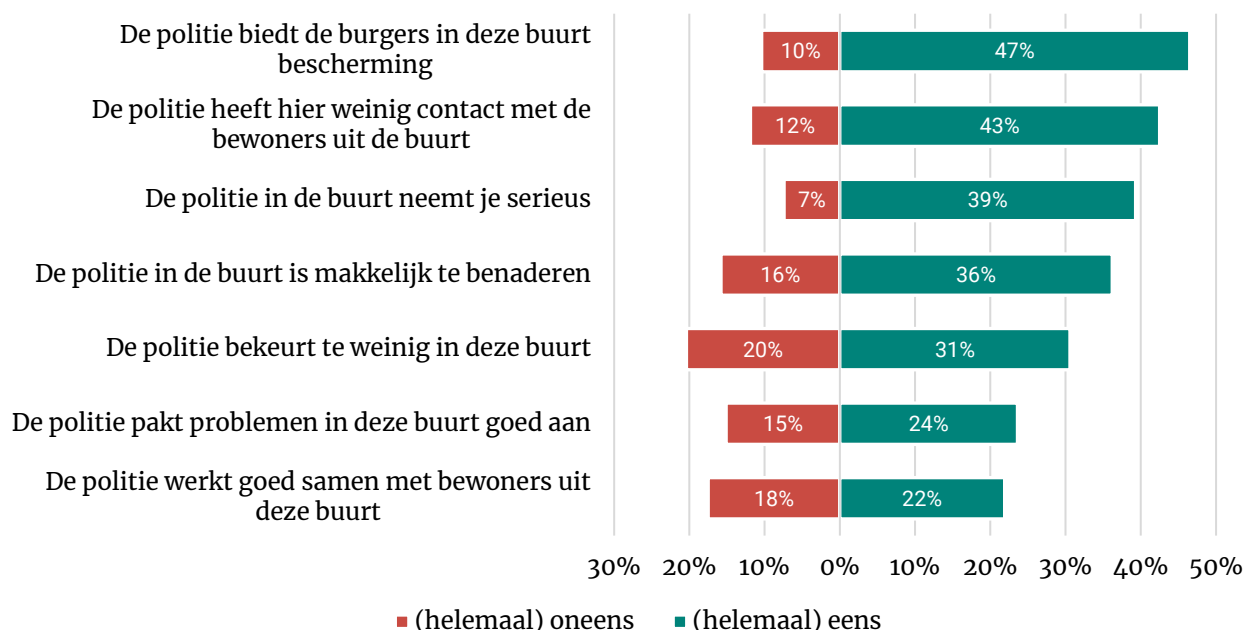
De resultaten van wijken met een sterretje (*), Hoornwijk/Broekpolder en Plaspoelpolder, zijn indicatief.

Over de zichtbaarheid van de politie in de buurt zijn bewoners van de wijk Plaspoelpolder* bovengemiddeld tevreden. Ook in de Muziekbuit / Wilhelminapark is de beoordeling positiever dan gemiddeld in de gemeente. Bewoners van Kraayenburg / Vrijenban hebben daarentegen een significant *lager* oordeel dan gemiddeld in Rijswijk over de zichtbaarheid van de politie in de buurt.

Functioneren van de politie

Daarnaast is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 8.8 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens of (helemaal) oneens is met de stellingen.

Figuur 8.8 - Stellingen over functioneren politie in de buurt (basis: inwoners met oordeel over functioneren)

Bijna de helft van de inwoners met een oordeel over het functioneren van de lokale politie vindt dat de politie de burgers in de buurt bescherming biedt (47%). Tegelijk is 43 procent van mening dat de politie weinig contact heeft met bewoners. Een relatief laag aandeel is van mening dat problemen in de buurt goed worden aangepakt door de politie (24%) en dat de politie goed samenwerkt met bewoners uit de buurt (22%).

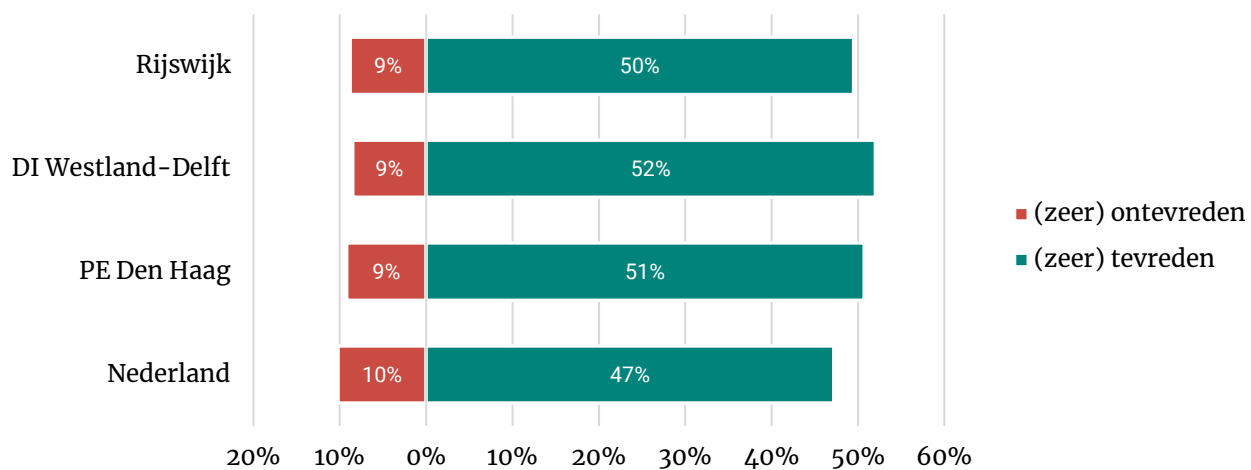
In Rijswijk is men in sterkere mate dan landelijk van mening dat de politie de burgers in de buurt bescherming biedt. Daarnaast ervaren inwoners van Rijswijk minder vaak dan in de referentiegebieden dat er weinig contact is tussen de politie en de bewoners uit de buurt. Dat de politie te weinig zou bekeuren in de buurt wordt daarentegen sterker onderschreven in Rijswijk dan in de politie-eenheid Den Haag en in district Westland-Delft. Ook is men in Rijswijk minder sterk van mening dan in deze gebieden dat de politie de problemen in de buurt goed aanpakt.

8.4 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Rijswijk is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 8.9)

In Rijswijk is de helft van de burgers tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen (50%). Landelijk is dit aandeel lager (47%). In lijn hiermee is landelijk het aandeel burgers dat *ontevreden* is over het algemene functioneren van de politie hoger dan in Rijswijk.

Figuur 8.9 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

Trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor

9 Bijlage - Trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor

Deze samenvatting van trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

9.1 Landelijke trends in de Veiligheidsmonitor

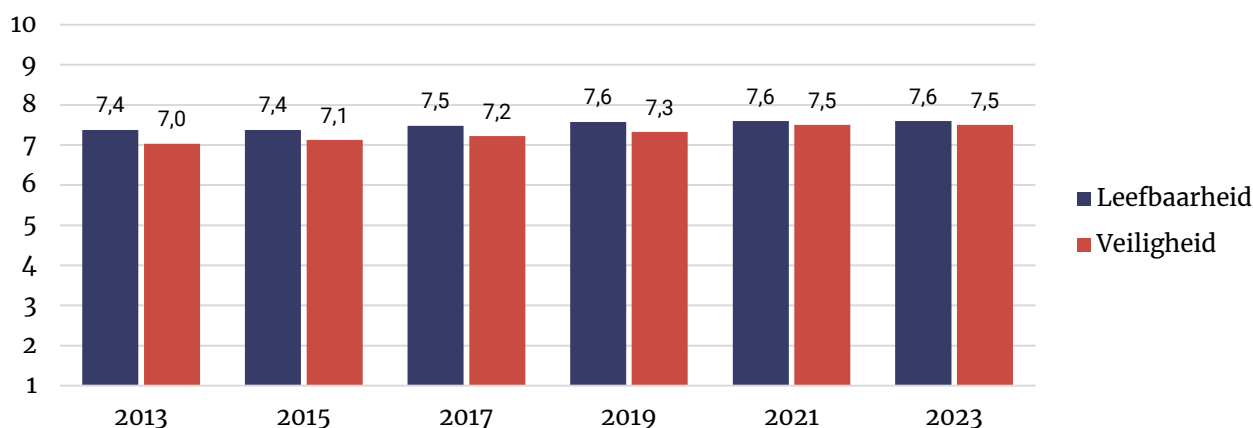
In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage ([CBS, 2024](#)).

Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

Het rapportcijfer voor veiligheid in de buurt liet tot en met 2021 een stijgende trend zien. Gemiddeld werden Nederlanders steeds positiever over hoe veilig wonen het is in de buurt. Tussen 2021 en 2023 is de waardering voor de veiligheid in de buurt gestabiliseerd. In beide jaren ligt het gemiddelde rapportcijfer op 7,5 (CBS, p. 16).

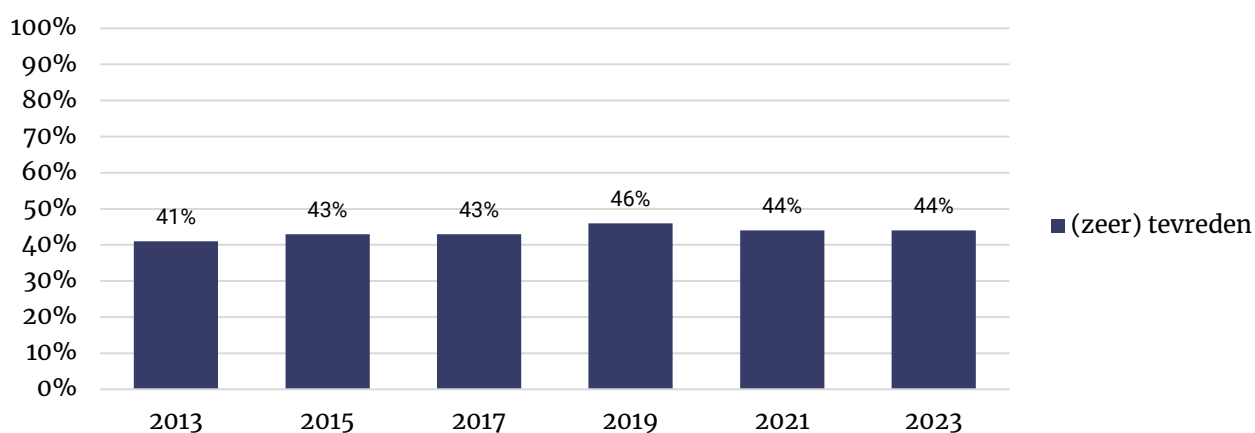
Het rapportcijfer voor de leefbaarheid van de woonbuurt liet in de periode 2015–2019 eveneens een (lichte) stijgende trend zien. Vanaf 2019 is sprake van een stabilisatie. Nederlanders beoordelen de leefbaarheid van hun woonbuurt in 2019, 2021 en 2023 gemiddeld met het rapportcijfer 7,6 (p. 94).

Figuur 9.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2023

De mate van tevredenheid die Nederlanders ervaren over het functioneren van de gemeente wat betreft haar aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in 2023 niet veranderd ten opzichte van 2021 en ligt op 44 procent dat (zeer) tevreden is. Tot en met 2019 was er sprake van een positieve trend wat betreft het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over hoe de eigen gemeente functioneert op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. In 2013 gaf 41 procent van de Nederlanders aan (zeer) tevreden te zijn over dit functioneren, terwijl in 2019 de gemiddelde tevredenheid op 46 procent lag.

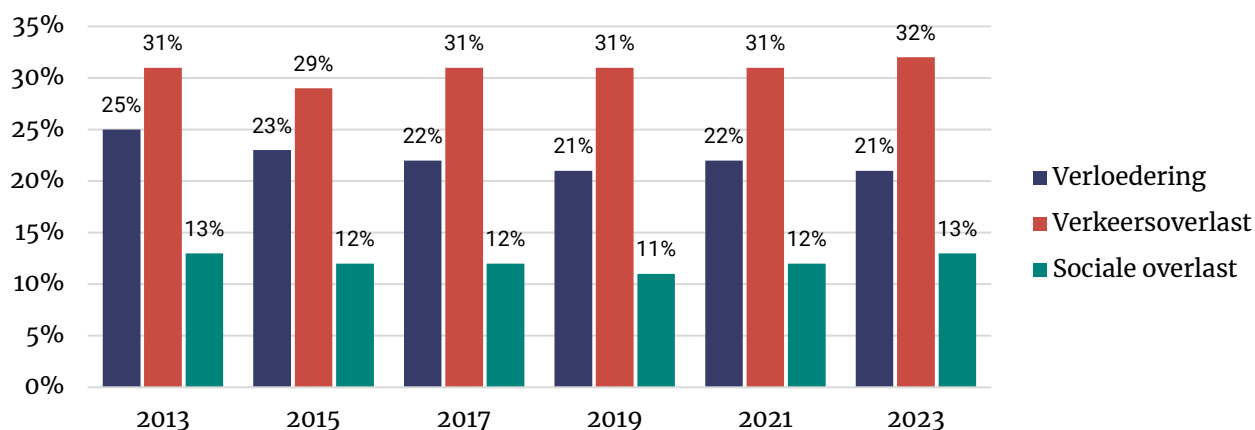
Figuur 9.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid, trend 2013-2023

Overlast

In 2023 heeft 45 procent van de Nederlanders zelf veel overlast ervaren van één of meerdere vormen van overlast die voor kunnen komen in de woonbuurt. Dit is vergelijkbaar met 2021. In 2023 is er sprake van een lichte toename van de ervaren sociale overlast ten opzichte van 2021. Ook tussen 2019 en 2021 nam sociale overlast al toe. Het aandeel Nederlanders dat veel sociale overlast ervaart in de woonbuurt ligt nu weer op het niveau van 2013 (13%). De ervaren verkeersoverlast is over de gehele periode 2013-2023 nagenoeg gelijk gebleven. De ervaren fysieke verloedering is in 2023 ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2021 (21% tegenover 22%), maar ligt lager dan 10 jaar geleden (toen 25%).

Figuur 9.3 - Ervaren overlast in de buurt, trend 2013-2023

Veiligheidsbeleving

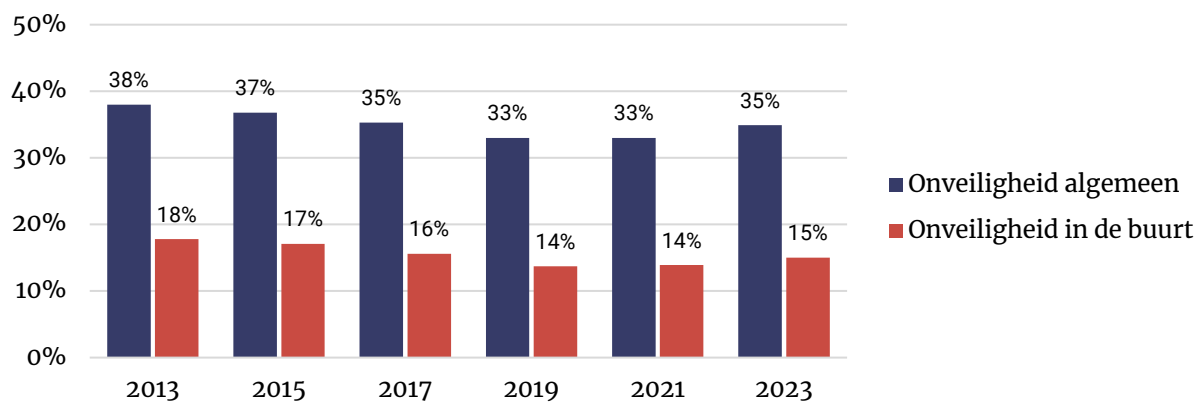
In 2023 geeft 15 procent van de Nederlanders aan zich weleens onveilig te voelen in de eigen buurt (p. 27). Dit betreft een stijging ten opzichte van 2021, toen dit aandeel 14 procent bedroeg. In de periode 2013 en 2019 was er sprake van een afname in de onveiligheidsgevoelens van Nederlanders in de eigen buurt (van 18% naar 14%).

In de Veiligheidsmonitor wordt naast de veiligheidsbeleving in de buurt ook gevraagd naar de veiligheidsbeleving van Nederlanders in algemene zin. Meer dan een derde van de Nederlanders (35%) geeft aan dat zij zich in het algemeen weleens onveilig voelen. Dit aandeel is hiermee ruim twee keer zo groot als het aandeel dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt (p. 27). In 2021 gaf 33 procent van de Nederlanders aan zich weleens onveilig te voelen in algemene zin. Het aandeel Nederlanders met algemene onveiligheidsgevoelens ligt in 2023 dus hoger dan in 2021, maar lager dan in 2013 (toen 38%).

Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt, ligt voor zowel de veiligheidsbeleving in de eigen buurt als in algemene zin op 2 procent. Voor de algemene veiligheidsbeleving is dit een stabilisatie, bij de veiligheidsbeleving in de buurt is er sprake van een lichte stijging ten opzichte van 2021 (p. 27).

Figuur 9.4 – Onveiligheidsgevoel, trend 2013-2023

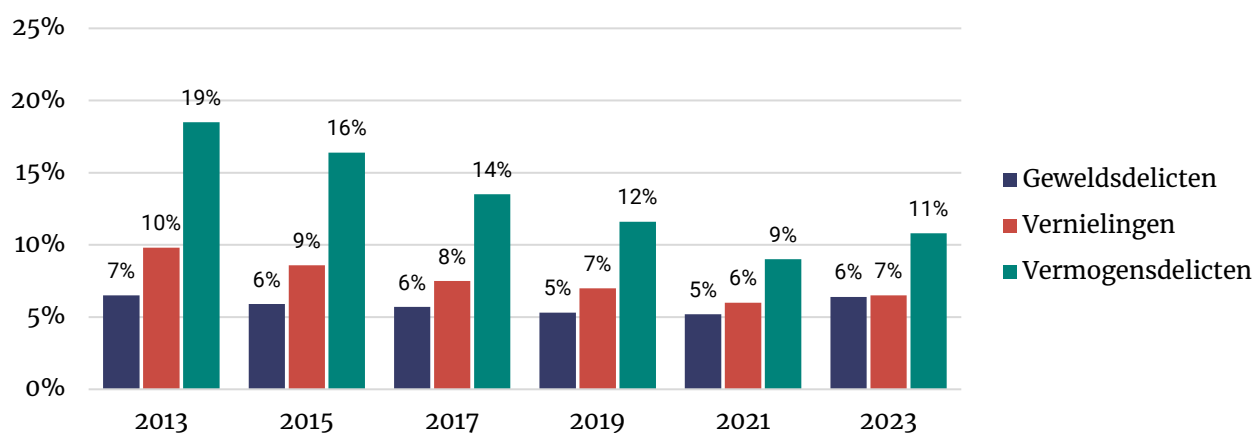

Slachtofferschap traditionele criminaliteit

In totaal is een op de vijf Nederlanders (20%) in 2023 slachtoffer geworden van een of meerdere vormen van traditionele criminaliteit (gewelddelicten, vermogensdelicten of vernielingen). Dit is een duidelijke stijging ten opzichte van 2021, toen het totale slachtofferschap 17 procent bedroeg (p. 36). Net zoals in eerdere jaren kwamen vermogensdelicten het vaakst voor (gestegen van 9% naar 11%), gevolgd door vernielingen (gestegen van 6% naar 7%) en gewelddelicten (gestegen van 5% naar 6%). De stijging is relatief het sterkst bij gewelddelicten (p. 38). Tussen 2013 en 2021 vertoonden vermogensdelicten en vandalismedelicten nog een dalende trend. Het slachtofferschap gewelddelicten ligt in 2023 weer op het niveau van 2015 en 2017 (6%).

Een slachtoffer van traditionele criminaliteit kan bij de politie melding of aangifte doen van het delict. In 2023 is 33 procent van alle ondervonden delicten traditionele criminaliteit bij de politie gemeld en van 27 procent werd aangifte gedaan (p. 45). Deze percentages zijn lager dan in 2021 toen 35 procent van alle delicten werd gemeld en van 29 procent aangifte werd gedaan. In 2021 was de aangiftebereidheid na een lange periode van daling (2013-2019) toegenomen. Deze stijging zet in 2023 dus niet door.

Figuur 9.5 - Persoonlijk slachtofferschap traditionele criminaliteit, trend 2013-2023

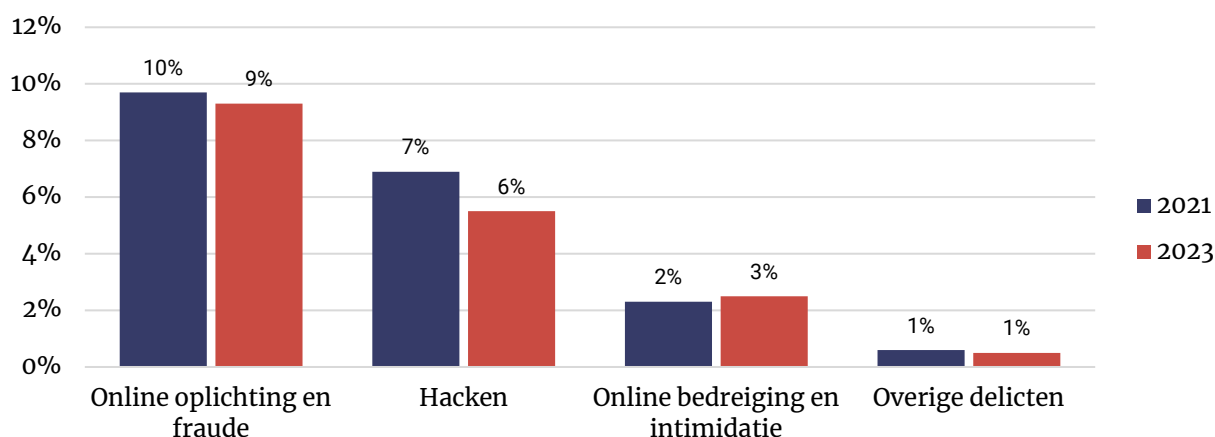
Online criminaliteit

In 2023 is 16 procent van de Nederlanders slachtoffer geworden van online criminaliteit (p. 48). Het slachtofferschap is hiermee afgenomen ten opzichte van 2021 (daling van 17% naar 16%). De daling is met name zichtbaar bij slachtofferschap hacken (van 7% naar 6%).

Aangezien de vragen gericht op online criminaliteit in de Veiligheidsmonitor 2021 grondig zijn veranderd ten opzichte van eerdere edities, kunnen de percentages slachtofferschap niet worden vergeleken met de metingen voor 2021. In de landelijke rapportage voor de Veiligheidsmonitor 2021 (CBS, 2022) is een benadering gedaan van de ontwikkeling tussen 2013 en 2021. Hieruit blijkt dat online criminaliteit tussen 2013 en 2021 een stijgende lijn vertoont. De toename was vooral duidelijk vanaf 2018 en het sterkst bij aankoopfraude. Maar tussen 2021 en 2023 was er dus sprake van een daling.

Van alle slachtoffers van online criminaliteit heeft 46 procent bij een instantie gemeld wat hen is overkomen, 17 procent heeft aangifte gedaan bij de politie. Een melding bij online pesten, stalken en shamesexting kan ook gedaan zijn bij familie, vrienden, op school of op het werk. In het geval van online bedreiging gaat het uitsluitend om melding bij de politie.

Figuur 9.6 - Persoonlijk slachtofferschap online criminaliteit, ontwikkeling 2021-2023

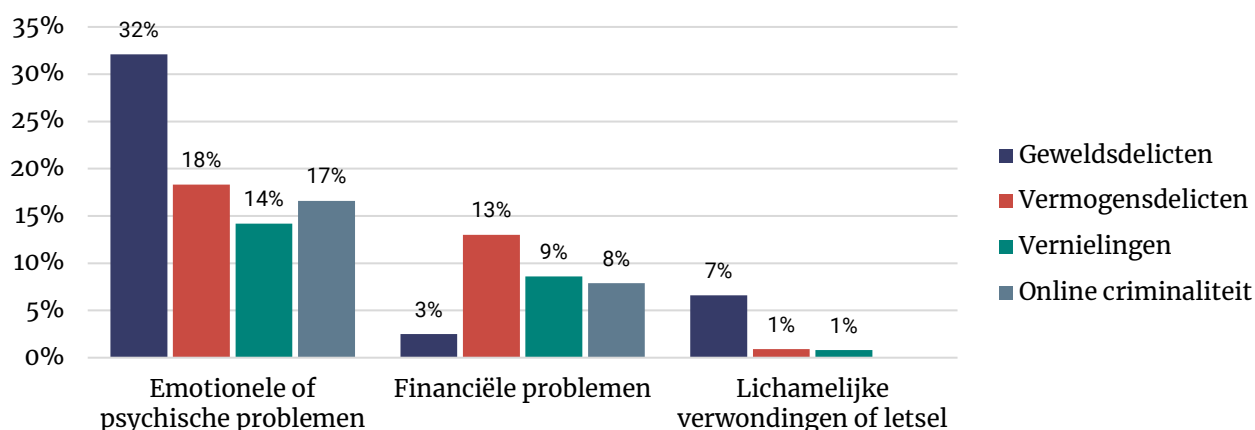

Gevolgen van criminaliteit

Meer dan een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit (28%) en een vijfde van de slachtoffers van online criminaliteit (21%) geeft aan emotionele, lichamelijke of financiële problemen te ondervinden als gevolg van het delict waar zij slachtoffer van zijn geworden (CBS, 2024, p. 43). Gewelddelicten leidden het vaakst tot één van deze gevolgen (35%). Net als in 2021 kwamen emotionele of psychische problemen het vaakst voor: 22 procent van de slachtoffers kreeg hier mee te maken. Bij alle type delicten ondervonden slachtoffers het vaakst emotionele of psychische problemen. Er zitten grote verschillen in de gevolgen tussen type online criminaliteit. Bij phishing is het percentage inwoners dat financieel in de problemen komt het grootst. Hacken en aankoopfraude bezorgen slachtoffers het minst vaak problemen.

Figuur 9.7 – Gevolgen criminaliteit naar type delict, 2023

Preventie

Het preventieve gedrag van inwoners varieert tussen meer en minder verstedelijkte gebieden. In stedelijke buurten nemen inwoners minder voorzorgsmaatregelen om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van criminaliteit, bijvoorbeeld 's avonds licht laten branden bij afwezigheid, dan in niet-stedelijke buurten, zoals op het platteland (p. 72). Een soortgelijk patroon is zichtbaar bij de voorzieningen die inwoners treffen voor het beveiligen van hun woning. In sterk stedelijke buurten heeft bijvoorbeeld 28 procent van de bewoners buitenverlichting met sensor, terwijl dit aandeel in niet-stedelijke buurten op 65 procent ligt.

De mate van WhatsApp-buurtpreventie wordt groter naarmate de stedelijkheid van een gebied afneemt. Het aandeel inwoners dat zegt dat er WhatsApp-buurtpreventie aanwezig is, is in niet-stedelijke buurten 2,5 keer zo groot als in zeer stedelijke buurten, namelijk 48 procent tegenover 19 procent (p. 77). Ook de deelname aan WhatsApp-buurtpreventie wordt kleiner naarmate de stedelijkheid van een gebied toeneemt. Deze patronen komen overeen met de patronen die zichtbaar waren in 2021.

Het totale gebruik van maatregelen om digitale gegevens te beschermen is niet veranderd ten opzichte van 2021. Wel wordt het gebruik van sterke wachtwoorden en een wachtwoordmanager iets vaker gedaan, terwijl minder Nederlanders een virusscanner of firewall gebruiken (p. 78).

9.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor in de resultaten uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar via Statline van CBS of Ipsos I&O.

Leefbaarheid en buurtoverlast

De tevredenheid van Nederlanders over het functioneren van de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid vertoont geen duidelijke verschillen naar de mate van stedelijkheid van het gebied (p. 16). Dit was in 2021 ook het geval. In de 70.000+ -gemeenten is het percentage inwoners dat tevreden is over de gemeentelijke aanpak (42%) ook vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (44%).

Net zoals in eerdere jaren is de zichtbaarheid van handhavers in de buurt groter in stedelijke gemeenten dan in minder stedelijke gemeenten. Ook de tevredenheid over het functioneren van gemeentelijke handhavers neemt toe naarmate een gemeente meer stedelijk is. In niet-stedelijke gemeenten is 20 procent van de inwoners (zeer) tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers, in zeer stedelijke gemeenten ligt dit op 27 procent (p. 20).

In gebieden die meer verstedelijkt zijn, ervaren inwoners meer buurtoverlast (p. 23). Ook het inwonertal heeft invloed op de ervaren overlast. Hoe groter de gemeente hoe meer inwoners aangeven buurtoverlast te ervaren. In de 70.000+ -gemeenten ervaart de helft van de inwoners veel buurtoverlast, terwijl het gemiddelde op 45 procent ligt (p. 26).

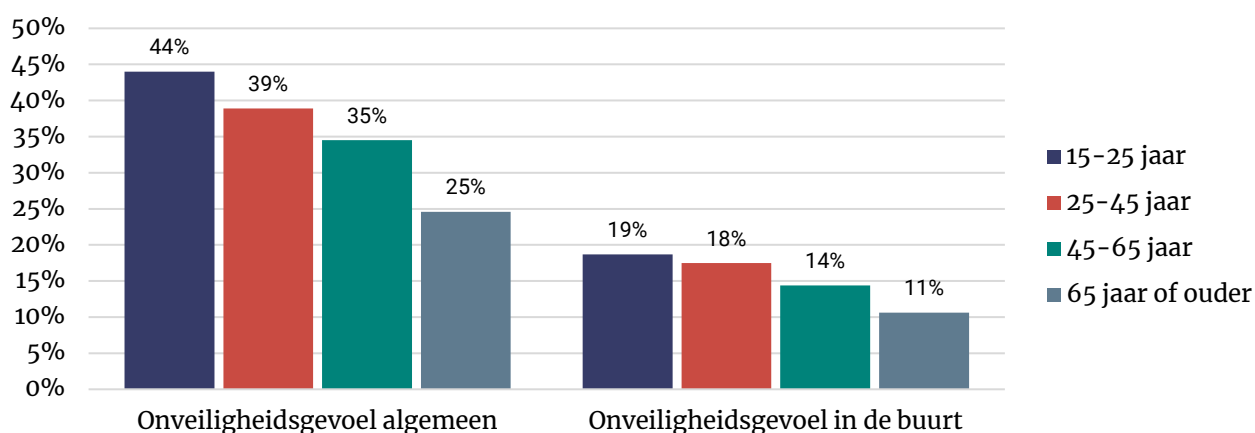
Veiligheidsbeleving

Er is sprake van verschillen in veiligheidsbeleving op basis van leeftijd (p. 28). Jongere mensen (zowel 15- tot 25-jarigen als 25- tot 45-jarigen) zeggen vaker zich onveilig te voelen dan oudere mensen (45- tot 65-jarigen, maar vooral 65-plussers). Dit geldt voor zowel veiligheidsbeleving in het algemeen als in de eigen woonbuurt. In 2019 en 2021 was er een soortgelijk patroon zichtbaar.

De veiligheidsbeleving van inwoners verschilt in Nederland ook naar geslacht: vrouwen ervaren vaker onveiligheidsgevoelens dan mannen, zowel in de woonbuurt (18% tegenover 12%) als in algemene zin (44% tegenover 26%). Vrouwen in de leeftijdscategorie 15 tot 25 jaar voelen zich het vaakst onveilig. Van deze groep ervaart 25 procent weleens onveiligheidsgevoelens in de buurt, terwijl ruim zes op de tien jonge vrouwen (61%) zich weleens onveilig voelen in algemene zin (p. 29).

De mate van ervaren onveiligheidsgevoelens varieert tevens op basis van seksuele oriëntatie. Homoseksuele en biseksuele mannen ervaren vaker onveiligheidsgevoelens in de buurt en in het algemeen dan heteroseksuele mannen. Vooral biseksuele vrouwen voelen zich vaak onveilig: 24 procent voelt zich weleens onveilig in de buurt en 59 procent weleens in het algemeen. Er is geen verschil tussen homoseksuele vrouwen en heteroseksuele vrouwen (p. 29).

Figuur 9.8 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2023

Slachtofferschap criminaliteit

Het slachtofferschap van criminaliteit verschilt naar geslacht en vooral naar leeftijd. Mannen zijn vaker slachtoffer van met name vernielingen en vermogensdelicten, van geweldsdelicten zijn mannen en vrouwen even vaak slachtoffer (p.39). Groter zijn de verschillen naar leeftijd. Jongeren zijn vaker slachtoffer dan ouderen. In totaal zijn 15- tot 25-jarigen (29%) en 25- tot 45-jarigen (24%) meer dan twee keer zo vaak slachtoffer als 65-plussers (11%).

Bij online criminaliteit zijn er vrijwel geen verschillen naar geslacht (vrouwen wel vaker slachtoffer online stalking). Jongeren zijn wel vaker slachtoffer van online criminaliteit dan ouderen, maar de verschillen tussen 15- tot 25-jarigen (18%) en 65-plussers (11%) zijn kleiner dan bij traditionele criminaliteit.

Bronnen:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022). Veiligheidsmonitor 2021, Den Haag (online publicatie). <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2022/09/veiligheidsmonitor-2021>

Centraal Bureau voor de Statistiek (2024). Veiligheidsmonitor 2023, Den Haag (online publicatie). <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2024/09/veiligheidsmonitor-2023>

Contactgegevens

Ipsos I&O

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 - 308 48 00
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

